

GREEN SIDE

Környezetgazdálkodási Tervező és Tanácsadó Kft.

Magyar Mérnöki Kamarai nyilvántartási szám: C-05-00159

3525 Miskolc, Nagy Imre u. 11.

☎ 46/507-240, 20/456-9995

AVDH Bélyegző

A DOKUMENTUMOT DIGITÁLIS
ALÁÍRÁSSAL LÁTTA EL:

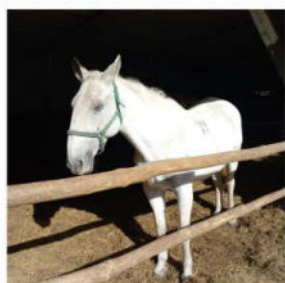
www.greenside.hu

greenside@greenside.hu

Megbízó: Állami Ménesgazdaság Szilvásvár
3348 Szilvásvár, Egri út 16.

Munkaszám: GS-429/KVF/2024.

ÁLLAMI MÉNESGAZDASÁG (SZILVÁSVÁRAD) MISKOLC-ÓMASSA CSIPKÉSKÚTI CSIKÓNEVELŐ TELEP TELJES KÖRŰ KÖRNYEZETVÉDELMI FELÜLVIZSGÁLATI DOKUMENTÁCIÓ

MISKOLC, 2024. DECEMBER HÓ

Megbízó: Állami Ménesgazdaság Szilvásvár
3348 Szilvásvár, Egri út 16.

Munkaszám: GS-429/EVD/2024.

Készítette: GREEN SIDE

Környezetgazdálkodási Tervező és Tanácsadó Kft.

3525 Miskolc, Nagy Imre u. 11. Tel.: 46/507-240

Vonatkozó jogszabályok, rendeletek, szabványok:

- 1995. évi LIII. Törvény a környezet védelmének általános szabályairól;
- 1996. évi LIII. Törvény a természet védelméről;
- 1995. évi LVII. Törvény a vízgazdálkodásról;
- 2012. évi CLXXXV. Törvény a hulladékról;
- 2001. évi LXIV. Törvény a kulturális örökség védelméről
- 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról;
- 275/2004. (X.8.) Korm. rendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről;
- 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet a levegő védelméről;
- 4/2011. (I.14.) VM rendelete a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről;
- 6/2011. (I.14.) VM rendelet a levegőterheltségi szint és a helyhez kötött légszennyező források kibocsátásának vizsgálatával, ellenőrzésével, értékelésével kapcsolatos szabályokról;
- 280/2004. (X. 20.) Korm. rendelet a környezeti zaj értékeléséről és kezeléséről;
- 93/2007. (XII.18.) KvVM rendelete a zajkibocsátási értékek megállapításának, valamint a zaj- és rezgés-kibocsátás ellenőrzésének módjáról;
- 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól;
- 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM sz. együttes rendelet a zaj-, és rezgésterhelési határértékek megállapításáról;
- MSZ 18150-1:1998: A környezeti zaj vizsgálata és értékelése;
- MSZ ISO 1996-1:2020. sz. " Akusztika. A környezeti zaj leírása, mérése és értékelése. 1. rész: Alapmennyiségek és értékelési eljárások " c. szabvány;
- MSZ ISO 1996-2:2021. sz. " Akusztika. A környezeti zaj leírása, mérése és értékelése. 2. rész: A hangnyomásszintek meghatározása " c. szabvány;

- 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól;
- 45/2004. (VII.26.) BM-KvVM együttes rendelet az építési és bontási hulladékok kezelésének részletes szabályairól;
- 72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet a hulladékjegyzékről;
- 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről;
- 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról;
- 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről;
- 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről;
- 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról;
- 12/1996. (VII. 4.) KTM rendelet a környezetvédelmi felülvizsgálat végzéséhez szükséges szakmai feltételekről és a feljogosítás módjáról, valamint a felülvizsgálat dokumentációjának tartalmi követelményeiről.

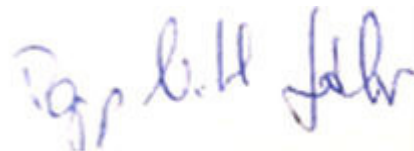
Készítette:

Tóth Róbert
ügyvezető
okl. földtudományi mérnök
környezetvédelmi szakértő
B.-A.-Z. M. Mérn. Kamara 05-0854

Mihics Dalma
ügyvezető
okl. környezetmérnök
Zaj- és rezgéscsökkentési szakmérnök
B.-A.-Z. M. Mérn. Kamara 05-01740

Papp Viktor Gábor
természetvédelmi szakértő
OKTVF SZ-049/2010

Spisákné Ortó Zsuzsanna
okl. környezetmérnök
Hulladékkezelési- és feldolgozási szakmérnök
B.-A.-Z. M. Mérn. Kamara 05-02075

Miskolc, 2024. december hó

TARTALOMJEGYZÉK

1.	ÁLTALÁNOS ADATOK	11
1.1	A környezetvédelmi felülvizsgálatot végző megnevezése, székhelye, a jogosultságát igazoló engedély/okirat száma	11
1.2	Az érdekelt megnevezése, székhelye, a tevékenység végzésére vonatkozó engedély száma	12
1.3	A tevékenység végzésére és a telephelyre vonatkozó engedélyek és előírások felsorolása és bemutatása	12
1.4	A telephely címe, helyrajzi száma, a település statisztikai azonosító száma, átnézeti és részletes helyszínrajz	14
1.5	A telephely(ek)en a vizsgálat időpontjában folytatott tevékenységek felsorolása, a TEÁOR-számok megjelölésével és az alkalmazott technológiá(k) rövid leírásával.	16
1.6	A telephelyen az érdekelt által korábban (a tevékenység kezdetétől, de legfeljebb 5 év) folytatott tevékenységek, különös tekintettel a környezetre veszélyt jelentő tevékenységekre, a bekövetkezett, környezetet érintő rendkívüli eseményekkel együtt	17
2	A FELÜLVIZSGÁLAT TEVÉKENYSÉGÉRE VONATKOZÓ ADATOK	17
2.1	A létesítmények és a tevékenység részletes ismertetése	17
2.1.1	Vízellátás	20
2.1.2	Szennyvízkezelés	20
2.1.3	Fűtés	21
2.1.4	Elektromos energia ellátás	21
2.2	A tevékenységgel kapcsolatos dokumentációk	21
2.3	Földalatti és felszíni vezetékek, tartályok, anyagátfejtések helye, üzemeltetése	21
3	A TEVÉKENYSÉG FOLYTATÁSA SORÁN BEKÖVETKEZETT, ILLETŐLEG JELENTKEZŐ KÖRNYEZETTERHELÉS ÉS IGÉNYBEVÉTEL	23
3.1	Levegő	23
3.1.1	A jellemző levegőhasználatok ismertetése (szellőztetés, elszívás, energiaszolgáltatási és technológiai levegőigények nagyságának, időtartamának változása).	23
3.1.2	A környezeti légtérből beszívott és tisztított levegő előállítását szolgáló berendezések és technológiák leírása.	24
3.1.3	A légszennyezést okozó technológia részletes ismertetése, a szennyezésre hatást gyakorló paraméterek és jellemzők bemutatása.	24

3.1.4	A használt levegő (füstgáz, véggáz) tisztítására szolgáló berendezések és hatásfokuk ismertetése, valamint a tisztítóberendezésben leválasztott anyagok kezelésének és elhelyezésének leírása.	24
3.1.5	A helyhez kötött pontszerű és diffúz légszennyező források jellemzőinek bemutatása, a kibocsátott füstgázok jellemzőinek és a levegőszennyező komponenseknek az ismertetése (bűz is), a megengedett és a tényleges emissziók bemutatása és összehasonlítása.	24
3.1.6	A felülvizsgált tevékenységekkel kapcsolatban rendszeresen vagy időszakosan üzemeltetett mozgó légszennyező források jellemző kibocsátási adatainak leírása, a tevékenységhez kapcsolódó szállítás, illetve járműforgalom hatásai.	31
3.1.7	A levegőtisztaság-védelemmel kapcsolatos belső utasítások, intézkedések ismertetése. (Amennyiben intézkedési terve van, annak ismertetése, és a végrehajtás bemutatása.)	31
3.1.8	Be kell mutatni az emisszió terjedését (hatásterületét) és a levegőminőségre gyakorolt hatását.	31
3.2	Víz	31
3.2.1	A jellemző vízhasználatok, vízi munkák és vízi létesítmények, illetve az arra jogosító engedélyek és az engedélyektől való eltérések	31
3.2.2	A friss víz beszerzésére, felhasználására, a használt vizek elhelyezésére vonatkozó statisztikai adatszolgáltatások; a technológiai vízigények kielégítése, a tevékenység biztonságos végzéséhez tartozó vízigénybevételek (vízszintsüllyesztés, víztelenítés) és a vízforgalmi diagram	31
3.2.3	Az ivóvízbeszerzés, ivóvízellátás, a kommunális és technológiai célú felhasználás	32
3.2.4	A vízkészlet-igénybevételi adatok	32
3.2.5	A szennyvízkezelések helye, a szennyvizek mennyiségi és minőségi adatai a technológiai leírások alapján	32
3.2.6	A szennyvíz összegyűjtésére, tisztítására és a tisztított (vagy tisztítatlan) szennyvíz kibocsátására, elhelyezésére vonatkozó adatok, az ipari és egyéb szennyvízcsatornák, a szennyvíztisztító telep jellemzői, továbbá az iszapkezelés, iszapminőség és elhelyezés adatai	32
3.2.7	A csapadékvízrendszer	32
3.2.8	A vízkészletekre gyakorolt hatásokat vizsgáló (hatósági határozattal előírt) monitoring rendszer adatai és működési tapasztalatai, beleértve mind a vízkivételek,	

mind a szennyvízbevezetések hatásának vizsgálatát, hatásterületének meghatározását, értékelését _____	35
3.2.9 A felszíni és felszín alatti vízzennyezések, az elhárításukra tett intézkedések és azok eredményei _____	38
3.2.10 A vízvédellel kapcsolatos belső utasítások, intézkedési tervek, a végrehajtásuk tárgyi és személyi feltételei _____	42
3.3 Hulladék _____	42
3.3.1 Hulladékok kezelésével kapcsolatos jogszabályok _____	42
3.3.2 A hulladékképződéssel járó technológiák és tevékenységek _____	43
3.3.3 A technológia és tevékenység során felhasznált anyagok, éves felhasznált mennyiségük; anyagmérlegek a hulladék keletkezésével járó technológiákról _____	44
3.3.4 A keletkező hulladékok mennyisége és összetétele _____	44
3.3.5 A hulladékok gyűjtési módja, telephelyen belül történő kezelése, tárolása, az ezeket megvalósító létesítmények és technológiák _____	45
3.3.6 A telephelyről kiszállított (export is) hulladékok és mennyiségük; a hulladékot szállító, átvevő szervezet azonosító adatai, a hulladékszállítás folyamata _____	45
3.3.7 A keletkező hulladékok mennyiségének és környezeti veszélyességének csökkentésére tett intézkedések _____	45
3.3.8 Más szervezettől átvett (import is) hulladékok minőségi összetétele, mennyisége és származási helye, valamint kezelése _____	45
3.3.9 A begyűjtéssel átvett hulladékok minőségi összetétele, mennyisége és származási helye, valamint kezelése _____	45
3.4 Talaj _____	46
3.4.1 A terület-igénybevétel és a területhasználat megváltozásának adatai _____	46
3.4.2 A talaj jellemzése a multifunkcionális tulajdonságai alapján, különös tekintettel a változásokra (vegyi anyagok, hulladékok stb.) _____	46
3.4.3 A tevékenységből származó talajszennyezések és megszüntetési lehetőségeik _____	47
3.4.4 Prioritási intézkedési tervek _____	47
3.4.5 Remediációs megoldások _____	47
3.5 Zaj és rezgésvédelem _____	47
3.5.1 A tevékenység hatásterületének meghatározása zaj- és rezgésvédelmi szempontból, feltüntetve és megnevezve a védendő objektumokat, védendőnek kijelölt területeket. _____	48

3.5.2	A zaj/rezgésforrások leírása, a tényleges terhelési helyzet meghatározása, összehasonlítása a határértékekkel	50
3.6	Élővilág	54
3.6.1	A területhasználattal érintett életközösségek (növény- és állattársulások) felmérése és annak a természetes, eredeti állapothoz, vagy környezetében lévő, a tevékenységgel nem érintett területekhez való viszonyítása.	55
3.6.2	A tevékenység következtében történő igénybevétel módjának, mértékének megállapítása. A biológiailag aktív felületek meghatározása.	59
3.6.3	A tevékenység káros hatásaira legérzékenyebben reagáló indikátor szervezetek megjelölése.	61
3.6.4	Az eddigi károsodás mértékének meghatározása.	61
3.7	Rendkívüli események	62
3.7.1	A rendkívüli esemény, illetve üzemzavar miatt a környezetbe került vagy kerülő szennyező anyagok, valamint hulladékok minőségének és mennyiségének meghatározása környezeti elemenként	62
3.7.2	A megelőzés és a környezetszennyezés elhárítása érdekében teendő intézkedések, haváriatervek, kárelhárítási tervek bemutatása	62
4	MEGALAPOZÓ INFORMÁCIÓK, FELHASZNÁLT IRODALOM	64
5	ÖSSZEFOGLALÓ ÉRTÉKELÉS, JAVASLATOK	66
5.1	A vizsgált tevékenység a környezeti elemekre gyakorolt hatása az alábbiak szerint foglalható össze	66
5.2	A környezetvédelmi engedélykérelemhez elkészített tanulmányok hatás-előrejelzéseinek összevetése a bekövetkezett hatásokkal	69
5.3	A felülvizsgálat és a korábbi vizsgálatok eredményei, illetve határozatok alapján azon lehetséges intézkedések meghatározása, amelyekkel az érdekelt a veszélyeztetés mértékét csökkentheti, illetve a környezetszennyezés megszüntetése érdekében vagy a környezet terhelhetőségének figyelembevételével annak elfogadható mértékűre való csökkentését érheti el	70
5.4	Javaslat a szükséges beavatkozásokra, átalakításokra, ezek sürgősségére, időbeli ütemezésére	70
5.5	A környezetszennyezésre, - veszélyeztetésre utaló jelenségek	71

MELLÉKLETEK

ÁBRA-, TÁBLÁZAT-, KÉP JEGYZÉK

Fedlap képek: Saját fotó

1. ábra: Helyszínrajz.....	15
2. ábra: A vizsgált területtel érintett helyszín és vele szomszédos területek (háttérkép: Miskolc Megyei Jogú Város Szabályozási Tervtérkép – részlet)	15
3. ábra: Részletes helyszínrajz	19
4. ábra: Részletes helyszínrajz	19
5. ábra: Bűz terjedése	29
6. ábra: Bűz hatásterülete	29
7. ábra: Bükki csapadékmérő állomások által rögzített havi csapadékösszegek.....	33
8. ábra: A telep tiszta csapadékvíz elvezetésének átnézetes helyszínrajza	34
9. ábra: Ómassai Vízmű vízbázis védőterületei (NATURAQUA Zrt. 2020)	35
10. ábra: Telep környezetében lévő vízmintavételi pontok helyszínrajza	36
11. ábra: Távolabbi vízmintavételi pontok helyszínrajza.....	37
12. ábra: Zajvédelmi hatásterület	49
13. ábra: Üzemi zajforrások a vizsgált területén	52

1. táblázat: Környezetvédelmi működési engedély.....	12
2. táblázat: Vízbiztonsági engedélyek	12
3. táblázat: Meglévő létesítmények helyrajzi számmal.....	14
4. táblázat: A vizsgált terület adatai	16
5. táblázat: Keletkező trágya mennyisége	18
6. táblázat: 2021-2023 között felhasznált vízmennyiségek.....	20
7. táblázat: Elmulrt évek csapadékösszegei.....	33
8. táblázat: Vízmintavételi helyek adatai	36
9. táblázat: Vízházartartási számítás	41
10. táblázat: A keletkező hulladékok mennyisége	44
11. táblázat: A vizsgált területhez legközelebb található védendő létesítmények	48
12. táblázat: Hatásterület lehatárolására vonatkozó adatok	49
13. táblázat: Üzemi és szabadidős létesítményektől származó zaj terhelési határértékei a zajtól védendő területen	51
14. táblázat: A telep zajforrásai.....	52
15. táblázat: Működéshez kapcsolódó berendezések eredő zajteljesítmény szintje.....	52
16. táblázat: Üzemelési tevékenység okozta zajterhelés, nappal	53

Bevezetés

Az 1980-as évek végétől a Mélyépterv irányításával kialakított ómassai vízmű, Smaragd GSH Kft. szakértésével kialakított védőterület rendszerét a vízügyi hatóság 4672-32/2012. számú, 35500/12294-1/2015.ált. számon módosított határozatával jelölte ki. A **MIVÍZ** Miskolci Vízmű Kft. 2018-ban **bejelentést tett** a vízügyi hatóságra, mely szerint az Ómassa településrész vízellátását biztosító **Ómassa-vízműforrás hatósági határozattal kijelölt belső és külső védőterületén található Csipkés-kúti csikónevelő telepről a nagy csapadék hatására a területről beszivárgó állati vizelet, és trágya a Vadász-völgy patakmedrén keresztül eléri az Ómassa vízmű forrásfoglalását.** A vízvédelmi és vízügyi hatóság 2019-ben tartott helyszíni ellenőrzése során megállapítást nyert, hogy *a Méncsikó-telep (Csipkés-kút) „az Ómassai Vízmű 20 nap elérési időhöz tartozó védőterületének belső védőterületén kívüli részén helyezkedik el.”* Ezt követően határozatban teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálat elvégzésére és ledokumentálására kötelezte a hatóság az Állami Ménesgazdaságot (Szilvásvár). A NATURAQUA Zrt. (2020) által készített dokumentáció 2020. augusztusában benyújtásra, a környezetvédelmi működési engedély **BO/32/03215-15/2020.** számon pedig kiadására került. Az engedély **2024. október 31-ig hatályos.**

Az Állami Ménesgazdaság Szilvásvár (3348 Szilvásvár, Egri út 16.) Társaságunkat, a GREEN SIDE Környezetgazdálkodási, Tervező és Tanácsadó Kft-t (3530 Miskolc, Nagy Imre u. 11.) bízta meg az esedékes teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálat dokumentáció elkészítésével, amely a jelenleg is működő Csipkés-kúti Méncsikó-telepre vonatkozik.

A teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálatot a 12/1996. (VII. 4.) a környezetvédelmi felülvizsgálat végzéséhez szükséges szakmai feltételekről és a feljogosítás módjáról, valamint a felülvizsgálat dokumentációjának tartalmi követelményeiről szóló KTM rendeletben foglaltak alapján készítettük el.

A következőkben részletesen ismertetjük a Csipkés-kúti Méncsikó-telep működésében bekövetkezett változások környezeti elemekre gyakorolt hatásait, melyet számolással, illetve modellezéssel támasztottunk alá.

1. ÁLTALÁNOS ADATOK

1.1 A környezetvédelmi felülvizsgálatot végző megnevezése, székhelye, a jogosultságát igazoló engedély/okirat száma

Megnevezés: GREEN SIDE Környezetgazdálkodási, Tervező és Tanácsadó Kft.

Székhely: 3525 Miskolc, Nagy Imre u. 11.
tel.: +36 46/507-240, +36 20/4569995
e-mail: greenside@greenside.hu

Környezetvédelmi felülvizsgálat végzésére jogosító engedélyek száma:

Tóth Róbert	Magyar Mérnöki Kamarai reg. szám: 05-0854. Szakértői engedély száma: BOMÉK 05-155/2020. Szakterület: SZÉM-3 Vízügy Szakértői engedély száma: BOMÉK 05-122/2019. Szakterület: SZKV-1.3. Víz- és földtani közegvédelem
Mihics Dalma	Magyar Mérnöki Kamarai reg. szám: 05-01740 Szakértői engedélyt kiadó szerv: B.-A.-Z. Megyei Mérnök Kamara Szakterület: SZKV-1.1. Hulladékgazdálkodás Szakterület: SZKV-1.2. Levegőtisztaság-védelem Szakterület: SZKV-1.3. Víz- és földtani közegvédelem Szakterület: SZKV-1.4. Zaj- és rezgésvédelem K-Sz - Klímavédelmi szakértő
Papp Viktor Gábor	Szakértői engedély száma: OKTVF SZ-049/2010 Szakértői engedélyt kiadó szerv: Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi- és Vízügyi Főfelügyelőség Szakterület: SZTV Élővilág védelem Szakterület: SZTjV tájvédelem Földtani természeti értékek és barlangok védelme
Spisákné Ortó Zsuzsanna	Magyar Mérnöki Kamarai reg. szám: 05-02075. Szakértői engedélyt kiadó szerv: B.-A.-Z. Megyei Mérnök Kamara Szakterület: SZÉM3.3.1. - Vízgazdálkodási monitoring rendszerek, vízkészlet-gazdálkodás Szakterület: SZÉM3.3.2. - Hidrológia, hidraulika, hidrodinamikai modellezés

Szakterület: SZÉM3.3.3. - Felszín alatti vizek, vízfeltárás, kútfúrás, vízföldtan, vízbázisvédelem

Szakterület: SZÉM3.3.4. - Vízanalitika, vízminőség-védelem, vízminőség kárelhárítás

Szakterület: SZKV-1.3. Víz- és földtani közegvédelem

A jogosultságok igazolását a *Mellékletekhez* csatoltuk.

1.2 Az érdekelt megnevezése, székhelye, a tevékenység végzésére vonatkozó engedély száma

Megnevezés: Állami Ménesgazdaság Szilvásvár.

Székhelye: 3348 Szilvásvár, Egri út 16.

Nyilvántartási szám: 15328885

Adószám: 15328883-2-10

Cégjegyzék szám: 10-09-035497

KSH stat. számjel: 15328883-0143-312-10

KÜJ: 100 444 270

KTJ telephely szám: 101 542 293

Kapcsolattartó: Mile Imre, műszaki vezető

Környezetvédelmi működési engedély száma: BO/32/03215-15/2020.

1.3 A tevékenység végzésére és a telephelyre vonatkozó engedélyk és előírások felsorolása és bemutatása

A tevékenység az alábbi táblázatokban felsorolt engedélyekkel rendelkezik. Az engedélyk másolatait a *Mellékletekhez* csatoltuk.

1. táblázat: Környezetvédelmi működési engedély

Ügyiratszám	Hatóság	Tárgy	Érvényesség
BO/32/03215-15/2020.	Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal	Környezetvédelmi működési engedély	2024.10.31.

2. táblázat: Vízjogi engedélyk

Ügyiratszám	Hatóság	Tárgy	Érvényesség
H-3771-38/2002.	Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság	„Szilvásvár, Állami Ménesgazdaság Csipkésűti telep forrásfoglalás és vízellátás – vízjogi	2021.12.31

Ügyiratszám	Hatóság	Tárgy	Érvényesség
		üzemeltetési engedélye	
7187-37/2000.	Észak-Magyarországi Környezetvédelmi Felügyelőség	„Állami Ménesgazdaság, Csipkés-kúti telep, forrásfoglalásra és vízellátásra vonatkozó környezetvédelmi engedély”	határozatlan

A BO/32/03215-15/2020. számú engedélyben felsorolt előírások teljesülése:

BO/32/03215-15/2020. számú környezetvédelmi működési engedély előírásai	Állapot
- A területen fellelhető védett növények élőhelyét a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság (BNPI) szakembereivel a helyszínen egyeztetni kell és maradandó jelöléssel körül kell határolni	NEM valósult meg
- Monitoring vizsgálatokat kell végezni, minimálisan a telep vízellátására foglalt forrásból és a Vadász-völgyi patakából a telep közelében, legalább évente két alkalommal, a felülvizsgálati dokumentáció javaslatának megfelelően általános vízkémiai (különösen nitrogénformák) és bakteriológiai paraméterekre.	RÉSZBEN megvalósult
- A telep, különösen a nagy karám, külvizekkel szembeni védelméhez megfelelően méretezett övárkot kell létesíteni, majd fenntartani.	RÉSZBEN valósult meg (vízjogi létesítési tervek engedélyezés alatt)
- Meg kell oldani az állatállomány időszakos, a telepen kívüli területeken (pl. a közeli Nagy-mezőn) történő legeltetését.	RÉSZBEN megvalósult
- Amennyiben a csikónevelő telepen kívüli legeltetés 2021. második negyedévében nem kezdhető meg, abban az esetben a felülvizsgálati dokumentációban közöltek felül további, az ivóvízbázis terhelésének csökkentését célzó, a MIVÍZ Kft.-vel egyeztetett intézkedési tervet kell benyújtani a vízügyi hatóságra	NEM valósult meg
- El kell végezni a teljes szennyvízgyűjtő rendszer vízzáróságának vizsgálatát	NEM valósult meg
- Napi rendszerességgel össze kell gyűjteni a trágyát, és azt a rendszeres elszállításig a felszíni és felszíni alatti vizek szennyeződésének lehetőségét kizáró módon kell tárolni.	MEGVALÓSULT
- A telep működéséhez olyan szabályozást kell kidolgozni, amely tartalmazza a vízbázisvédelmi előírások betartásához, ill. az előírások betartásának ellenőrzéséhez szükséges intézkedéseket, feladatokat is	NEM valósult meg

1.4 A telephely címe, helyrajzi száma, a település statisztikai azonosító száma, átnézeti és részletes helyszínrajz

Megnevezés: Állami Ménesgazdaság Szilvásvárad Csipkés-kúti Méncsikó-telepe

Cím: 3508 Miskolc-Ómassa, Csipkés-kút, Miskolc 01090 hrsz.

Helyrajzi szám: Miskolc 01090 hrsz.

KTJ: 101 542 293

Település statisztikai azonosító száma: 3045

Központi EOY koordináták:

EOY X: 306 724 m

EOY Y: 758 333 m

Terepszint: 773 – 795 mBf

Engedélyezett kapacitás: 80 férőhely

A Méncsikó-telep és a hozzá kapcsolódó létesítmények az alábbi helyrajzi számot érintik:

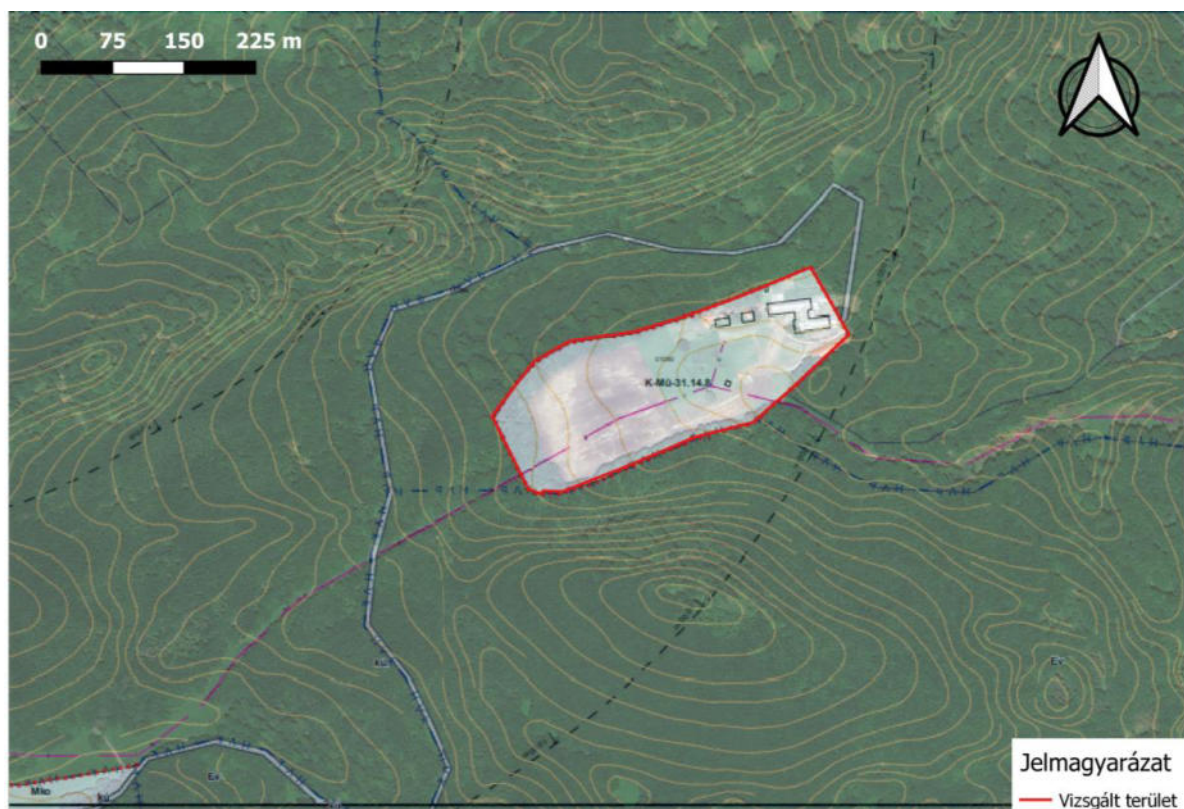
3. táblázat: Meglévő létesítmények helyrajzi számmal

Ssz.	meglévő létesítmény, építmény	hrsz.
1.	Teljes telep (karám, futtató, istálló, széna tároló, vendéglakások, tűzvíz tározó, szennyvíztározó medence, források) által érintett terület	Miskolc külterület: 01090

Az Állami Ménesgazdaság csipkés-kúti telepe Szilvásváradtól K-re kb. 15 km-es távolságban, 773 – 795 mBf magasságban, közvetlenül a Magas-Bükk határán, a Bükk-fennsíkon található. A csikónevelő telepre korlátozottan igénybe vehető erdészeti makadám-, ill. kőszórásos földutakon lehet eljutni Bánkút, Jávorkút, vagy az Eger-Miskolc út irányából. A terület Miskolchoz közigazgatási területéhez tartozik.

1. ábra: Helyszínrajz

2. ábra: A vizsgált területtel érintett helyszín és vele szomszédos területek (háttérkép: Miskolc Megyei Jogú Város Szabályozási Tervtérkép – részlet)

Miskolc Megyei Jogú Város jelenleg érvényben lévő településrendezési terve (Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 38/2022. (XII. 16.) önkormányzati rendelete Miskolc Megyei Jogú Város Építési Szabályzatáról) alapján a vizsgált terület: K-Mű – különleges mezőgazdasági üzemi besorolású területet. Közvetlen környezetében Ev – védelmi erdő besorolású terület található.

A Ménesgazdaság létesítményei által érintett ingatlanok helyrajzi számát, valamint a művelési ágot és a településrendezési tervben meghatározott terület-felhasználási módját a következő ábrán ismertetjük:

4. táblázat: A vizsgált terület adatai

hrs.	érintett település	művelési ág megnevezés	terület-tulajdonosa/vagyonkezelő	szabályozási terv szerinti megnevezés
01090	Miskolc	kivett, udvar és épület 5 db	Magyar Állam/Állami Ménesgazdaság	K-Mű – különleges mezőgazdasági üzemi terület

1.5 A telephely(ek)en a vizsgálat időpontjában folytatott tevékenységek felsorolása, a TEÁOR-számok megjelölésével és az alkalmazott technológiá(k) rövid leírásával.

Az Állami Ménesgazdaság csipkésűti csikónevelő telephelyére 1950-ben kezdték meg a lipicai ménes áttelepítését Bábolnáról a Bükkbe. A hegyvidéki körülményekhez alkalmazkodott fajta számára a Bükk-fennsík karsztja az eredeti karszthegységbeli lipicai környezetet hozta vissza, amely elengedhetetlen a fajta kiváló tulajdonságainak, tűrőképességének fenntartásához.

A törzsménistálló és az anyaménes Szilvásvár határában van, ahonnan a csikók a 6 hónapos elválasztási kor elérése után, többségükben szeptember – október hónapokban kerülnek a csipkésűti telepre, ahol az 1-3 év közötti csikók nevelését végzik ridegtartással. 2024. októberében az állatállomány 31 csikó és 6 ló volt.

A telepen 2 db, összesen 80 csikó befogadására alkalmas, mélyalmos rendszerű istálló, valamint 2 db karám - futtató szolgálja a csikók elhelyezését. A telephelyen vendégházakban kialakításra került 11 db vendégszoba, valamint egy fedett szénatároló szín.

A végzett főtevékenység TEÁOR száma: 0143 (ló, lófélé tenyésztése).

1.6 A telephelyen az érdekelt által korábban (a tevékenység kezdetétől, de legfeljebb 5 év) folytatott tevékenységek, különös tekintettel a környezetre veszélyt jelentő tevékenységekre, a bekövetkezett, környezetet érintő rendkívüli eseményekkel együtt

A vizsgált területen korábban folytatott tevékenységet az 1.5 fejezetben részleteztük, azt megelőzően a vizsgált területen környezetre veszélyes tevékenységet nem folytattak.

2 A FELÜLVIZSGÁLAT TEVÉKENYSÉGÉRE VONATKOZÓ ADATOK

2.1 A létesítmények és a tevékenység részletes ismertetése

A telepen 2 db, összesen 80 csikó befogadására alkalmas, döngölt agyag padlózatú **mélyalmos rendszerű istálló**, mindkettő döngölt agyag padlózattal és 2 db burkolatlan padlózatú **szabadtéri karám** szolgálja a csikók elhelyezését. A telephelyen vendégházakban kialakításra került **11 db vendégszoba**, egy **fedett szénatároló** burkolatlan szín, valamint egy beton burkolatú hidrofor **gépház**. A telephely nem vendéglátó egységként működik, a látogathatósága korlátozott. A telephelyen 2 db, egyenként 5 m³ térfogatú földtakarású gáztartály található. A kiszolgáló és a szállás célú épületek fűtését 3 db Vaillant gyártmányú VUW HU 242 típusú fali gázkészülékkel oldják meg. Az éves gázfogyasztás nagyságrendileg 5700 kg, amely érték az elmúlt öt év során érdemben nem változott. A gázkészülékek bemenő hőteljesítménye egyenként 23 kW és az égéstermék elvezetése kazánonként külön kéményen történik. A vendégszobákban 4 db cserépkályha is található, nosztalgiai céllal.

A csipkésűti telephelyen kizárólag 1-3 év közötti csikók nevelését végzik mélyalmos technológia alkalmazásával. A lovak áprilistól szeptemberig a nagy karám területén tartózkodnak éjszaka is, októbertől általában márciusig az istállóban éjszakáznak.

A mélyalmos technológia esetében folyamatosan helyezik a futtató istállók döngölt agyag padozatára a friss szalmát, melyet a kb. 60 cm-es rétegvastagság elérésekor elszállítanak Szilvásváradra, majd a trágya a ménesgazdaság saját tulajdonú mezőgazdasági területeire kerül kihelyezésre.

A telephelyen szabadtéren található **1 db monolit vasbeton ideiglenes trágyatároló**, amelyek alapterülete kb.: 3 x 3 m a magassága kb. 1 m. A trágya tárolóban csupán kisebb mennyiségű trágyát tárolnak, melyet a közlekedési utacról és egyéb felületekről gyűjtenek össze.

A trágya elszállítás évente 2-3 alkalommal történik, az éves keletkező trágya mennyiség:

5. táblázat: Keletkező trágya mennyisége

Keletkező almos trágya mennyisége (t/év)	
2020 II. félév	500
2021	984
2022	999
2023	990
2024	1011

A két darab szabadtéri karám területéről a trágya összegyűjtését rendszeresen elvégzik, gyűjtése az istállók mellett található vasbeton tárolóban történik. Megjegyzendő, hogy a 4. fejezetben, a megalapozó információknál szereplő 1972. évi Magyar Karszt és Barlangkutató Társulat munkabizottságának szakvéleményben - az akkori állattartási viszonyok mellett - napi 1,5 m³ állati vizelet eredetű trágyalé szerepel (napi ~30 l/ló), aminek jelentős része lekötődik a mélyalmos szalmatrágyában, a maradék az istálló padlóján át kifelé csorogva elpárolog (szaghatás), valamint beszivárog a döngölt agyagba, savas reakciójával degradálva (koagulálva) és mésztelenítve az agyagot, ami csökkenti a vízzáróságát (Szabó I. 1999).

A telephelyen 1 db dízel üzemű traktor került rendszeresítésre anyagmozgatás céljából.

A telephelyen a személyzet, a szálláshelyen tartózkodók által termelt települési hulladék keletkezik, amelyet egy darab 5 m³-es, zárt konténerben gyűjtenek. A hulladék elszállítás évente három alkalommal történik. A települési hulladék elszállítását a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt. végzi.

A telephelyen naplót vezetnek a takarmányozásról, csapadék és hőmérsékleti adatokról, illetve az állattartással összefüggő információkat eseménynaplóban rögzítik.

A telephelyre alapanyagként szálas és szemes takarmány, szalma, tűzifa, földgáz, illetve az 1 db traktor üzemeltetéséhez szükséges üzemanyag érkezik. Az üzemanyagot nem tárolnak. A traktor üzemanyaggal történő feltöltése kármentő tálca segítségével történik.

3. ábra: Részletes helyszínrajz

4. ábra: Részletes helyszínrajz

2.1.1 Vízellátás

A telephely vízellátása foglalt forrásból történik (1. sz. forrásfoglalás), az éves vízigény nagyságrendileg 400 m³, amely magában foglalja a szociális helyiségek vízigényét (kb. 150 m³/év) és a lovak tartásához szükséges vízmennyiséget (kb.: 250 m³/év). A forrásfoglalás túlfolyó egyben a szolgálati vezeték is az 5 m³-es víztároló medencéhez csatlakozik.

A forrásfoglalás és vízellátás kivitelezési munkálatainak műszaki átadás-átvételi és üzembe helyezési eljárására 2001. november 7-én került sor. A forrásfoglalás bekerített védőterületen belül helyezkedik el, amelyet övárokkal vettek körül (a terület É-Ny-D-i oldalait határolja).

A mélytárolóból a vízellátást 1-1 db, Q_{min} = 40 l/min névleges szállítási kapacitású centrifugálszivattyú biztosítja, a hozzátartozó hidrofor tartályokon keresztül. A hidrofor előtt a csővezetékbe kerül bevezetésre a NaOCl-os biztonsági fertőtlenítés, 1 db LMI 704 adagoló, amely jelenleg üzemben kívül van. Az NA 50 mm, acél csőanyagú ivóvíz gerincvezetéken az épületen belüli szakaszán a hidrofor tartályok után vízmérő van felszerelve. A telephelyen lévő épületekhez és kerti csapokhoz a gerincvezetékéről NA 20 mm, acél csőanyagú vízbekötések létesültek. A vízellátás udvari csővezetékei a 70-es években épültek ki.

A víztároló medence túlfolyója a csapadékvíz csatornán vezetve köt be a nyíltmedencéjű tűzivíztározóba.

A kiépült ivóvíz vezetékek jelenleg elágazó rendszerben működnek, amely rendszer hátránya, hogy az időszakosan üzemelő ágakban pangó víz alakul ki. A pangó vízzszakaszok elkerülhetők, ha a jelenlegi vízvezetékek felújításakor körvezetékes rendszert alakítanak ki.

A telephely elmúlt években felhasznált vízmennyisége az alábbi táblázat szerint alakult:

6. táblázat: 2021-2023 között felhasznált vízmennyiségek

Év	Vízfelhasználás m ³
2021	423
2022	360
2023	301

2.1.2 Szennyvízkezelés

A telephelyen keletkező kommunális szennyvíz elvezetése NA 200 KG-PVC csatorna hálózattal történik, a szennyvíz gyűjtése egy 25 m³ térfogatú földalatti vasbeton tartályban történik. A keletkező szennyvíz mennyisége az elmúlt 5 év során évente nagyságrendileg 150 m³ volt. A konyhai zsírfogó műtárgy a kommunális szennyvízgyűjtő aknára került bekötésre.

A szennyvíz elszállítását a jogosultsággal rendelkező Terra-Vita Környezetgazdálkodási Kft. (3300 Eger, Grónay u. 10.) bevonásával végeztetik, a szennyvíz kezelését a Heves Megyei Vízmű Zrt. egri városi szennyvíztisztító telepén, vagy az Északmagyarországi Regionális Vízművek Zrt. bélapátfalvai szennyvíztisztító telepén végzik.

A szennyvíztároló vízzárósága Antók Sándor építési vállalkozó 1999. augusztus 5-én kelt nyilatkozata alapján megfelelőnek bizonyult. Az építés óta eltelt 20 év tapasztalata szerint sincs szivárgás, ezt a NATURAQUA Zrt. 2020-ban végzett mérése és az általuk készített teljeskörű környezetvédelmi felülvizsgálati dokumentáció 4.2.2. pontjában foglaltak is megerősítettek. Engedélyes a 2020. évi környezetvédelmi működési engedélyben előírt vízzárósági vizsgálatot a teljes szennyvízgyűjtő rendszert illetően nem végeztette el.

2.1.3 Fűtés

A telephelyen 2 db, egyenként 5 m³ térfogatú földtakarású gáztartály található. A kiszolgáló és a szállás célú épületek fűtését 3 db Vaillant gyártmányú VUW HU 242 típusú fali gázkészülékkel oldják meg.

A telephelyen található továbbá 4 db fatüzelésű tüzelőberendezés (cserépkályha) amelyek az épületek alternatív fűtésének céljából kerültek telepítésre. A cserépkályhák időszakosan üzemelnek, nosztalgiai célra használják őket a meglévő gázkazános fűtési rendszer kiegészítésére.

2.1.4 Elektromos energia ellátás

A telephelyen található 2 db, egyenként 5 m³ térfogatú földtakarású gáztartály található, 1 db oszloptranzformátor, a telephely villamos energia ellátása megoldott.

2.2 A tevékenységgel kapcsolatos dokumentációk

Az elmúlt öt évben nem szabtak ki bírságot. A nyilvántartási rendszerben nincs változás.

2.3 Földalatti és felszíni vezetékek, tartályok, anyagátfejtések helve, üzemeltetése

A telephelyen 2 db 5 m³ térfogatú, földalatti gáztartály található, amelyekkel a vendégszobák fűtését biztosítják, a telephely egyéb létesítményei fűtetlenek (istállók, szénatároló, hidrofor gépház). A kapott információk alapján a telephelyen a gáztartályok legutóbbi felöltése 2023. november 08-án történt meg.

A telephelyen található 2 db tűzivíz tartály, valamint 1 db 25 m³ térfogatú kommunális szennyvíz gyűjtő tartály. A kommunális szennyvízgyűjtő aknába került bevezetésre a konyhai zsírfogó műtárgy is.

A telephely létesítményeinek vízellátása acél csőhálózattal történik.

A telephelyen az ismertetetteken kívül egyéb földalatti, felszíni tartály, vezeték nem található.

3 A TEVÉKENYSÉG FOLYTATÁSA SORÁN BEKÖVETKEZETT, ILLETŐLEG JELENTKEZŐ KÖRNYEZETTERHELÉS ÉS IGÉNYBEVÉTEL

3.1 Levegő

A teljes körű felülvizsgálatnak meg kell felelni a környezet védelméről szóló 1995. évi LIII. törvény 73.§ - 76.§ előírásainak, valamint, környezetvédelmi felülvizsgálat tartalmi követelményeit tartalmazó 2/1996. (VII. 4.) KTM rendeletnek (2. számú melléklet).

A fejezet összeállításánál levegőtisztaság-védelmi követelményekkel kapcsolatos, többször módosított jogszabályokat vettünk figyelembe:

- 1995. évi LIII. törvény a környezet védelméről,
- 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet a levegő védelméről,
- 6/2011. (I. 14.) VM rendelet a levegőterheltségi szint és a helyhez kötött légszennyező források kibocsátásának vizsgálatával, ellenőrzésével, értékelésével kapcsolatos szabályokról,
- 4/2011. (I. 14.) VM rendelet a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről,
- 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről.

3.1.1 *A jellemző levegőhasználatok ismertetése (szellőztetés, elszívás, energiaszolgáltatási és technológiai levegőigények nagyságának, időtartamának változása).*

A kiszolgáló és a szállás célú épületek fűtését 3 db Vaillant gyártmányú VUW HU 242 típusú fali gázkészülékkel oldják meg. A gázkészülékek bemenő hőteljesítménye egyenként 23 kW és az égéstermék elvezetése kazánonként külön kéményen történik. A berendezések zárt égésterűek, tehát a helyiség levegőjétől független üzeműek. A fali kombi gázkészülék 40-100% közötti modulációs tartománnyal rendelkezik.

A Vaillant turboTEC Pro VUW HU 242 típusú tüzelőberendezések prémium minőségű, energiatakarékos kombi gázkészülékek, melyek minden fogyasztói igénynek tökéletesen megfelelnek. A 140 kW_{th} és annál nagyobb, de 50 MW_{th}-nál kisebb teljes névleges bemenő hőteljesítményű tüzelőberendezések működési feltételeiről és légszennyező anyagainak kibocsátási határértékeiről rendelkező 53/2017. (X. 18.) FM rendelet hatálya csak a 140 kW_{th} bemenő hőteljesítmény feletti tüzelőberendezésekre terjed ki. A telepített kazánok kéményei a

Levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet alapján nem minősülnek bejelentés köteles pontforrásnak. A telephelyen található továbbá 4 db fatüzelésű tüzelőberendezés (cserépkályha) amelyek az épületek alternatív fűtésének céljából kerültek telepítésre. A cserépkályhák időszakosan üzemelnek, nosztalgiai célra használják őket a meglévő gázkazános fűtési rendszer kiegészítésére. Hatásuk levegőtisztaság-védelmi szempontból nem számottevő.

Az állattartásból eredő bűzhatást a 3.1.5 fejezetben ismertetjük.

3.1.2 A környezeti légtérből beszívott és tisztított levegő előállítását szolgáló berendezések és technológiák leírása.

Nem releváns.

3.1.3 A légszennyezést okozó technológia részletes ismertetése, a szennyezésre hatást gyakorló paraméterek és jellemzők bemutatása.

Az állattartásból eredő bűzhatást a 3.1.5 fejezetben ismertetjük.

3.1.4 A használt levegő (füstgáz, véggáz) tisztítására szolgáló berendezések és hatásfokuk ismertetése, valamint a tisztítóberendezésben leválasztott anyagok kezelésének és elhelyezésének leírása.

Nem releváns.

3.1.5 A helyhez kötött pontszerű és diffúz légszennyező források jellemzőinek bemutatása, a kibocsátott füstgázok jellemzőinek és a levegőszennyező komponenseknek az ismertetése (bűz is), a megengedett és a tényleges emissziók bemutatása és összehasonlítása.

A vizsgált telephelyen 2 db nagyméretű istálló található, melyekben mélyalmos állattartás folyik. A mélyalmos istállókban évente 2-3 alkalommal távolítják el a trágyát. A telepen a 2 db mélyalmos istállón kívül található 2 db kültéri karám. A felsorolt létesítményekben lehet trágya keletkezésével számolni. A 2 db szabadtéri karám területén trágya csak kis mennyiségben fordul elő, mert annak eltávolítását folyamatosan végzik. A telephelyen szabadtéren található 1 db monolit vasbeton ideiglenes trágyatároló, amelyek alapterülete kb.: 3 x 3 m a magassága kb. 1 m. A trágya tárolóban csupán kisebb mennyiségű trágyát tárolnak, melyet a közlekedési utakról és egyéb felületekről gyűjtenek össze. A 2 db nagy istállóban mélyalmos tartási technológia van, a szalma utánpótlás rendszeres. Az eltávolítás időpontjára

kb. 60 cm-es trágyaréteg alakul ki az istállókban, a kitermeléskor ennek teljes mennyisége eltávolításra kerül.

A telephelyről elszállított trágya mezőgazdasági célra kerül felhasználásra. A szállítások során a trágyatárolóban a felhalmozott trágyát is elszállítják a mélyalmos istállókból kitermelt trágyával együtt. Az állattartó telep környezetében mezőgazdasági célú trágya kijuttatást nem végeznek.

Az állattartásból eredő por és légszennyező anyagok környezet terhelése:

A telephelyen a csikók az év nagyobb részében rideg tartásban vannak. Az idő nagy részében a szabadtéri karámokban tartózkodnak, kizárólag abban az esetben kerülnek zárt téri tartásba, mikor a hórég vastagsága elérné a lovak hasát, de ez ritkán fordul elő. A szabadtéri tartás esetében a lovak táplálása az istállókban történik, a trágya ürítése is itt jellemző. A takarmányozás szálas és szemestakarmánnyal (zab) történik, amelyet zárt térben juttatnak az állatoknak, így a takarmányozásból származó kiporzás minimális mértékben jut ki az épületen kívülre. A karámok felülete csupasz talajfelszín, növényborítás nem jellemző. A lovak mozgása során, csapadékmentes időszakban kismértékű porképződésre lehet számítani. Azonban a felső talajrétegre nem jellemző a magas porkibocsátás még csapadékmentes időjárás esetén sem, így a telephelyi por emisszió sem számottevő, még kedvezőtlen időjárási viszonyok esetében is csupán a telephely szűkebb környezetére lokalizálódik.

A telepen az állattartáshoz kapcsolódóan egyetlen dízel üzemű traktort használnak.

A traktor segítségével az állatok takarmányozását végzik. A munkagép használata során széndioxid, szén-monoxid, nitrogén-oxidok és szilárd anyag kibocsátása jellemző. A traktor üzemeltetése során jelentkező légszennyező anyag emisszió nem számottevő, a munkagép üzemeltetése során a környezetbe kibocsátott füstgázok már az ingatlan határát elérve olyan mértékben felhígulnak, hogy még a szomszédos ingatlanokon sem okoz kimutatható levegőterhelést, így a legközelebbi, mintegy 1 300 m-re található turistaszállónál biztosan nem okoz kimutatható levegőterhelést.

Alapállapot:

A területen egyéb ipari, közlekedési vagy mezőgazdasági légszennyező forrás nincs.

A levegőminőséget természeti területen, külterületen háttér szennyezettségi adatokkal jellemezhetjük. Az adatokat az Országos Meteorológiai Szolgálat mérőállomásain rögzítették (OMSZ, Dr. Ferenczi Zita közlése).

Az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat mérőállomáson mért - K-pusztá - adatait tekintjük alapterhelésnek.

A levegőben lévő ammónium vegyületek koncentrációja 1-2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ között változik.

Bűz terjedési számítása

A trágyában a bomlás során bűzös gázok keletkeznek, melynek pontos összetétele nem ismert. Megtalálhatók aldehidek, ketonok, merkaptánok, aminok, kis molekulájú zsírsavak, észterek, metán, szerves savak, egyszerű és aromás kéntartalmú vegyületek.

A hatásterületet pontosabban definiálja a 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet, 2. § 12c. pontja:

- helyhez kötött diffúz forrás hatásterülete: a vizsgált diffúz forrás körül lehatárolható azon legnagyobb terület, ahol a diffúz forrás által maximális kapacitáskihasználás, ennek hiányában jellemző üzemállapot mellett kibocsátott - műszaki becsléssel meghatározható - légszennyező anyag terjedése következtében a légszennyező diffúz forrás környezetében a talaj közeli és magas légköri meteorológiai jellemzők mellett, a füstfáklya tengelye alatt a vonatkoztatási időtartamra számított várható talaj közeli levegőterheltség-változás

- a) az egyórás (PM10 esetében 24 órás) légszennyezettségi határérték 10%-ánál nagyobb,*
- b) a terhelhetőség 20%-ánál nagyobb, vagy*
- c) az egyórás (PM10 esetében 24 órás) maximális érték 80%-ánál nagyobb*
- d) szagvédelmi hatásterület meghatározása esetén a tervezési irányértékkel egyenlő vagy annál nagyobb.*

A szagvédelmi hatásterület meghatározása során – korábban erre vonatkozó hazai jogszabályi iránymutatás nem állt rendelkezésre – ezért a következő szempontok voltak figyelembe véve.

A környezetszennyezés integrált megelőzésére és csökkentésére vonatkozó iránymutató dokumentumok sorában hozzáférhető az „*Integrated Pollution Prevention and Control (IPPC). DRAFT, Horizontal Guidance for Odour. Part 1 – Regulation and Permitting*” c. dokumentum (Commissioning Organisation Environment Agency, Rio House Waterside Drive, Aztec West Almondsbury, Bristol BS32 4UD, First published 2002). A szagforrások környezetében

kialakuló zavaró szaghatások elkerülésére a szag terjedésmodellezés eredményeinek értékeléséhez a következő szag expozíciós határértékeket javasolja figyelembe venni.

<p>Erősen zavaró szagok</p> <p>Bűzös, rothadó hulladékokkal folytatott tevékenység Állati ill. halmaradványokkal folytatott tevékenység Téglagyártás Tejfeldolgozás Zsírfeldolgozás Szennyvízkezelése Olajfinomítás Állati takarmány gyártás</p>	Erősen zavaró	1,5 SZE/m ³
<p>Intenzív állattartás Élelmiszeripari tevékenységek, zsírsütés Cukorgyártás</p>	Közepesen zavaró	3 SZE/m ³
<p>Csokoládégyártás Sürfőzés Cukrászati tevékenység (sütemény, édesség, stb.) Illatszer és fűszer előállítás Kávépörkölés Pékség</p> <p>Kevésbé zavaró szagok (nem „nem zavaró szag”!!!)</p>	Kevésbé zavaró	6 SZE/m ³

Jelenleg (2020.01.01-től) a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I.14.) VM rendelet 2. számú mellékletének 3. táblázata tartalmazza a **bűzre vonatkozó tervezési irányértékeket** az alábbiak szerint, amelyet a hatásterület meghatározásánál figyelembe vettünk:

Intenzív állattartás **3 SZE/m³**

Az adott terület légszennyezettségi állapota bűz szempontjából nem ismert, de tekintettel a környező területek földhasználati módjára, a háttérszennyezettséget 1 SZE/m³ – nek vehetjük.

A hatásterületet meghatározásánál viszonyítási értéknek tehát a 3 SZE/m³-t vettünk.

A minősítés elvégzéséhez számításokkal határoztuk meg hogy a forrástól távolodva, milyen levegőminőség változás várható a védendő objektumok / receptor pontok / helyszínén.

Az EU néhány tagállamában az ajánlott immissziós érték, ami a lakosságot nem irritálja, vagyis nem okoz kellemetlen szaghatást **5-10 SZE/m³**.

2003. december 1-jén lépett érvénybe MSZ-EN 13725:2003, valamint a tervezett szabályozás használja az európai szagegységet (OU_E) – a szaganyag(ok) azon mennyiségét, amely standard körülmények között 1 m³ semleges gázba párologtatva ugyanolyan fiziológiás reakciót vált ki a mérőkből (kimutatási küszöb), mint a standard körülmények között 1 m³ semleges gázba elpárologtatott 1 európai viszonyítási szagtömeg (EROM) kivált.

Az európai viszonyítási szagtömeget (EROM) – az európai szagegységként elfogadott referencia érték, azonos a minősített referenciaanyag meghatározott tömegével. 1 EROM egyenlő 123 µg n-butanollal. A fentieket figyelembe véve a szabványos terjedési modelleknél a bemenő mennyiségi adatokat kg/h vagy mg/s kell megadni. A kimenő adat µg/m³ koncentrációban kerül kiszámolásra. Mivel a szagegység (SZE/m³) az olfaktometriás mérési módszerből eredően térfogat arányt (ppm) jelöl, ami mg/m³ koncentrációval egyenértékű. Mindezeket figyelembe véve a számítások végeredményét 1000-rel osztani kell, hogy szagegységben kapjuk meg a végeredményt.

Istállók, trágyatároló bűzhatásának terjedése

A telephelyen maximum 80 lovat tarthatnak.

Adatok:

- számos állat egység (ló) 80
- állatlétszám: 80 db

Bűzkibocsátás: **2880 SZE/s** (36SZE/s/ÁE)

Trágyatároló bűzkibocsátása: irodalmi adatok alapján 3 SZE/s*m², a trágyatároló felülete 9 m²

Bűzkibocsátás: **27 SZE/s**

Együttes bűzkibocsátás 2907 SZE/s

Meteorológiai paraméterek:

- stabilitási kategória 6-os
- szélsébség 2,7 m/s
- domborzati viszonyok: erdő (0,3 m)

A bűz légköri terjedésének számítása:

A bűzkibocsátás hatástávolságának becslése az MSZ 21459/1:1981 alapján történt.

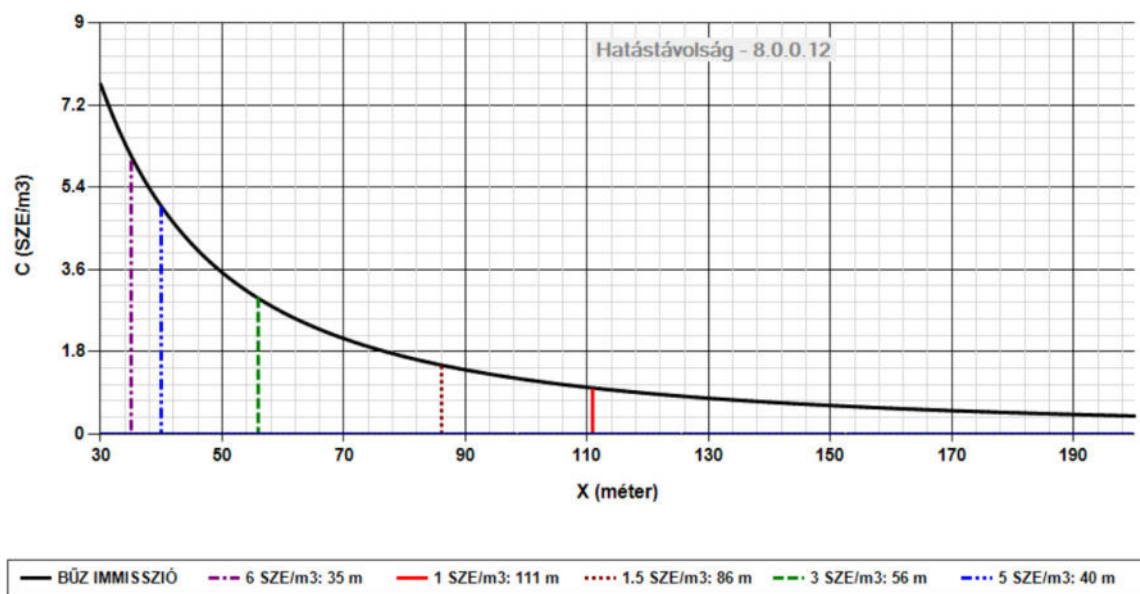
Gauss terjedési modell

$$C_{G1} = \frac{E_G}{\pi * \sigma_y * \sigma_z * u_m} \exp \left[-\frac{1}{2} \left(\frac{H}{\sigma_z} \right)^2 \right]$$

ahol: - C(x,0,0; H) = a H effektív kibocsátási magasságban kibocsátott bűz által okozott szélirány menti szagimmisszió a távolság - x (m) - függvényében (SZE/m³) - Eg: az

emissziós áram (Szagegység, SZE/s) - u : a szél átlagos sebessége (m/s) - σ_y , σ_z a vízszintes, ill. függőleges szóródási együttható (m).

Az istállók bűzhatása kb. 86 méter után csökken 3 SZE/m³ alá. A bűzhatás a telephelyen belül alakul ki. A hatásterület nem érint lakott területet, valamint lakóházat.

5. ábra: Bűz terjedése

6. ábra: Bűz hatásterülete

A vizsgált terület üzemeltetése nem okoz a környezetében kifogásolható légszennyezést.

Az istálló, trágyatároló bűzhatása a telephelyen belül éri el a maximális értéket, de telephely határán belül már 3 SZE/m³ érték alá csökken.

A hatásterület az alábbi helyrajzi számú ingatlanokat érinti: 01086, 01091.

A bűzhatás csökkentésének lehetőségei

A keletkező trágya bűzhatásának csökkentése érdekében a telephelyen a következő egyszerűbb intézkedéseket lehet végrehajtani:

- megfelelő minőségű alom biztosításával;
- a trágyával szennyezett felületek megfelelő gyakoriságú takarításával.

Összefoglalás

A bemutatott levegőterhelő hatások mértéke nem számottevő. A telephelyen bejelentés köteles helyhez kötött légszennyező pontforrás nem található. Az üzemelés közben csupán egyetlen dízel üzemű traktor munkagép használata jellemző, amellyel csupán kis üzemórában az állatok takarmányozását végzik. A telephelyen a nyílttéri karámokban keletkező trágyát rendszeresen összegyűjtik, így az ezekből származó szaghatás nem releváns. Bűzforrásként a két mélyalmos istállót, valamint a szabadtéri trágyatárolót azonosítottuk.

A bűzvédelmi hatásterületen sem lakó, sem kereskedelmi célú ingatlan nem található, a telephely környezetében nagy kiterjedésű, összefüggő erdő található. A lakó és kereskedelmi szálláshely célú ingatlanok a telephelytől csak olyan jelentős távolságban találhatóak, ahol már a levegőterhelő hatás semmilyen formában nem jelentkezik.

A bűzterhelés minősül a megemlíthető levegőterhelő hatások közé, azonban, a telep környezetében jellemző felszínborítottsági viszonyok miatti felszíni érdesség, valamint a mikroklimatikus viszonyok és a nagy távolság következtében nem okoz kimutatható hatást a telephely tágabb környezetében található lakó, illetve kereskedelmi célú objektumok esetében sem.

3.1.6 A felülvizsgált tevékenységekkel kapcsolatban rendszeresen vagy időszakosan üzemeltetett mozgó légszennyező források jellemző kibocsátási adatainak leírása, a tevékenységhez kapcsolódó szállítás, illetve járműforgalom hatásai.

Az üzemelés során a lovak számára szükséges alom és abrak beszállítása, valamint a keletkező trágya trágyatárolóból történő kiszállítása történik. A trágyát átlagosan évente három alkalommal szállítják el.

A telepen szálláshelyek is üzemelnek, de nem minősülnek kereskedelmi szálláshelynek, a nagyközönség számára nem vehetők igénybe, a szolgáltatás kizárólag zártkörűen üzemel.

A fentiek alapján a telephely üzemeltetése során a telephelyre érkező közúti forgalom nagysága nem jelentős, így annak levegőt terhelő hatása is minimálisnak tekinthető. A néhány dolgozó és a vendégek közlekedése által generált személygépjármű forgalom nem jelent kimutatható légszennyező anyag kibocsátás növekedést.

Megállapítható, hogy a létesítmény üzemeltetése nem jár számottevő levegőterheléssel, minimális mértékű többlet gépjármű forgalommal kell számolni.

3.1.7 A levegőtisztaság-védelemmel kapcsolatos belső utasítások, intézkedések ismertetése. (Amennyiben intézkedési terve van, annak ismertetése, és a végrehajtás bemutatása.)

Nem szükséges belső utasítás és intézkedés megtétele.

3.1.8 Be kell mutatni az emisszió terjedését (hatásterületét) és a levegőminőségre gyakorolt hatását.

Lásd a 3.1.5. fejezetben részletezve.

3.2 Víz

3.2.1 A jellemző vízhasználatok, vízi munkák és vízi létesítmények, illetve az arra jogosító engedélyek és az engedélyektől való eltérések

A vízi létesítmények ismertetését a 2.1.1. fejezetben részleteztük.

3.2.2 A friss víz beszerzésére, felhasználására, a használt vizek elhelyezésére vonatkozó statisztikai adatszolgáltatások; a technológiai vízigények kielégítése, a tevékenység biztonságos végzéséhez tartozó vízigénybevételek (vízszintsüllyesztés, víztelenítés) és a vízforgalmi diagram

Lásd 2.1.1. fejezet.

3.2.3 Az ivóvízbeszerzés, ivóvízellátás, a kommunális és technológiai célú felhasználás

Lásd 2.1.1. fejezet.

3.2.4 A vízkészlet-igénybevételi adatok

Lásd 2.1.1. fejezet.

3.2.5 A szennyvízkezelések helye, a szennyvizek mennyiségi és minőségi adatai a technológiai leírások alapján

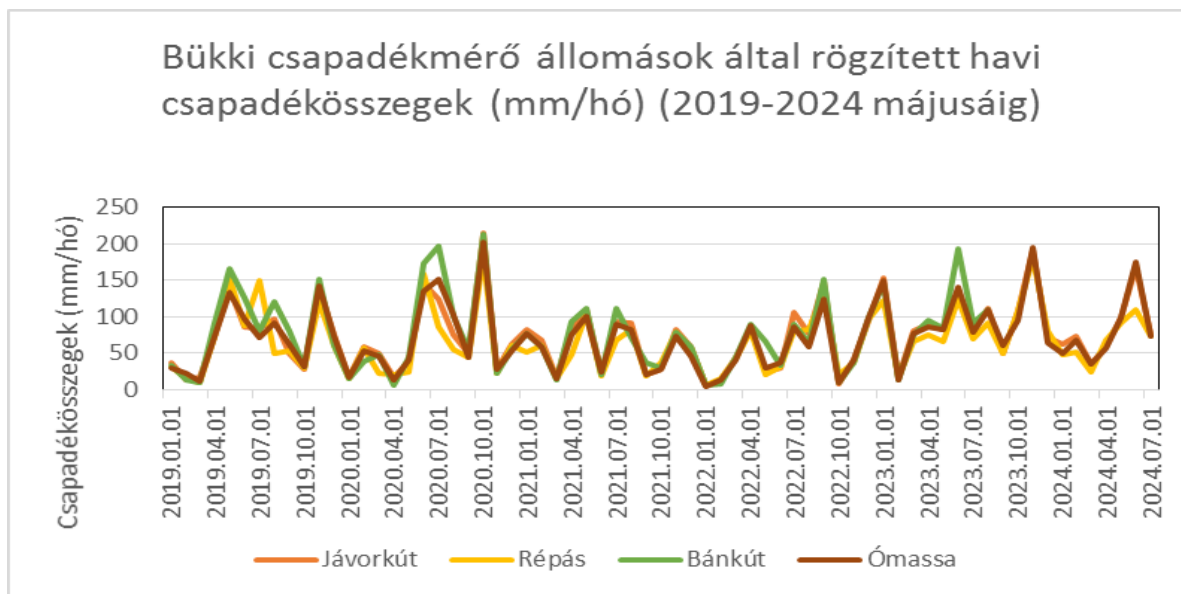
A telephelyen keletkező kommunális szennyvíz elvezetése NA 200 KG-PVC csatorna hálózattal történik, a szennyvíz gyűjtése egy 25 m³ térfogatú földalatti vasbeton tartályban történik. A keletkező szennyvíz mennyisége az elmúlt 5 év során évente nagyságrendileg 150 m³ volt. A konyhai zsírfogó műtárgy a kommunális szennyvízgyűjtő aknára került bekötésre. A szennyvíz elszállítását a jogosultsággal rendelkező Terra-Vita Környezetgazdálkodási Kft. (3300 Eger, Grónay u. 10.) bevonásával végeztetik, a szennyvíz kezelését a Heves Megyei Vízmű Zrt. egri városi szennyvíztisztító telepén, vagy az Északmagyarországi Regionális Vízművek Zrt. bélapátfalvai szennyvíztisztító telepén végzik. Szennyvíz minőségére irányuló vizsgálatok nem történtek az elmúlt időszakban.

3.2.6 A szennyvíz összegyűjtésére, tisztítására és a tisztított (vagy tisztítatlan) szennyvíz kibocsátására, elhelyezésére vonatkozó adatok, az ipari és egyéb szennyvízcsatornák, a szennyvíztisztító telep jellemzői, továbbá az iszapkezelés, iszapminőség és elhelyezés adatai

Lásd 3.2.5. pontban

3.2.7 A csapadékvízrendszer

A bükki csapadékmérő állomások által rögzített havi csapadékösszegek az alábbiak szerint alakultak 2019-2024. májusa között:

7. ábra: Büki csapadékmérő állomások által rögzített havi csapadékösszegek

Az elmúlt évek csapadékösszegeit foglalja össze az alábbi táblázat:

7. táblázat: Elmúlt évek csapadékösszegei

Dátum	Jávorkút	Répáshuta	Bánkút	Ómassa
	Csapadék (mm/év)			
2019	834,17	831,4	962	836,4
2020	876,79	743,7	966,3	883
2021	757,33	633,6	757,8	688,2
2022	671,15	641,4	697,2	626,9
2023	1154,52	1045,2	808	1152,2
2024	569,77	465,2	-	553,7
Átlag	810,6	726,8	838,3	790,1

A területre lehullott csapadék három részre oszlik: nagy része még rendezetlenül elfolyik a felületen, másik része a talajba szivárog, ill. elpárolog.

Az ingatlan beépített területének erdészeti út felőli É-i oldalán közel 200 m hosszúságban termésköves térdtámfal támasztja a lejtőtörmeléket kifolyócsövekkel, amik hátsó drénre utalnak.

A terület középső részén található a vízellátást is biztosító kút, melynek védőterülete egy fakorláttal van körülvéve. A védőterület nagykarám felőli oldalán egy mentesítő csapadékvíz-elvezető árok található.

A nagy karám területére jutó külvizekkel szembeni védelméhez - a környezetvédelmi működési engedély előírásának értelmében – övások rendszer lett tervezve csonka U alakban,

felszíni vonalvezetéssel ~670 m hosszban, burkolt-, földárok és csőcsatorna rendszerrel. Az engedélyezési és kivitelei tervet Durbák Beatrix víziközmű tervező készítette 2024. novemberi keltezéssel. Méretezésnél a mértékadó csapadék intenzitás értékek az 1998-2023 között rögzített 10 perces automata csapadék részösszegeken alapultak. Az övárorendszer 347,5 l/s mértékadó vízhozamra lett méretezve.

A Csipkés-kúti Méntelep tervezett tiszta csapadékvíz elvezetésének részletes tervét a *Mellékletként* csatoltuk.

Az átnézetes helyszínrajzot az alábbi ábra szemlélteti:

8. ábra: A telep tiszta csapadékvíz elvezetésének átnézetes helyszínrajza

Összefoglalva megállapítható, hogy a tervezett nyomvonalú övárokkal jelentősen csökkenthető a külső karám kb. 1,6 ha területéről lefolyó szennyeződhető csapadékvizek mennyisége.

A vizsgált ingatlan az Észak-Magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség Miskolc város ivóvízellátásába bekapcsolt hidegvizes karsztforrások védőterületeire és védőidomaira vonatkozó 4672-32/2012. számú határozattal (mód.: 35500/12294-1/2015.ált) kijelölt **Ómassai vízmű belső** (20 nap elérési idejű védőterület belső védőterületen kívüli része) és **külső védőterületét is érinti.**

35

Monitoring rendszer

A BO/32/03215-15/2020. számon kiadott környezetvédelmi működési engedély előírása értelmében a telepi tevékenység vízbázisra gyakorolt hatásainak figyelemmel kísérése érdekében **monitoring vizsgálatokat** kell végezni, minimálisan a telep vízellátására foglalt forrásból és a Vadász-völgyi patakból a telep közelében, legalább **évente két alkalommal**, általános vízkémiai (különösen nitrogénformák) és bakteriológiai paraméterekre. A NATURAQUA Zrt. felülvizsgálati dokumentációjában is szereplő 2020. évi, valamint az Engedélyes által végeztetett 2024. évi vízvizsgálati eredmények összefoglaló táblázata a *Mellékletben* található. A Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal Mérőközpontja által 2020-2024 között vizsgált és gyűjtött, a Miskolc-Ómassa Garadna-főforrás mintavételi helyről rendelkezésre álló adatokat is közöljük.

A mintavételi pontok elnevezését és helyét az alábbi táblázatban foglaltuk össze, valamint a helyszínrajzokon szemléltetjük:

8. táblázat: Vízmintavételi helyek adatai

Mintavétel helye, megnevezése	EOV X	EOV Y
Csipkésút 1. sz. forrás	306733	758357
Csipkésút 3. sz. forrás	306773	758327
Csipkésút szociális helyiség	306794	758436
Csipkésút telephelyről kifolyó víz	306695	758440
Garadna-főforrás	308226	760497
Vadász-völgyi patak 2.	306651	758530
Vadász-völgyi patak 3.	306722	758756
Vadász-völgyi patak 4.	308073	759519

10. ábra: Telep környezetében lévő vízmintavételi pontok helyszínrajza

11. ábra: Távolabbi vízmintavételi pontok helyszínrajza

A mérési eredményekről elmondható, hogy a ménesgazdaság telephelyén található forrásfoglalásokból származó 2024. évi vízminták enyhe bakteriológiai szennyezettséget mutatnak, de jelentősen, nagyságrendekkel kisebb mértékben, mint a felszínen elfolyó csapadékvizek (Vadász-völgyi patak 2. mintavételi pont, 2024.05.22.), vagy a szociális helyiségben vett vízminták.

A Vadász-völgyi patakban időnként emelkedettebb, valamint a Garadna-főforrásban magasabb **ortofoszfát** értékek emberi eredetű szennyezésre utalnak.

A **nitrát** koncentráció a mérési helyeken alacsony, 5-10 mg/l érték között mozog.

A **fajlagos elektromos vezetőképesség** értékek döntően 300 és 650 $\mu\text{S}/\text{cm}$ közöttiek. Egy 2020-as kiugró érték látható a táblázatban (1170 $\mu\text{S}/\text{cm}$), a csipkés-kúti szociális helyiségben vett vízmintában.

A **szulfát** a mérési időpontok jelentős százalékában 20 mg/l fölötti, ettől alacsonyabb érték csak a Garadna-főforrásban volt kimutatható.

A **kálium** 2020. évi vizsgálati eredményei a Vadász-völgyi mintavételi helyeken magas koncentrációt mutatnak (2-50 mg/l).

Az **ammónium** koncentráció - a szociális helyiségben vett mintákat leszámítva - 0,05 mg/l fölé emelkedett, olykor nagyságrenddel (1,2 mg/l).

Bakteriológiai és biológiai vizsgálatok tekintetében elmondható, hogy Coliform a telep forrásaiban, a szociális helyiség vizében, valamint a patak különböző mintavételi pontjaiban is mindenhol, minden mintában kimutatható volt. A 22 °C-on és a 37°C-on mért telepszám a Vadász-völgyi-patakban kiugró (11 000 i/100 ml), az 1. sz. forrásban alacsony (10 i/100 ml).

Összességében a vízbázis területén végzett korábbi vizsgálatok, valamint a jelen felülvizsgálat keretében elvégzett mintavételek és vizsgálatok eredményei alapján megállapítható, hogy a Csipkés-kúti ménesgazdaság telephelyéről az elfolyó felszíni csapadékvizek közvetlenül elsősorban a Vadász-völgyi-patakot terhelik, ahonnan nagyvízi időszakban lejut a Garadna-patakba is.

3.2.9 A felszíni és felszín alatti vízszennyezések, az elhárításukra tett intézkedések és azok eredményei

Korábbi nyomjelzéses vizsgálatok, eredményeik

A tárgyi felülvizsgálat sarkalatos kérdése a térségi karsztvíznyelős nyomjelzési kísérletek áttekintése. A megalapozó információkban (4. fejezet) felsorolt munkák, valamint mérnöki visszaemlékezések alapján a következő ilyen vizsgálatokról adunk rövid tájékoztatást az alábbiakban, a Csipkés-kúti- és Garadna-forrási célzott vizsgálatokról:

1952-53 évben a VITUKI és a Magyar Hidrológiai Társaság Borsodi Csoportja megszózta a **jávorkúti aktív víznyelőbarlang** vizét, ami a légvonalban ~750 m, vízjárat hosszban, kb. 1,5 km hosszú útvonalat nagy hozamnál kereken 7 óra, majd kisvízhozamnál 10 óra alatt tette meg a Garadna-főforrásig.

Az **1960-as évek elején** az MHT Borsodi Csoport Karsztvízkutató Szakosztálya a szomszédos **bolhási aktív víznyelőnél** végzett sózásos nyomjelzést, ami szintén a Garadna-főforrás táplálását igazolta. A későbbiekben végrehajtott **jávorkúti és bolhási** víznyelős barlangfeltárások igazolták ennek nyilvánvaló okát.

1972-ben már feltételezhető volt a Csipkés-kúti telep karsztvíz-szennyező hatása, ezért a Miskolci Vízművek megbízásából a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat tagjai végeztek sózásos összefüggés-vizsgálatot, a telepről lefolyó víz karsztos elnyelődési pontjain, kutatógödrök mélyítésével, beszívárgás-hidraulikai kísérletekkel kiegészítve. Az 5 tonna ipari konyhasót bő 20 m³ vízben oldották fel tartályban, amit a legjobb nyelőképességűnek mutató, erdészeti áteresztő alatti víznyelős ponton mélyített másfél méteres kutatógödörbe tápláltak be az ideiglenes duzzasztással összegyűlekezett vízbe, ahol a 2,2 m² alapterületen a 0,7 m-es vízoszlop **167 l/p hozammal** nyelődött el. Érdekes, hogy a kiépített **Vadász-völgyi** turista forrásnál **nem jelentkezett** só, mivel az **karsztvízszint feletti törmelékforrás**, csakúgy, mint az Ómassa községi, 10-30 l/p hozamú Kerti-forrás is. Ómassán 3 helyen volt

figyelés (Kerti-forrás, Fő-forrás, busz végállomási kút), továbbá a Sebesvízi-forrásnál, a garadnai Szövetség-forrásnál és természetesen a későbbi vízművesített Garadna-főforrásnál, továbbá a Margit-, Eszperantó-, Anna- és a két Szinva-forrásnál. Részletesen rögzítették a vizsgálati időszak hidrometeorológiai viszonyait is. A sóbetáplálást megelőző két héten keresztül a Bükk-Fennsíkon száraz augusztusi kánikulai helyzet volt, majd pont a sóoldás időszakában esős napok következtek, ami a sóbeadást követő 2. napon megszűnt, és egy kiegyenlített hidrometeorológiai időszak állt be két héten keresztül, miközben a jelzőanyag a **Garadna-főforrásban már 9,5 nap múlva biztonsággal kimutatható volt** 4 napon keresztül, ami átlagosan 270 m-es napi sebességet jelent. A betáplált tömény sókoncentráció, a forrásvízben mérhető kis koncentrációval ekkori hidrológiai állapotnál sok ezerszeres hígulást jelzett, a napi 1,5 m³ trágyalé, valamint 2000 m³/d Garadna-főforrási hozam arányából. Ezen vizsgálat eredményeit *Dr. Bársonyos Jenő 1972-ben, a Borsodi Műszaki és Ipargazdasági Élet c. kiadványban* megjelent cikkében humán higiéniai szempontok szerint részletesen elemezte. Megjegyzendő, hogy a figyelt többi forrásnál ugyan a nyomjelző só megjelenése nem volt kimutatható, de az átlagos oldott klorid ion koncentráció ingadozása jelezte egyfelől a beszivárgás intenzitással híguló-sűrűsödő változásokat, másfelől néhány helyen a meglévő kisebb turisztikai, erdészeti, stb. szennyezőforrások hatását.

Sásdi László - Szilágyi Ferenc 1992-ben A Bükk karsztja, vizei, barlangjai c. konferencia kiadványban, valamint 1993-ban a következő hasonló konferencia kiadványában publikálta a MÁFI által a Csipkés-kúti víznyelőn keresztüli **1992 évi** nyomjelzéses vizsgálatát. A telep D-i oldalán húzódó vízállásos mélyedésben található víznyelőben nyelődnek el a Csipkési-források túlfolyóvizei, valamint a nagy esőzések és hóolvadások nyomán keletkező áradmányvizek. A 30-40 l/p hozamú nyelődő vízhez fluoreszcein oldatot kevertek, folyamatosan figyelve a Garadna-főforrásnál, valamint Szalajkán, továbbá a Vadász-völgyi palaterület forrásainál fakadó vizeket. A jelzett víz hónapokig **nem jelentkezett** egyik figyelt forrásban sem.

A fentiek alapján nyilvánvaló, hogy a vízművesített Garadna-főforrás jelentős táplálói a jávorkúti és bolhási víznyelők, ahova a Csipkés-kúti lótelepről lefolyó víz a karsztosodott ún. fehérkő-lápai mészkővonulatban feltételezhető járatrendszerben közvetlenül még eljuthat. Viszont a lótelepi víznyelős mészkőterület és a Garadna-főforrás között rossz vízvezető, de repedezett pala és vulkanit vonulatok húzódnak, amely repedésrendszerében főként magasabb karsztvízszint állások idején a beszivárgott víz egy része „oldalbukós” hidraulikával átlép a Garadna-főforrás felé, a többi a Szinva-völgy felé áramlik tovább. A felszínről ismert

vízduzzasztó, palás szerkezetű, üledékes és magmatikus kőzetek lokális vízvezető szerepét jól ismerjük a környék kisebb-nagyobb, ilyen közetháttérű forrásaiból, mindennek előtt a Garadna-völgy D-i oldalából.

Megjegyzendő még, hogy az 1980-as években a Szárazvölgy felső részén létesített Bánkúti visszaforgató szennyvíztisztító időszakos csurgalékvíz elvezetésének egyszerű hidrogeológiai vizsgálatából úgy tűnt, hogy a dolomiton keresztül innen is levezethető egy hidrológiai áramvonal a Garadna-főforráshoz.

Vízháztartási számítás

A csikótelepről az alatta tározódó karsztvíz tömegbe leszivárgó, változó mértékben szennyeződhető csapadékvizek környezeti hatását egy közelítő vízháztartási számítással is becsüljük, már az **övérok működése utáni helyzetet** véve alapul, külső ráfolyás nélkül.

Az alábbi kiindulási alapadatokat a 4. fejezetben felsorolt szakirodalomból becsültük meg (Szlabóczky P. 1978, 1980; Szilágyi G.- dr. Böcker T.- Dr. Smieder A. 1980; Juhász J. 1992; Izápy G. - Maucha L. 1992; Mező Gy. - Havas L. - Szilágyi G. 1995; SMARAGD GSH Kft. 2012; stb...):

- Éves átlagos csapadék a miskolci karsztvízgyűjtő	
Magas-Bükkbe felnyúló Ny-i szélén:	750 mm
- Sok évtizedes átlagos beszivárgás (30 %):	225 mm
- Hegységperemi vízfolyások mérési szelvényi adataiból	
becsült lefolyás a hegység belső területéről (20 %):	150 mm
- Párolgás az erdősült hegyvidéki területeken (50 %):	375 mm

Mérnöki tapasztalatok alapján a hegységben tető- és zárt burkolatú felületekről lefolyó csapadékarány 90 %, párolgás 10 %.

Hegység központi tömegéből induló vízműves karsztvíz áramlási zóna mértékadó vastagsága 100-200 m. A vegyes kőzetanyagú gravitációs tározási hézagterfogat 1 %.

Ezek alapján végzett számítások:

Szabad terület: 3,7 ha

Fedett terület: 0,3 ha

Csapadék szabad területre:	$37000 * 0,75 = 27750 \text{ m}^3/\text{év}$
fedett területre:	$3000 * 0,75 = 2250 \text{ m}^3/\text{év}$
Párolgás szabad területről (50%):	$0,75/2 * 37000 = 13875 \text{ m}^3/\text{év}$
fedett területről (10%):	$0,075 * 3000 = 225 \text{ m}^3/\text{év}$
Lefolyás szabad területről (20%)	$0,75 * 0,2 * 37000 = 5550 \text{ m}^3/\text{év}$
fedett területről (90%):	$0,9 * 0,75 * 3000 = 2025 \text{ m}^3/\text{év}$
Beszivárgás szabad területről (30%):	$0,75 * 0,3 * 37000 = 8325 \text{ m}^3/\text{év}$
fedett területről:	$0 \text{ m}^3/\text{év}$

A számítások eredményét az alábbi táblázatban foglaltuk össze:

9. táblázat: Vízháztartási számítás

	Szabad		Fedett		Össz
Terület (ha)	3,7		0,3		4
Mértékegység	(%)	($\text{m}^3/\text{év}$)	(%)	($\text{m}^3/\text{év}$)	($\text{Em}^3/\text{év}$)
Csapadék	100	27750	100	2250	30
Párolgás	50	13875	10	225	14,1
Beszivárgás	30	8325	0	0	8,325
Lefolyás	20	5550	90	2025	7,575

Feltételezzük, hogy a táblázatban becsült lefolyási volumen kilép a telep D-i szélénél és a hidrometeorológiai viszonyoktól függően, hosszabb-rövidebb szakaszon folyik a Vadász-völgy irányába. Így pl. évi 200 nap „lefolyásos” időt véve alapul ~26 l/p átlaghozam adódik, ami megfelel az ott látható vízrajzi képnek. 100 nap alatt ez kerekítve 50 l/p, amit itt a régebbi vizsgálati leírások is említene.

A statikus karsztvízkészletbe történő beszivárgó szennyeződhető vizek **hígulásához** feltételezett terület - a telep mind a négy oldalán 100 m sávnak jelölve - **18 ha-nyi** adódik, ami a keleties regionális karsztvízáramlási irány miatt K és D felé eltolódik, 1 %-os gravitációs hízagtérfogattal, 100-200 m vastag aktív áramlási zónával.

Első közelítésben feltételezzük, hogy a szabad, valamint fedett területekről adódó **éves lefolyás** - a szabad területi **beszivárgáson** felül - teljes mennyiségében lejut a karsztvízhez, a telep D-i és K-i szomszédságában található lejtős-völgyes-erdős területeken, amelynek összege így 16 Em^3 évente.

A hígulás mértékének számítása:

180 000 m² lokális vízgyűjtő terület alatti, 100-200 m vastagságra becsült vízvezető mészkőzóna, 0,01 gravitációs térfogatából adódó 180-360 Em³ víztömegbe lejutó évi 16 Em³ szennyeződhető víztérfogattal számolva, **~10-20 x-os nagyságrendű hígulás adódik**, a vízháztartási arányokból. Megjegyzendő, hogy az 1972-es szózásos vizsgálat ismertetésénél említett sok ezerszeres hígulás nem a vízháztartási arányra, hanem a tömény sómennyiségre vonatkozik.

A becsült hiba ±30 %, ami megfelel a minimális 500 mm/év, maximális 1000 mm/év sokéves csapadék ingadozásnak is.

Ez a hígulási nagyságrend összhangban van a Csipkésút - Garadna-főforrási szózásos nyomjelzések, valamint a MIVIZ Kft. Csipkési-Vadász-völgyi vízminőségi vizsgálatainak koncentráció értékeivel.

A régebbi karsztvíz nyomjelzések, e munka vázlatos vízháztartási becslő számítása, valamint a felszíni geológiai viszonyokból mélység felé interpolált közettani vízvezető képességek alapján, főként a teleptől D-re eső víznyelős területeken, valamint a Vadász-völgyi geológiai törésvonalon keresztül több száz méter mélységre leszivárgó szennyeződhető vizek **hatásterülete** 8-10 km² között adódik.

Intézkedések, javaslatok

A felszíni és felszín alatti vízszennyezések elhárítására Engedélyes részben tett intézkedéseket, az *1.3. pontban* szereplő, BO/32/03215-15/2020. számú környezetvédelmi működési engedélyben felsorolt előírások teljesülésének összefoglaló táblázata szerint.

3.2.10 A vízvédellel kapcsolatos belső utasítások, intézkedési tervek, a végrehajtásuk tárgyi és személyi feltételei

Vízvédellel kapcsolatos belső utasítások, intézkedési tervek nem készültek.

3.3 Hulladék

3.3.1 Hulladékok kezelésével kapcsolatos jogszabályok

Jogszabályi háttér:

- 2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékról,
- 225/2015. (VIII.7) Korm. rendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól

- 246/2014. (IX.29.) Korm. rendelet az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályairól
- 309/2014. (XII. 11.) Kormányrendelet a hulladékkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről,
- 442/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet a csomagolásról és a csomagolási hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről,
- 72/2013. (VII. 27.) VM rendelet a hulladékjegyzékről,

A 2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékról 1. § (2) bekezdése alapján: Ha a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. november 19-i 2008/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelven kívül más uniós jogi aktust átültető vagy végrehajtó jogszabály e törvényben foglaltaktól eltérően rendelkezik, e törvény hatálya **nem** terjed ki:

c) az állati melléktermékekre, ideértve a belőlük származó feldolgozott termékeket, kivéve, ha azokat hulladéklerakóban történő lerakásra, égetésre, valamint biogáz- vagy komposztáló üzemen történő hasznosításra szánják

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1069/2009/EK RENDELET

9. cikk alapján: A 2. kategóriába tartozó anyagok A 2. kategóriába tartozó anyagok közé az alábbi állati melléktermékek tartoznak:

a) trágya.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1069/2009/EK RENDELET

2. cikk 20. pontja alapján a „trágya”: haszonállatok, kivéve a tenyésztett halakat, ürüléke és/vagy vizelete, alommal vagy anélkül;

A fent leírtak alapján a **telephelyen keletkező almos trágya NEM hulladék.**

3.3.2 A hulladékképződéssel járó technológiák és tevékenységek

A folytatott tevékenységhez kapcsolódóan legnagyobb mennyiségben a személyi jelenlétből fakadóan kommunális hulladék keletkezésére számíthatunk.

A keletkező hulladékok elszállítását végző szervezetek:

- Kommunális hulladék: MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt.
- Egyéb nem veszélyes hulladékok: MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt.

- Szükség esetén: veszélyes hulladék: Design Kft. (vagy más hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező cég).

Haváriás események során várhatóan, az alábbi hulladékok keletkezésével kell számolni:

- 17 05 03* veszélyes anyagokat tartalmazó föld és kövek,
- 15 02 02* veszélyes anyagokkal szennyezett abszorbensek, szűrőanyagok törlőkendők, védőruházat.

A települési hulladékok gyűjtése a 385/2014. (XII. 31.) Korm. rendelet, a veszélyes hulladékok gyűjtése a 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendelet előírásai szerint történik.

A területen veszélyes hulladékok karbantartási munkák során keletkeznek, melyek kezelése, elszállítása a karbantartási munkával megbízott szervezet feladatkörébe tartozik.

3.3.3 A technológia és tevékenység során felhasznált anyagok, éves felhasznált mennyiségük; anyagmérlegek a hulladék keletkezésével járó technológiákról

A tevékenység során csak közvetetten beszélhetünk felhasznált anyagokról, mint pl. a dízel üzemű traktor üzemanyag. Közvetlenül a technológiához nem szükséges semmilyen anyagfelhasználás. A vizsgált területen üzemanyag tárolása nem történik. Az éves üzemanyag felhasználás ~ 500 liter/év.

3.3.4 A keletkező hulladékok mennyisége és összetétele

Nem veszélyes hulladék:

10. táblázat: A keletkező hulladékok mennyisége

HAK	A hulladéktípus megnevezése	A hulladék fizikai megjelenése	Kezelési kód	Éves mennyiség [kg]
15 01 01	Papír és karton csomagolási hulladékok	Csomagolási hulladék	R12	50
15 01 02	Műanyag csomagolási hulladékok	Csomagolási hulladék	R12	300
20 01 08	Biológiailag lebomló konyhai és étkezdei hulladék Élelmiszer hulladék	Élelmiszer hulladék	R12	10
20 03 01	Egyéb települési hulladék, ideértve a vegyes települési hulladékot is	Kommunális hulladék	D5	200

3.3.5 A hulladékok gyűjtési módja, telephelyen belül történő kezelése, tárolása, az ezeket megvalósító létesítmények és technológiák

A települési hulladék gyűjtése zárt, 5 m³ térfogatú fém konténerben történik. Havária, üzemanyag feltöltés során kis mennyiségű veszélyes hulladék (szennyezett rongy, szennyezett csomagolási hulladék szennyezett csomagolóanyag) keletkezhet. Ezeket szintén külön gyűjtik (fém konténer) és az engedéllyel rendelkező átvevőnek történő átadása a vonatkozó jogszabályok szerint történik.

3.3.6 A telephelyről kiszállított (export is) hulladékok és mennyiségük; a hulladékot szállító, átvevő szervezet azonosító adatai, a hulladékszállítás folyamata

- A keletkező nem veszélyes települési hulladékok elszállítását igény szerint MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt.

3.3.7 A keletkező hulladékok mennyiségének és környezeti veszélyességének csökkentésére tett intézkedések

A környezeti veszélyesség csökkentését szolgálja a hulladékok keletkezésének lehetőség szerinti megelőzése, szelektív gyűjtése a keletkezett hulladékok előírás szerinti, zárt edényzetben történő, elkülönített gyűjtése és a szakszerű elszállítás, ártalmatlanítás.

3.3.8 Más szervezettől átvett (import is) hulladékok minőségi összetétele, mennyisége és származási helye, valamint kezelése

A méntelep üzemeltetője más szervezettől nem vesz át hulladékot.

3.3.9 A begyűjtéssel átvett hulladékok minőségi összetétele, mennyisége és származási helye, valamint kezelése

A méntelep üzemeltetője nem foglalkozik hulladékbegyűjtéssel.

3.4 Talaj

3.4.1 *A terület-igénybevétel és a területhasználat megváltozásának adatai*

Az elmúlt 15 évben változás nem történt.

3.4.2 *A talaj jellemzése a multifunkcionális tulajdonságai alapján, különös tekintettel a változásokra (vegyi anyagok, hulladékok stb.)*

A telephely területén belül 2020 május 20-án 10 db feltáró fúrás létesült talajminta vételezés céljából, csupán 0,4–0,8 méteres mélységekkel. Így a felszín alatti talajvíz nem került feltárássra. A fúrások adatait a NATURAQUA Zrt. 2020. évi felülvizsgálati dokumentációja tartalmazza. Az abban tett megállapítások:

- „A talajminták **TPH, BTEX, PAH, fémek és félfémek** vizsgálati csoportok tekintetében a vizsgált mintaegyedek a 6/2009. (IV.14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendeletben szereplő (B) szennyezettségi határértékekhez viszonyítva **szennyezettség-mentesnek bizonyultak**.
- A talajminta-egyedek **pH, nitrát, nitrit, ammónium** vizsgálati komponensek tekintetében a 6/2009. (IV.14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendeletben szereplő (B) szennyezettségi határértékekhez viszonyítva **szennyezettség-mentesnek bizonyultak**.
- A laboratóriumi vizsgálati eredményekből jól látható, hogy a **nagy karám területén** lemélyített F1, F2, F3, F4 jelű furatokból származó felszín közeli talajminta egyedek **coliformszám** tekintetében **magasabb értéket** mutatnak, mint a telephely további területrészeiről származó mintaegyedek. A nagy karám területén vett felszín közeli mintaegyedek magasabb coliformszáma a **lovak széklete általi terhelő hatással hozható összefüggésbe**. Ugyanezen furatok talpmélységeiből származó mintaegyedek coliformszáma jóval alacsonyabb értékeket mutatnak, amely szintén a talajfelszín terheltségét támasztja alá. A telephely egyéb területrészeiről származó talajminta egyedek esetében szintén kimutatható volt a coliform baktériumok jelenléte, azonban a nagy karám területén tapasztaltaknál kisebb mértékben.
- A **fekálicoliformszám** mindössze 3 db talajminta egyed esetében haladta meg a laboratóriumi kimutathatósági határértéket. Az említett 3 db mintaegyed közül **2 db a nagy karám területéről** származott”.

Talajvizsgálatra az elmúlt években nem került sor. A 2020. évi környezetvédelmi működési engedély erre vonatkozóan nem fogalmazott meg előírást.

3.4.3 A tevékenységből származó talajszennyezések és megszüntetési lehetőségeik

A talajok szennyeződése normál üzemi körülmények között nem következett és nem következhet be. Havária során a keletkező veszélyes hulladékok, pl. szennyezett rongy könnyen összegyűjthetők, felszedhetők, így nem okozhatnak jelentős szennyeződést a talajokban.

3.4.4 Prioritási intézkedési tervek

A terület dolgozóinak az alábbi fontosabb szempontokat a tevékenység végzése során figyelembe kell vennie:

- Gondoskodni kell a karámok területéről, illetve a lovak mozgása által érintett területrészekről napi rendszerességgel a trágya összegyűjtéséről,
- a veszélyes és nem veszélyes hulladékok szakszerű kezeléséről, tárolásáról, szállításáról, továbbá arról, hogy a területen talaj- és vízszenyezést okozó egyéb tevékenységet ne végezzenek.

3.4.5 Remediációs megoldások

Nincs szükség talaj remediációra.

3.5 Zaj és rezgésvédelem

Jogszábai háttér:

- 280/2004. (X. 20.) Korm. rendelet a környezeti zaj értékeléséről és kezeléséről,
- 93/2007 (XII.18.) KvVM rendelete a zajkibocsátási értékek megállapításának, valamint a zaj- és rezgés kibocsátás ellenőrzésének módjáról,
- 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól,
- 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM sz. együttes rendelet a zaj-, és rezgésterhelési határértékek megállapításáról,
- MSZ 18150-1:1998: A környezeti zaj vizsgálata és értékelése.

3.5.1 A tevékenység hatásterületének meghatározása zaj- és rezgésvédelmi szempontból, feltüntetve és megnevezve a védendő objektumokat, védendőnek kijelölt területeket.

A terület érzékenysége:

A vizsgált területhez legközelebb eső védendő területeket, valamint övezeti terv szerinti besorolását és távolságukat az alábbi táblázatban foglaltuk össze:

11. táblázat: A vizsgált területhez legközelebb található védendő létesítmények

Település, védendő terület	Övezeti besorolás	Távolság (m) (kivitelezés)
Nagyvisnyó, Bánkút	Különleges turisztikai terület	~ 1400
Ómassa	Lf – falusias lakóterület	~ 1800
Jávorkút	Különleges turisztikai terület	~ 1900

A vizsgált terület és annak közvetlen környezetében található területek övezeti besorolásának ismeretében, zajvédelmi szempontból a vizsgált terület tágabb környezetében elhelyezkedő védendő területek zajvédelmi besorolása: „Lakóterület (falusias)”.

Közvetlen hatásterület

A tevékenységből származó zaj **hatásterületének** megadásához a vonatkozó 284/2007. (X.29.) Korm. rendelet 6.§ (1) bekezdését alkalmazzuk.

„6. § (1) A létesítmény zajvédelmi szempontú hatásterületének (a környezeti zajforrás hatásterületének) határa az a vonal, ahol a zajforrástól származó zajterhelés:

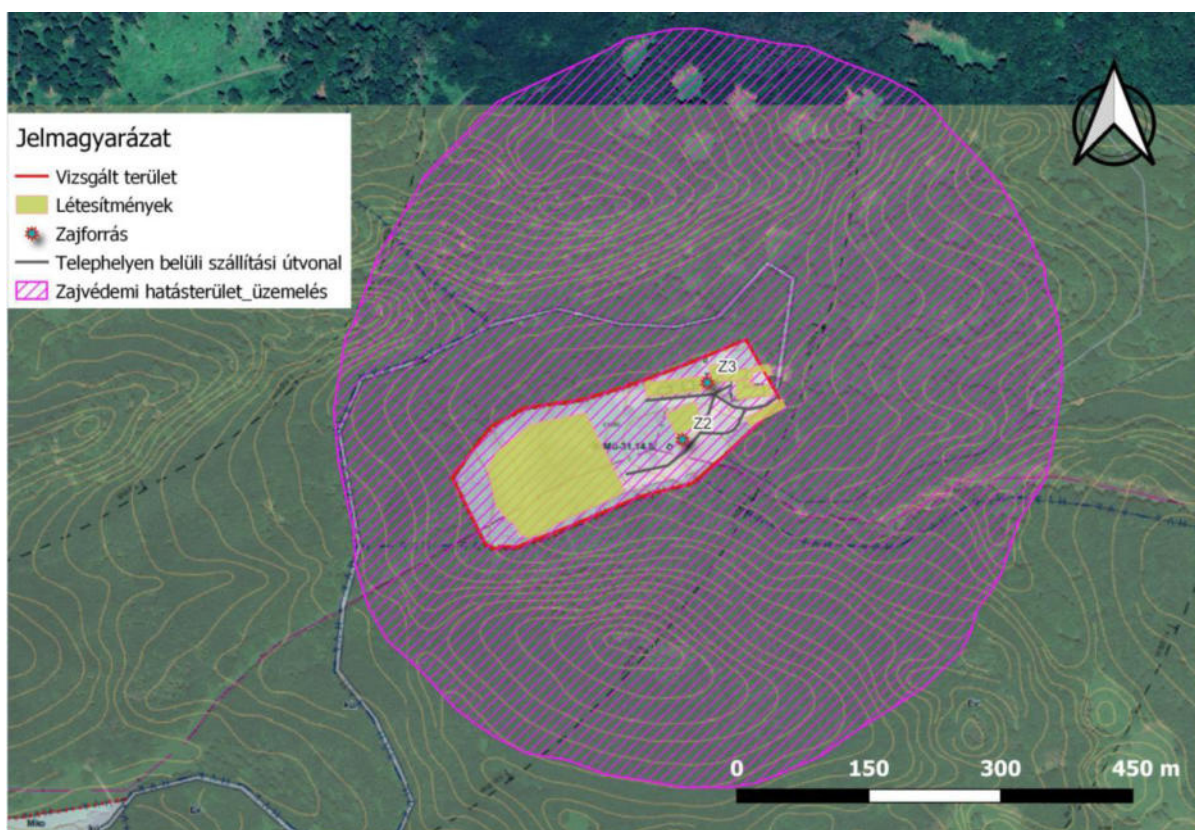
- 10 dB-lel kisebb, mint a zajterhelési határérték, ha a háttérterhelés is legalább 10 dB-lel alacsonyabb, mint a határérték,
- egyenlő a háttérterheléssel, ha a háttérterhelés kisebb a zajterhelési határértéknél, de ez az eltérés nem nagyobb, mint 10 dB,
- egyenlő a zajterhelési határértékkel, ha a háttérterhelés nagyobb, mint a határérték,
- zajtól nem védendő környezetben – gazdasági területek kivételével – egyenlő a zajforrásra vonatkozó, üdülőterületre megállapított zajterhelési határértékkel,
- gazdasági területek zajtól nem védendő részén nappal (6:00-22:00) 55 dB, éjjel (6:00-22:00) 45 dB.”

A vizsgált létesítmény esetében a hatásterület definíciója a hivatkozott bekezdés a) pontjának felel meg.

12. táblázat: Hatásterület lehatárolására vonatkozó adatok

Szabályozási terv szerinti besorolás	Zajterhelési határérték nappal/éjjel (dB)	Háttérterhelés nappal/éjjel (dB)	Zajterhelés értéke a hatásterület határvonalán nappal/éjjel (dB)	Hatásterület nappal* (m)
Lakóterület, turisztikai terület, zöldterület esetén	50/40	-	40/30	~ 400

* A 284/2007 (X. 29.) Korm. rendelet alapján környezeti zajforrás hatásterületének lehatárolásakor azt a napszakot kell figyelembe venni, amely alapján a legnagyobb hatásterület mérhető, illetve számítható, esetünkben ez a nappali időszakot jelenti.

12. ábra: Zajvédelmi hatásterület

A hatásterületen védendő létesítmények nem található.

Közvetett hatásterület

A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 84/2007. (X. 29.) Korm. rendelet alapján:

7. § (1) Új tevékenység telepítéséhez és megvalósításához szükséges szállítási tevékenység hatásterülete az a szállítási útvonalakkal szomszédos, zajtól védendő terület, amelyen a szállítási, fuvarozási tevékenység legalább 3 dB mértékű járulékos zajterhelés-változást okoz.

(2) Az (1) bekezdés szerinti hatásterületet azokra a szállítási, fuvarozási tevékenységekre kell meghatározni, amelyek

a) országos közúton vagy helyi közutak közül belterületi első- és másodrendű főutakon valósulnak meg, és

b) az alaptevékenység környezeti hatásvizsgálat köteles, vagy egységes környezethasználati engedély köteles.

(3) Az (1) bekezdés szerinti hatásterület megállapításához a járulékos zajterhelést a szállítási útvonalak mentén az alaptevékenység megvalósítási helyszínétől legfeljebb 25 km távolságon belül kell vizsgálni.

(4) Az (1) bekezdés szerinti hatásterületet a közútkezelő által nyilvántartott, legutolsó rendelkezésre álló, éves átlagos napi forgalmi adatok alapján és a szállítási, fuvarozási tevékenység várható legnagyobb napi forgalma alapján külön jogszabály szerinti számítással kell meghatározni.

A tevékenységhez kapcsolódó szállítási forgalom hatásterülete: a vizsgált közlekedési útvonalak mentén a jelenlegi zajterheléshez képest a járulékos forgalom a közlekedési eredetű zajterhelést nem emeli meg. Ezen területek nem képezik a hatásterület részét.

3.5.2 A zaj/rezgésforrások leírása, a tényleges terhelési helyzet meghatározása, összehasonlítása a határértékekkel

Az üzemi és szabadidős létesítményektől származó zaj terhelési határértékeit zajtól védendő területen (a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 1. számú melléklete) az alábbi táblázat mutatja be:

13. táblázat: Üzemi és szabadidős létesítményektől származó zaj terhelési határértékei a zajtól védendő területen

Sor-szám	Zajtól védendő terület	Határérték (L_{TH}) az L_{AM} megítélési szintre (dB)	
		Nappal 06-22 óra	Éjjel 22-06 óra
1.	Üdülőterület, különleges területek közül az egészségügyi területek	45	35
2.	Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, telepszerű beépítésű), különleges területek közül az oktatási létesítmények területe, a temetők, a zöldterület	50	40
3.	Lakóterület (nagyvárosias beépítésű), a vegyes terület	55	45
4.	Gazdasági terület	60	50

Zajforrások leírása

Az állatok ellátásáról a telepfelelős gondoskodik, aki reggel és délután 2-2- db szalmabálát szállít az állatoknak a futtató területére, az ingatlan DK-i felében lévő szénatároló területéről.

Az állatok eleségeként szolgáló bálákat egy MTZ Belarus 920.3 típusú, dízel üzemű gumikerekes, villás munkagéppel mozgatják a tárolótér és a futtató terület között. Amunkagép átlagosan napi 15-20 percig üzemel, kizárólag a telepen használják.

A vizsgált területen lévő gépházban 1db nagyméretű puffertartály, valamint 1 db kompresszoros egység üzemel, amelyek a lakások, illetve a kiszolgáló épületek megfelelő vízellátását biztosítják. A kompresszor óránként 3-5 percet üzemel (a vízfogyasztás függvényében). A telepen csak a nappali időszakban végeznek munkát.

A telep É-i felében lévő lakások fűtését fa tüzelésű kandallókkal, illetve falra szerelt gázkazánokkal, a melegvíz szükségletet gázbojlerekkel biztosítják. A fűtésre szolgáló fa alapanyagot („kandalló fa”, 15 m³/év) Stihl típusú, benzines láncfűrészsel aprítják fel a tavaszi, nyári időszakban. A munkavégzés átlagosan 2-4 napig tart. A fűrészszekaszkaszosan használják, naponta 3-5 órát.

A vizsgált terület működéséhez kapcsolódó zajforrásokat a következő táblázatban ismertetjük:

14. táblázat: A telep zajforrásai

S.sz.	Zajforrás megnevezése	Zajforrás típusa/db	Működési időtartam nappal, éjjel 8h/0,5h	L _w (A)/eredőL _{WA} dB (A)	Zajkibocsátás jellege				Működési hely
					Á	V	F	S	
Z1	MTZ Belarus 920.3 típusú, dízel üzemű gumikerekes, villás munkagéppel	vonal/1	15-20 perc/-	98/85		x	x		szabad térben
Z2	kompresszor	pont/1	30 perc/-	80/67	x			x	épületen belül
Z3	láncfűrész évente 2-4 napot működik	pont/1	5 h/-	110/108		x	x		szabad térben

15. táblázat: Működéshez kapcsolódó berendezések eredő zajteljesítmény szintje

kapcsolódó berendezések	Zajtelsítmény-szintje, (dB)	Megítélési idő h nappal
működés	108*	8

*láncfűrész használata esetén

13. ábra: Üzemi zajforrások a vizsgált területén

A védendő létesítmények zajterhelése „ L_t ” az alábbiak szerint alakul (93/2007. (XII.18.) KvVM. rendelet 11. melléklete):

$$L_t = L_w + K_{ir} + K_{\Omega} - K_d - K_L - K_m - K_n - K_e$$

Ahol:

L_t	Zajterhelés a kijelölt vizsgálati pontban.
L_w	Zajkibocsátás a berendezések hangteljesítménye alapján.
K_{ir}	A zajforrás iránytényezője a sugárzó épülethomlokzatok alapján.
K_{Ω}	A sugárzási térszög miatti korrekció a hangvisszaverő felületek alapján.
K_d	A távolságtól függő tényező.
K_L	A levegő csillapító hatása
K_m	A talaj és meteorológiai viszonyok hatása
K_n	A növényzet csillapító hatása
K_e	Akadályok hangárnyékoló hatása miatti korrekció
s_t	A kibocsátási pont és a megítélési pont távolsága

A számítást a vizsgált létesítmény környezetében álló épületek homlokzata előtt 2 méter távolságban felvett megítélési pont vonatkozásában hajtjuk végre.

16. táblázat: Üzemelési tevékenység okozta zajterhelés, nappal

Zajtól védendő legközelebbi épületek	Bánkkút turistaház
üzemelés - legkisebb távolsága	~1400 m
határérték (nappal)	50 dBA
Munka- folyamatok	kialakuló zajterhelés/ túllépés (dBA)
üzemelés	29,8 dBA/-

A számítási eredmények alapján kijelenthető, hogy a létesítmény egyetlen vizsgált ponton sem okozza a zajvédelmi határérték túllépését a nappali időszakban.

Kapcsolódó forgalom zajkibocsátása

A szállítási útvonalakon a telephez közlekedő személygépkocsik száma naponta átlagosan 1-2 között változik. Az alapanyag és ló szállító járművek az I.-es járműkategóriába tartoznak, ezen kategóriák zajkibocsátását befolyásolják.

Összevetve a szállítási útvonalak forgalmi adatait a telephelyhez irányuló célforgalom adataival, és elvégezve a szükséges számításokat az egyes útszakaszok járulékos forgalommal növelt forgalmára, megállapítható, hogy a célirányos forgalom járulékos zajhatása elenyésző,

a célforgalom a szállítási útvonalak zajkibocsátását nem emeli meg, így az érintett területek zajhelyzetére sincs érdemi hatással.

Értékelés

A vizsgált létesítmény zajkibocsátási eredményeit a meghatározott zajkibocsátási határértékekkel összehasonlítva megállapítható, hogy a telep zajkibocsátása nem haladja meg határértékeket, a telephely zajkibocsátása megfelel a zajvédelmi előírásoknak.

3.6 Élővilág

Az élővilágra vonatkozó környezetterhelés és igénybevétel bemutatása

Természetvédelmi szempontból a legfontosabb a telepen lekerített forrásláp hosszú távú fenntartása, valamint a telep működésével kapcsolatosan természetvédelmi kezelésként a Nagymező lovakkal való legeltetése.

Jelen felülvizsgálat élővilág szempontjából - összehasonlító jellegéből adódóan - legfőképp a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság biotikai adatbázisára, valamint a NATURAQUA Zrt 2020-ban készített felülvizsgálati dokumentációjára támaszkodik.

Történeti áttekintés

A történeti térképek (ARCANUM) szerinti kiirtott terület önmagában nem volt elég nagyobb állatállomány eltartására, azonban a térkép a környező területekre vonatkozólag ligetes állományt mutat (Nagy Csipkés), ami nem zárt erdőt jelez. A csipke az erdő kiirtása utáni (lásd irtásgazdálkodás, erdőlés), az irtott területen felnövő, a szekunder szukcesszió első állapotának, a vágásnövényzetnek/töviskesnek és a kezeletlen legelőknak a növénye, amely például kecskével kordában tartható volt. Az akkori erdei haszonvételek nem egyeznek a maiakkal, a Bükk déli területein ősszel a juh makkoltatás is elfogadott volt.

A karám méretéből és az állandó lakóépület hiányából adódóan nem zárható ki az sem, hogy csak a közelítéshez használt állomány ideiglenes szállása volt a terület, mint a környék egyetlen forrása.

Nem jelenthető ki egyértelműen, hogy a hagyományos gazdálkodás természetkímélőbb lett volna, esetleg csak a volumene volt kisebb. Nem ismert például, hogy a forrás alatti patakrészen lévő itató hatására mely tiszta vízhez szokott érzékeny vízi gerinctelenek pusztultak ki az évszázadok folyamán.

A XIX. századi kataszteri térképen látható piktogramok szerint a forrás környéke ligetes volt (nem zárt erdő), az irtásréten már karámot is jelölnek.

Már több, mint százötven éve félköríves földművel (gát/árok) védték a Csipkésút fölé, az irtásrétre (baromállás) hajtott haszonállatok ürülékétől a forrást (6. melléklet: 1. számú ábra)

Ez volt az ELSŐ eset, hogy a forrás dokumentáltan védelmet élvezett a haszonállatok ürülékétől.

A MÁSODIK vízvédelmi beruházás az 1950-es években létesített telepen a forrás felett meghagyott gyepes "puffer területen" maradványaiban jelenleg is megtalálható sekély beton csatorna, amely a mélyebb részekben már feltöltődött, alsó részén romos, funkciója ebben az állapotában megszűnt (6. melléklet: 1-3. számú kép).

A HARMADIK vízvédelmi beruházás nem ismert időpontban, a már lekerített forrásláp kerítésén belül létesített markáns árok mely bármely víz elvezetésére alkalmas (6. melléklet: 4-5. számú kép).

Ennek a kissé túlméretezett ároknak a mélysége/nagysága és elvezető képessége nem megkérdőjelezhető, azonban a nyugati irányból areálisan érkező befolyó hordalék az évtizedek alatt ezt is képes volt eltömni. Sajnálatosan a Csipkésút mellékforrásában néha megjelenő közvetlen vizét is elvezeti a forrásláp északi részéről, azonban a lápra is odafigyelő tervezésnek köszönhetően ezek a vizek legalább a Csipkésúti kifolyó alatt a nem kikövezett részen visszakerülhetnek a lápra. E csatornának a tisztítása jelenleg is folyik (2024.11.17.).

A NEGYEDIK vízvédelmi beruházás a most kialakítandó vízgyűjtő és elvezető árok, mely a telep határán történik, körbeölelve a lovak által járt területet, hogy a telken kívüli erdőkből víz ne folyhasson a lovak alá.

3.6.1 A területhasználattal érintett életközösségek (növény- és állattársulások) felmérése és annak a természetes, eredeti állapothoz, vagy környezetében lévő, a tevékenységgel nem érintett területekhez való viszonyítása.

A telep, mint **különleges mezőgazdasági üzemi terület** Miskolc város településrendezési terv szabályozási tervlapján K-Mű-31.14.8. építési övezeti kóddal szerepel.

A telep és közvetlen valamint közvetett hatásterülete a Bükki Nemzeti Park részeként a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény alapján **természetvédelmi oltalom** alatt áll.

A közvetlen és közvetett hatásterület is része a 275/2004 (X. 8.) Korm. rendeletben meghatározott **Natura 2000** hálózathoz. A telep teljes területe része a Bükk-hegység és peremterületei **Különleges Madárvédelmi Területnek** (HUBN10003) és a Bükk-fennsík és a Lök-völgy (20001) **Kiemelt jelentőségű Természetmegőrzési Területnek** (6. melléklet: 6-7. számú ábra).

A telep, valamint közvetlen és közvetett hatásterülete része a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018.évi CXXXIX. törvényben meghatározott **Országos Ökológiai Hálózat magterület** övezetének.

A telep **barlang** felszíni védőövezetének nem része (6. melléklet: 8. számú ábra).

A telep sem országos, sem térségi tájképvédelmi terület övezetének nem része.

A vizsgált terület **tájföldrajzi szempontból** az Észak- magyarországi- középhegység nagytájba, a Bükk-vidék középtájba, ezen belül a Bükk-fennsík kistájba tartozik.

A vizsgált terület **növényföldrajzi szempontból**, valamint az egész Bükk-hegység teljes területe a Pannóniai flóratartomány, Matricum flóravidéke, Borsodense flórajárásba tartozik.

A vizsgált terület **állatföldrajzi szempontból** a Közép-dunai faunakerület, Ósmátra faunakörzetének Börzsöny-Mátra-Bükk vonulat faunajárásába tartozik

Növényvilág

A Nagy-Csipkés és környékének potenciális vegetációja zonálisan a montán-szubmontán bükkösök átmeneti állományai lehettek. Azonálisan a patak mellékén fűz-nyár liget és bokorfűzes kisebb állományai elképzelhetők. A Csipkésút környékén reliktum társulásként létezett a gyapjúsásos láprét.

Aktuálisan természetszerű, de vágásos gazdálkodással művelt nudum bükkösök és szálanként elegyedve gyertyánnal, kőrissel, juharral egyes bükkösök találhatóak a környéken kisebb lucos folttal.

Aljnövényzetükben hóvirág, sudár kankalin, békabogyó, krajnai farkasbogyó, farkasszőlő, farkasboroszlán, erdei holdviola található, valamint szálanként, vagy kisebb csoportokban nőszőfüvek is előfordulnak.

A patak mellett lejjebb füzesek is találhatók gyér aljnövényzettel.

A hagyományos lótarás technológiájának megfelelően a telep erősen humanizált képet mutat, a lovak által devasztált nudum területek, épületek, lebetonozott járófelületek nélkülözik a természetességet. A kultivált kertészeti gyepek, cserje- és fafajokkal telepített részek szintén nélkülözik a természetességet.

Az idetelepített ménesnek köszönhetően a forrás környéke le lett kerítve, az átjárás megszűnt, s az időszakos kezelés/kaszálás hatására a lág nem erdősödött be, az antropogén kezelés így módon pozitív hatású.

Megállapítható, hogy az előző felülvizsgálat óta eltelt időben természetvédelmi szempontból változás nem állt be, az abban megfogalmazottak továbbra is érvényesek.

A telep területén előforduló élőhelyek:

P6 – antropogén, parkosított felület. Természetessége 2-es.

U10 – a lovak által teljesen kitaposott csupasz talajfelszín. Természetessége 1-es.

U3 – az épületek és környékük természetessége: 1-es.

D1 – a széli részén magas kőróssal felnőtt forráslág maradvány természetessége 4-5-ös.

K5 - bükkösök, természetessége: 4-es.

S6 – telepített lucos, természetessége 2-es.

Az élőhely típusok természetességét az 5 fokozatú Németh- Seregélyes-féle természetességi skálán értékeltük, ahol az 1-es érték jelenti az üres talajfelszínt, az 5-ös pedig a teljes természetességű (fajösszetétel és szerkezet) típust.

A telep területén előforduló növények

A bejárások 2024.07.05., 2024.07.24., 2024.11.17. napokon történtek, amikor is egyszerű fajlista készült. A felvett fajlista bizonyosan nem teljes. A felvett fajlistából például hiányoznak a tavaszi fajok: hóvirág, farkasbogyó. A felvett fajok listája a mellékletben megtalálható. (6. melléklet: 1. és 2. számú táblázat)

A védett növények sem a telep normál működése közben, sem a tervezett övágók telepítése közben nincsenek veszélyben. (6. melléklet: 4. és 5. számú ábra)

A telep határán belül a forrásláp rejt csak védett növényeket, mintegy 22 500 000 HUF értékben. A forrásházra telepített törpefenyő mellett a láp ritka növényei a kétsoros káka, a széleslevelű gyapjúsás, a széleslevelű ujjaskosbor (új adat a lápra), a közönséges palástfű.

A közvetlen hatásterületen - a telep egészén - mintegy 75 éve folyó intenzív területhasználat (állattartás) következtében a természetes társulások eltűntek a forráslápot és a nyugati kerítés és a karám közötti bükköst kivéve. A karámok területén, valamint az állatok által rendszeresen használt utakon növényzet gyakorlatilag nem található. A fennmaradó zöldfelületek jellemzően kertészeti módszerekkel fenntartottak, dísnövényekkel beültetettek. A gyepfelületeket rendszeresen kaszálják, illetve a forrás feletti "puffer területet" fenntartó jelleggel legeltetik.

Természetvédelmi szempontból a legfontosabb a telepen lekerített forrásláp hosszú távú fenntartása, mely az elkerítéssel, az árokrendszerrel és természetvédelmi kezeléssel (pl. időszakos kaszálás) megoldható.

Állatvilág

Az évtizedek óta folyó intenzív területhasználat (állattartás) miatt a telepen belüli állatvilág többnyire kultúrakövető vagy télre itt bújóhelyet találó természetes fajokból áll.

A felmért fajok: molnárfecske (*Delichon urbicum*), füsti fecske (*Hirundo rustica*), holló (*Corvus corax*), egerészölyv (*Buteo buteo*), fekete harkály (*Dryocopus martius*), középfakopács (*Leipicus medius*), csuszka (*Sitta europaea*).

A telep környezetében a szaproxylofág bogárfajok közül a nagy méretű hagyásfákban előfordulnak Buprestidae (díszbogárfajok), ezt a kirepülőnyílások mutatják, *Pyrochroa coccinea* (nagy bíborbogár) lárvája pedig kecskefűz kérge alól került elő. A területen vélhetően előforduló Natura2000 jelölő fajok erdőkhöz kötődnek (*Cucujus cinnaberinus* - skarlátbogár, *Rosalia alpina* - havasi cincér), így ezek előfordulását, gyakoriságát, a populációik állapotát a létesítmény jelenlegi működése nem befolyásolja.

A kételtűek és hüllők képviselői a bejárás során nem kerültek elő, azonban minden bizonnyal előfordulnak a területen, hiszen a kőgörgöttegek üregei telelő, a források pedig szaporodóhelyet kínálnak.

Natura 2000 jelölőfajok a telep területén nem fordulnak elő, megfelelő fészkelőhelyet csak a távolabbi erdőállományokban találnak. Legfeljebb táplálkozás céljából keresheti fel a területet néhány madárfaj (pl. kis légykapó, közép fakopáncs, kék galamb stb.).

Fontos megemlíteni, hogy a telep épületei több tucat molnárfecske (*Delichon urbicum*) számára nyújtanak ideális fészkelőhelyet. A madarakat a telep dolgozói nem bántják: elmondásuk szerint a jelentős fecskeállomány nagysága évek óta stabil.

A fentiek alapján a közvetlen és közvetett hatásterületen nem fordul elő olyan állatfaj, amelynek fennmaradását a létesítmény veszélyeztethetné. Megállapítható, hogy az állatvilág itt élő fajai a létesítmény 75 éves működése során alkalmazkodtak a területen végzett állattartási tevékenységhez és az így kialakult kedvezőtlenebb élőhelyi körülményekhez.

3.6.2 A tevékenység következtében történő igénybevétel módjának, mértékének megállapítása. A biológiailag aktív felületek meghatározása.

A telepen végzett tevékenység élővilág-védelmi szempontból jelentkező hatásfolyamatai az alábbiak: élőhelyek zavarása, károsítása, elpusztítása a taposás, a taposás következtében talajerózió, a talaj szennyezése, a víz szennyezése, a zaj, a fény és az emberi mozgás által.

A telepen belül az élővilágot érő terhelések közvetlenül érintették és érintik a vizsgált terület jelentős részét (karámok, utak). A telep kialakítása évtizedekkel ezelőtt élőhely-felszámolással járt: az egykor természetes élőhelyek (erdő, tisztás) nagyjából biológiailag inaktívvá váltak. A mintegy 60 db 1-3 éves méncsikót jó idő esetén karámban, etetés idején, illetve rossz idő esetén az istállóban tartják. A karám és a közlekedésükhöz használt út (karám és istálló között) burkolatlan, a taposás és legelés következtében ezeken a területeken növényzet nem található. A karám területéről a szilárd halmazállapotú trágyát összegyűjtik, ezzel együtt a talaj és a közeli patak kisebb mértékű szennyeződése elkerülhetetlen.

A telephelyen végzett tevékenységek közvetett hatásai (talaj- és vízszennyeződés, valamint a zavarás) mintegy 100-200 méter távolságban jelentenek negatív hatást a környező élőhelyek és az itt élő fajok számára - figyelembe véve a domborzati viszonyokat, a környező területek meglévő hasznosítását, a meglévő élőhelyeket. Mivel a vizsgált területet évtizedek óta intenzíven használják, a fenti terhelések évtizedek óta fennállnak, a jelenleg megfigyelhető zavarástűrő fajok a tevékenység káros hatásaihoz alkalmazkodtak – a további működés során az élőhelyek megváltozása nem várható.

A vizsgált tevékenység közvetlenül érint országos jelentőségű védett természeti területet és közösségi jelentőségű (Natura 2000) területet, illetve elhanyagolható mértékben érinthet terület nélkül védett természeti értékeket.

A forrástól a lovaknak szinte a kezdetektől való távoltage tartásának célja a forrás védelme volt, azonban ezzel a kezeléssel lehetőség adódott a forráslápon található terület nélkül védett természeti értékek, jelesen főleg ritka növényeknek a fennmaradására.

Természetvédelmi szempontból szintén fontos pozitív hatás az istállókon kívül és belül fészkelő madarak szaporodásának elősegítése.

A telep régebben létesült, minthogy a fentebbi védettségi kategóriák kijelölésre kerültek volna, így feltételezhető, hogy kijelölésekor a telep működésének hatása a védettség céljának megfelelt, mind természetvédelmi, mind tájvédelmi szempontból.

A területen végzett tevékenység tájvédelmi szempontból jelentkező hatásfolyamatai az alábbiak: területfoglalás és a lovak általi devasztáció, mely a szűk helyen tartott állomány tartás-technológiájának velejárója. Fenti hatások a telephely területén évtizedek óta fennállnak, számottevő megváltozásuk az üzemelés további időszaka alatt sem várható.

Tájvédelmi szempontból pozitív tájképi hatás a Nagymezőn legelő lovak látványa, melyről készült fotók sok kiadványban megtalálhatók, s jelenleg már a hagyományos tájgazdálkodás részének tekinthető, valamint egyben impozáns tájjelem.

Biológiailag aktív területnek tekinthetők a közvetlen hatásterület azon részei, amelyeken nincs beépítés, illetve az állattartás során kevésbé érintettek. Ilyen területek pl.: a telekhatár közelében és a telep belső zöldfelületein elhelyezkedő gyepek, illetve a parkosított területek.

Biológiailag inaktívnak tekinthetők a működéssel közvetlenül érintett területek, vagyis azok a részek, amelyek beépítettek (gazdasági épület, étterem, vendégházak, istállók, szénatároló, szivattyúház), illetve az állatok folyamatosan, vagy rendszeresen használják (karámok, utak területei).

Megállapítható, hogy az előző felülvizsgálathoz viszonyítva mind a területileg, mind a minőségileg változatlan működés következményeként a biológiai aktivitás értékekben változás nem állt be az eltelt időszak alatt.

3.6.3 A tevékenység káros hatásaira legérzékenyebben reagáló indikátor szervezetek megjelölése.

A tevékenység káros hatásaira legérzékenyebben reagáló fajok már legalább százötven évvel ezelőtt elhagyták területet, vagy a sűrűn járt területen meg sem telepedtek. Ilyenek lehetnek például a fejlett érzékszervekkel rendelkező gerincesek (emlősök, madarak), mint például a medve, farkas, nyuszt, császármadár, fekete gólya, szirti sas, uhu, fekete harkály, kék galamb.

Növények közül a lúp ritkasága miatt nincs információ más területekről, hogy mely fajok tűnhettek el innen. Ha eltűntek esetleg a régebbi időkben a lúpról növények, ezek lehetnek esetleg orchideák, mint a mocsári nőszőfű, vagy kígyónyelv páfrány.

A telep levegőjének minősége nem károsítja a köztudottan érzékeny zuzmótársulásokat.

3.6.4 Az eddigi károsodás mértékének meghatározása.

Az eredeti természet közeli állapotú élőhelyek már évtizedekkel korábban: a telep létesítésekor megszűntek, az állattartó telep területén belüli károsodás mértéke – amennyiben azt az eredeti állapothoz (potenciális élőhelyekhez) viszonyítjuk – közel 100%-os. Az eredeti növénytársulások (pl. bükkös) a vizsgált telephely közelében részben megtalálhatók.

A tevékenység általi zavarás (szállítási tevékenység, állattartás) elsősorban a szegélyekben és a bokros részekben élő madárfajok fészkelő populációit befolyásolhatja kisebb mértékben, de mivel a tevékenység évtizedek óta tart és volumene érdemben nem növekszik, nem prognosztizálható releváns veszteség. Az üzemelés, mint permanens zavarás a telephelyen belül a kultúrakövető fajok részére évtizedek óta megszokott jelenség (lásd fecskék stb.).

A tevékenység káros hatásaira legérzékenyebben reagáló indikátor szervezetek megjelölése:

A vizsgált tevékenység közvetlen hatásterületein a hosszan tartó intenzív területhasználat következtében már nem élnek olyan növény- és állatfajok, amelyeket indikátor szervezetekként jelölhetnénk meg, illetve amelyeket a klasszikus monitoring eljárások felhasználnak.

Egy esetleges monitoring biológiai komponenseként elsősorban a vízi makrogerinctelenek érzékenyebb fajait (pl.: egyes Ephemeroptera (kérészek) fajok, Gammarus (bolharák) fajok) érdemes vizsgálni. A növényzet monitorozása kevésbé lenne informatív, mivel az esetleges

negatív hatások csak hosszabb idő elteltével jelennének meg és kisebb területen lennének észlelhetők.

3.7 Rendkívüli események

3.7.1 A rendkívüli esemény, illetve üzemzavar miatt a környezetbe került vagy kerülő szennyező anyagok, valamint hulladékok minőségének és mennyiségének meghatározása környezeti elemenként

Rendkívüli esemény, üzemzavar a vizsgált időszakban nem történt a telephelyen.

Szennyezőanyag kijutás fordulhat elő a települési hulladékok mozgatása, szállítása során, valamint a trágya elszállítása során.

A szállítási munkák során az alábbi havária helyzetek állhatnak elő: gépjárművek összeütközése, felborulása miatti üzemanyag elfolyás, szállítmány szétszóródása és tűz keletkezése.

Szilárd hulladék esetén a kijutott anyagot vissza kell helyezni a zárt konténerbe. Folyékony hulladék, pl.: üzemanyag kijutás esetén gondoskodni kell annak azonnali felitatásáról.

3.7.2 A megelőzés és a környezetszennyezés elhárítása érdekében teendő intézkedések, haváriatervek, kárelhárítási tervek bemutatása

Felszíni és felszín alatti víz védelme érdekében

1. A tervezett övárok a lóállomány balesetvédelme miatt kerítésen kívül, a vágásérett erdőszegélyen, vagy áthelyezett karám határoló korláton kívül építhető meg. Szükséges lehet előzetes sávmenti favágás, figyelembe véve az árokásáshoz és későbbi fenntartáshoz szükséges közlekedési zónaszélességet is. A kitermelt földet az árok két oldalán a rézsűkorona mentén kell simítva, tömörítve teríteni, ezzel biztosítva a rézsű stabilitását is.

2. A csonka U alakú, felszíni vonalvezetésű ~670 m hosszúnak tervezett, burkolt-, földárok és csőcsatorna rendszer magaspontja a külső nagy karám Ny-i határán található. Innen a két irányba lejtő terep É-i vonala, a karám K-i kerítésének É-i pontjánál végződik enyhe lejtésű alsó szakasszal, ahonnan a vízlefolyás természetes iránya áthalad a belső füves, de a ménes által rendszeresen járt területen. Ezért annak zártszelvényű átvezetése tervezett. Ezt az É-i ágot táplálja a Borovnyák gerinchez felnyúló vízgyűjtő nagyobb része, ezért innen adódik az

övérből elvezetendő vizek többsége. Az É-i ároktól induló átvezető csatorna szája elé **hordalék- és uszadékfogó rácsos-gerebes akna** javasolt az eldugulás megelőzése céljából, amit rendszeresen tisztítani kell. Mérlegelendő, hogy nem szükséges-e egy puffer-csillapító földmedence is. A csatorna kifolyásához erózió elleni utófenék építése szükséges.

A nagyobb esésű földárok szakaszokra a fenékerózió elleni védelem miatt burkolat van tervezve, a méretezés alapján **energiatörő** építését tervező nem javasolja. De már csak a nagyhozamok csökkentése miatt szükségesnek véljük. Erdészeti módszerrel, bükkfa törzsekből kialakított **fenéklépcsők építhetők** be utólag, felső áteresztő hézagokkal, a hordalék-lerakódás miatti időszakos kiöntések megelőzése, valamint az erdei környezetből adódó uszadék visszatartása miatt. A megnövekedett vízbeszivárgás kihat a telep D-i szomszédságában lévő „zöldövezetre”.

3. A D-i földárok szakasz alsó végpontjától a meglévő, helyenként bevágódott meder vonalára a természetes csapadékot szállító övérek vize rávezethető, ahol elszikkad, párolog, a maradék a lejjebb található víznyelő tebekben eltűnik. Hangsúlyozandó, hogy az övérek olyan minőségű vizet gyűjt és szállít, ami az egész hegységben a csapadékból származó lefolyás. A D-i oldalon kerítésen kívüli vízállásos mélyedés alkalmas lehet egy átmeneti földmedrű záportározó kialakítására is, az azt keresztező út eltömődött csőátereszének rendezésével, lezárhatóságával. Mivel ide folynak le a **szennyeződhető csapadékvizek** is, ezek **vizsgálatát (pl. aknán keresztül), kezelését és ártalommentes elhelyezését** is meg kell oldani.

Ehhez a D-i végponthoz torkollik a felső ágból zárt szelvényben levezetett víz is, így az szintén természetes minőségű, amit viszont meg kell védeni a külső karám területéről lefolyó szennyeződhető vizektől!

4. A Smaragd-GSH 2012-es dokumentációja javaslatot fogalmaz meg a szennyeződhető vizek **előkezeléssel kiegészített zárt szelvényű csőcsatornában**, Ómassára történő levezetésére. Amennyiben ez megvalósulna, a levezetés a nagy meredekség, törmelék, lejtő, erdős faleszakadások, avar, valamint a nagy esés miatt csak **ejtőaknákkal** megbontva valósulhat meg, a hordalékos eldugulás megelőzése céljából.

5. A megépített övérek rendszert **rendszeresen tisztítani** szükséges, elsősorban az őszi lombhullás után, de az esetleges hordalékzátonyoktól, mederszelvény rongálódásoktól is.

Élővilág védelme érdekében

Természetvédelmi szempontból több rendkívüli esemény is bekövetkezhet alacsony valószínűségi értékekkel.

- A forráslápot övező kerítés valamely módon átjárhatóvá válik, s a lovak rászabadulnak a lápra. Az oszlopok és faszerkezetek épségének időszakos vizsgálatával, esetleges cseréjével ez kiküszöbölhető.
- A forrást/forráslápot egy esetleges villámárvíz átfolyással fenyegetheti. Az areális eróziótól védő árkok vízlevezető képességének rendszeres, időszakos ellenőrzésével, tisztításával, javításával ez kiküszöbölhető.
- Ritkán előforduló hosszan tartó esőzések következtében a fecskefészkek átmedvesedhetnek és leperereghetnek. Ez megakadályozhatatlan, azonban a kipergett kífecskék egyesével más fészkekbe áthelyezhetők, növelve ezzel túlélésük valószínűségét.
- A telep működésének részét képezi a nagymezői legeltetés, mely védett növények károsításával/pusztulásával járhat. Ennek megelőzésére az illetékes természetvédelmi őr a nagyobb állományokat körbekerítheti, illetőleg a Nemzeti Park javaslatot tehet pásztoroló, vagy időleges/részleges villanypásztoros legeltetésre.

4 MEGALAPOZÓ INFORMÁCIÓK, FELHASZNÁLT IRODALOM

- Böcker T. (1970): A Keleti Bükk karszthidrológiai kutatása vízbeszerzési lehetőségek megállapítása céljából. *VITUKI. Budapest.*
- Bársonyos J. (1972): A keleti Bükk talajszennyező objektumainak közegészségügyi vonatkozásai. *Borsodi Műszaki és Ipargazdasági Élet XVIII. évf. 2. sz. Miskolc.*
- Szlabóczky P. (1972): Szakvélemény a csipkés-kúti karsztvíz összefüggési vizsgálatokról. *MKBT. Témavezető: Dr. Juhász András. Miskolc.*
- Juhász J. (1976): Hidrogeológia; *Akadémiai Kiadó, Budapest*
- Bucsai Szabó L. – Szlabóczky P. (1978): Mészkőkutató fúrások vízjáratosági vizsgálata karotázs szelvények alapján. *Kézirat. OFKFFV. Miskolc.*
- Szlabóczky P. (1978): A Bükk-hegység hasznosítható karsztvízkészlete. Hidrológiai Közlöny. 4. sz.
- NME (1979): Magyarázó Miskolc Város Építésföldtani Atlaszához. Ómassa. *NME Földtan-Teleptani Tanszék. Budapest.*

- Szlabóczky P. (1980): Hozzászólás Böcker T. - Smieder A. - Szilágyi G.: A Bükk hegység regionális hidrodinamikai képe... tanulmányhoz. *Miskolc*
- MÁFI (1984): Magyarországi földtani térképe (Szerk.: Fülöp J.)
- ÉMVIZIG (1987): Az ÉMVIZIG működési területe és a vízgyűjtők, 1:100 000; *Kartográfiai Vállalat, Budapest*
- Sásdi L.-Szilágyi F. (1992): Víznyomjelzéses vizsgálatok a Bükk-hegységben. *A Bükk karsztja, vizei, barlangjai c. tudományos konferencia előadásai I. Miskolci Egyetem 1992. május 28-30.*
- Izápy G. – Maucha L. (1992): A Bükk-hegység vízháztartási viszonyai. *A Bükk karsztja, vizei, barlangjai c. tudományos konferencia előadásai I. Miskolci Egyetem 1992. május 28-30.*
- Juhász J. (1992): A Bükk vízkészlete. *A Bükk karsztja, vizei, barlangjai c. tudományos konferencia előadásai I. Miskolci Egyetem 1992. május 28-30.*
- Sásdi L.-Szilágyi F. (1993): A Magyar Állami Földtani Intézet által a Bükk hegységben végzett víznyomjelzéses vizsgálatok értékelése. *MÁFI. A Bükki barlangok kutatásának, védelmének és hasznosításának legújabb eredményei. Miskolci Egyetem. Miskolc*
- Szilágyi G. et al. (1995): A bükki karsztrendszer földtani-vízföldtani és szimulációs modellje. *BKMI. Budapest.*
- Szabó I.(1999): Hulladékelhelyezés. Miskolci Egyetemi Kiadó. Miskolc
- Szlabóczky P. (1999): Miskolci hideg karsztvízbázisok régebbi vízminőségi vizsgálatai. *MIVIZ Kft., Engeo Bt. Pályázati adatszolgáltatás. Budapest.*
- Szlabóczky P. (2002): Adatszolgáltató szakvélemény az Eger-Almár vízbázis diagnosztikai vizsgálatához. *SMARAGD GSH Kft., Engeo Bt. Gödöllő-Miskolc-Budapest. (Az egész Bükkről készült összefoglaló adatokkal.)*
- Dövényi Z. (szerk.) (2010): Magyarország kistájainak katasztere. *Második átdolgozott és bővített kiadás – MTA Földrajztudományi Kutatóintézet, Budapest, pp.: 210-214.*
- Szlabóczky P. (2013): Néhány gondolat a bükki talajokról. *Tájékoztató soproni egyetemi PhD hallgató számára. Miskolc*
- Szlabóczky P. (2022): Egységes mérnöki rendszert kíván a Kelet-Bükk csapadék és szennyvízkezelése, valamint szerves hulladék hasznosítása. *MHT Vándorgyűlés. Eger.*
- SMARAGD GSH Kft. (2011): Miskolc város karsztos vízbázisainak diagnosztikai vizsgálata. A vízbázis fedetlen földtani térképe. 1:30 000. Budapest.

- SMARAGD GSH Kft. (2012): Miskolc Város karsztos Vízbázisának Diagnosztikai Vizsgálata (I-III. kötet). *Budapest.*
- SMARAGD GSH Kft. (2013/14): A Bükk-hegység átnézetes hidrogeológiai szelvényei. (Gondárné S. K., Könczöl N., Pataki L., Szlabóczky P.) *Budapest.*
- NATURAQUA Zrt. (2020): Állami Ménesgazdasági Szilvásvárad Csipkés-kúti telephelyének teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálati dokumentációja. *Budapest.*
- Szlabóczky P. (2022): Hidrogeológiai segédlet. *Házilagos kiadás, szerk.: Spisákné Ortó Zsuzsanna, Miskolc; Magyar Elektronikus Könyvtár: <https://mek.oszk.hu/23600/23631>, Hidrológiai Közlöny 102. évf. 3. sz.*
- Durbák B. (2024): Csipkés-kút tiszta csapadékvíz elvezetése engedélyezési és kiviteli terve. *Miskolc*
- <http://maps.arcanum.com>
- <http://odp.met.hu>
- A beruházással érintett települések településrendezésének szabályozási tervterképei

5 ÖSSZEFOGLALÓ ÉRTÉKELÉS, JAVASLATOK

5.1 A vizsgált tevékenység a környezeti elemekre gyakorolt hatása az alábbiak szerint foglalható össze

Levegő

A bemutatott levegőterhelő hatások mértéke nem számottevő. A telephelyen bejelentés köteles helyhez kötött légszennyező pontforrás nem található. Az üzemelés közben csupán egyetlen dízel üzemű traktor munkagép használata jellemző, amellyel csupán kis üzemóránál az állatok takarmányozását végzik. A telephelyen a nyílttéri karámokban keletkező trágyát rendszeresen összegyűjtik, így az ezekből származó szaghatás nem releváns. Búzforrásként a két mélyalmos istállót, valamint a szabadtéri trágyatárolót azonosítottuk.

A bűzvédelmi hatásterületen sem lakó, sem kereskedelmi célú ingatlan nem található, a telephely környezetében nagy kiterjedésű, összefüggő erdő található. A lakó és kereskedelmi szálláshely célú ingatlanok a telephelytől csak olyan jelentős távolságban találhatóak, ahol már a levegőterhelő hatás semmilyen formában nem jelentkezik.

A bűzterhelés minősül a megemlíthető levegőterhelő hatások közé, azonban, a telep környezetében jellemző felszínborítottsági viszonyok miatti felszíni érdesség, valamint a

mikroklimatikus viszonyok és a nagy távolság következtében nem okoz kimutatható hatást a telephely tágabb környezetében található lakó, illetve kereskedelmi célú objektumok esetében sem.

Felszíni-, felszín alatti vizek

A vizsgált ingatlan az Ómassai vízmű belső és külső védőterületét is érinti. A korábbi, MIVIZ Kft. által tett bejelentést követő kötelezés és kiadott környezetvédelmi működési engedély értelmében a telepi tevékenység vízbázisra gyakorolt hatásainak figyelemmel kísérése érdekében folyamatos monitoring vizsgálatokat szükséges végezni a hatóságilag kijelölt mérési pontokon, melyet az Engedélyes a vizsgált időszakban csak 2024-ben végzett el. A mérési eredmények azt mutatják, hogy a Csipkés-kúti ménesgazdaság telephelyéről elfolyó felszíni csapadékvizek közvetlenül elsősorban a Vadász-völgyi-patakot terhelik, ahonnan **nagyvízi időszakban** eljut a víz a Garadna-patakba, de ekkor (záporok, hóolvadás nyomán) kétségtelenül **leszivárog** a Miskolc város vízellátását biztosító **karsztvízkészlethez** is.

A nagy karám területére jutó külvizekkel szembeni védelemhez Durbák Beatrix víziközmű tervező **övérek rendszert** tervezett 2024. novemberében, amely által jelentősen csökkenthető lesz majd a külső karám területén keresztül a kb. 1,6 ha területéről lefolyó szennyeződhető csapadékvizek mennyisége.

A NATURAQUA Kft. 2020. évi felülvizsgálati dokumentációja a 60 cm vastagságra növelhető mélyalmos szalmatrágyából **kiszivárgó trágyalével** nem számol. Ezért a nem vízzáró padlózatú istállók padlózatának tartós vízzárása, valamint a döngölt agyagon átszivárgási veszélyt jelentő almos trágyából kiszivárgó trágyalé gyűjtése, kezelése javasolt, a szennyvízgyűjtő rendszer vízzárósági vizsgálata mellett. Jelen dokumentációban ismertetett nyomjelzéses vizsgálatok szerint a vízművesített Garadna-főforrás elsődleges táplálói a jávorkúti és bolhási víznyelők, ahova a Csipkés-kúti lótelepről lefolyó víz a karsztosodott ún. fehérkő-lápai mészkővonulatban feltételezhető járatrendszerben közvetlenül még eljuthat. Ezenkívül a Vadász-völgyben lefolyó nagyvízi szennyeződhető vizek is leszivároghatnak a karsztvízkészletbe, a földtanilag térképezett, rossz vízvezető agyagpalát is átszelő geológiai törésvonalon keresztül.

Hulladék

A tevékenység üzemelése során keletkező hulladékok előírások szerinti gyűjtést, tárolást nagy üzembiztonság mellett végzik.

Talaj – földtani közeg

A telephely területén belül 2020 május 20-án 10 db feltáró fúrás létesült talajminta vételezés céljából, csupán 0,4–0,8 méteres mélységekkel. A NATURAQUA Zrt. 2020. évi dokumentációjában foglaltak alapján a talajminták TPH, BTEX, PAH, fémek és félfémek, pH, nitrát, nitrit, ammónium vizsgálati komponensek tekintetében a 6/2009. (IV.14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendeletben szereplő (B) szennyezettségi határértékekhez viszonyítva szennyezettség-mentesnek bizonyultak.

A nagy karám területén lemélyített F1, F2, F3, F4 jelű furatokból származó felszín közeli talajminta egyedek coliformszám tekintetében magasabb értéket mutattak, mint a telephely további területrészeiről származó mintaegyedek. A nagy karám területén vett felszín közeli mintaegyedek magasabb coliformszáma a lovak széklete általi terhelő hatással volt összefüggésbe hozható. Ugyanezen furatok talpmélységeiből származó mintaegyedek coliformszáma jóval alacsonyabb értékeket mutattak, amely szintén a talajfelszín terheltségét támasztották alá. A telephely egyéb területrészeiről származó talajminta egyedek esetében szintén kimutatható volt a coliform baktériumok jelenléte, azonban a nagy karám területén tapasztaltaknál kisebb mértékben.

Talajvizsgálatra az elmúlt években nem került sor. A 2020. évi környezetvédelmi működési engedély erre vonatkozóan nem fogalmazott meg előírást.

Zaj- és rezgésvédelem

A vizsgált létesítmény zajkibocsátási eredményeit a meghatározott zajkibocsátási határértékekkel összehasonlítva megállapítható, hogy a telep zajkibocsátása nem haladja meg határértékeket, a telephely zajkibocsátása megfelel a zajvédelmi előírásoknak.

Természetvédelem, élővilág

Csipkésút része a Bükk-hegység és peremterületei (HUBN 10003) Különleges Madárvédelmi Területnek, és a Bükk-fennsík és a Lök-völgy (HUBN 20001) Kiemelt jelentőségű Természetmegőrzési Területnek, azoknak mértani középpontjában található.

Ugyancsak része a Bükki Nemzeti Parknak, annak a Bükk-fennsíki tömbjén fekszik.

A telep nem fokozottan védett, nem barlang felszíni védőövezete, sem országos, sem regionális tájképvédelmi terület övezetnek nem része.

Csipkés-kút jelentőségét mutatja, hogy százötven évet felölelve jelenleg már a negyedik forrásvédelmi beruházás folyik a területen. E védelemnek köszönhető, hogy a forrásláp egyes részei még természetes állapotban megmaradhattak. Csak a forráslápon felmért növények természeti értéke 2024-ben megközelítőleg 22 500 00 HUF.

Védett növény a forráslápon kívül csak sporadikusan fordul elő a karámon belüli bükkös maradvány részén, melyet a gazdálkodás nem fenyeget. A telepen állandó jelleggel tenyésző védett állat jellemzően a molnárfecske és pár füstös fecske, azonban az év egyes időszakában vándorló fajok bármikor feltűnhetnek akár a szárazföldön, akár a levegőben, akár a vízben.

A "puffer terület", valamint a többszörös árokrendszer - megfelelő karbantartása mellett - alkalmas az állattartó tevékenységből származó trágya és trágyalé forráslápra való jutásának minden körülmények közötti megakadályozására.

A felülvizsgálat nyomán megállapítható, hogy a telep a hatályos településfejlesztési, területrendezési, tájképvédelmi övezeti, ökológiai hálózati, természetvédelmi kezelési és fenntartási terveknek megfelel, azokkal nem ellentétes, így természetvédelmi és tájvédelmi szempontból - az árkok rendszeres karbantartása mellett - a telep működtetése nem aggályos.

5.2 A környezetvédelmi engedélykérelemhez elkészített tanulmányok hatás-előrejelzéseinek összevetése a bekövetkezett hatásokkal

A tevékenység megkezdése előtt nem készültek hatás előrejelzést tartalmazó tanulmányok.

A nagy karám területére jutó külvizekkel szembeni védelméhez övások rendszer lett tervezve. Az engedélyezési és kivitelei tervet Durbák Beatrix víziközmű tervező készítette 2024. novemberi keltezéssel. Az övások 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 4. számú melléklete alapján készült előzetes vizsgálati dokumentációját a GREEN SIDE Kft. készítette 2024. novemberében, amely a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatalhoz 2024.11.29-én benyújtásra került.

5.3 A felülvizsgálat és a korábbi vizsgálatok eredményei, illetve határozatok alapján azon lehetséges intézkedések meghatározása, amelyekkel az érdekelt a veszélyeztetés mértékét csökkentheti, illetve a környezetszennyezés megszüntetése érdekében vagy a környezet terhelhetőségének figyelembevételével annak elfogadható mértékűre való csökkentését érheti el

Az elmúlt időszak, valamint a 2020. évi felülvizsgálat vizsgálati eredményei alapján elmondható, hogy a környezet terhelhetősége az elfogadhatóság határán belül van, azonban **vízbazisvédelmi szempontból** szükséges további intézkedéseket foganatosítani, úgymint:

- a nem vízzáró padlózatú istállók padlózatának tartós vízzárását meg kell oldani,
- a döngölt agyagon átszivárgási veszélyt jelentő almos trágyából kiszivárgó trágyalé gyűjtését, kezelését meg kell oldani (állati vizelet eredetű trágyalé által okozott vízszennyezés lehetőségét a MIVIZ bejelentése is hangsúlyozottan felveti),
- a teljes szennyvízgyűjtő rendszer felülvizsgálata, vízzárósági vizsgálatának elvégzése, esetleges korszerűsítése szükséges,
- a nagy karám területéről lefolyó szennyeződhető saját csapadékvizek aknán keresztüli ellenőrzése, szükség esetén gyűjtése, kezelése, ártalommentes elhelyezése, vagy zárt rendszerű elvezetése *(lásd 3.7.2. pont, 4. javaslat)* szükséges,
- vízjogi létesítési engedély birtokában a nagy karám külvizekkel szembeni védelme érdekében tervezett övások rendszer mielőbbi kivitelezése, folyamatos karbantartása létfontosságú,
- előírt vízminőségi monitoring vizsgálatok következetes elvégzése nélkülözhetetlen, minimum két mintavételi ponton, évente kétszer,
- az üzemén kívüli fertőtlenítő berendezés felülvizsgálata, esetleges üzembe helyezése javasolt.

5.4 Javaslat a szükséges beavatkozásokra, átalakításokra, ezek sürgősségére, időbeli ütemezésére

Vízvédelmi szempontból beavatkozásra van szükség, miszerint:

- a vízjogi létesítési engedély birtokában az **övások rendszert mielőbb** kiépíteni,
- a teljes szennyvízgyűjtő rendszer **vízzárósági vizsgálatát soron kívül** elvégezni, a rendszert szükség szerint korszerűsíteni,
- a döngölt agyagon átszivárgási veszélyt jelentő almos trágyából kiszivárgó **trágyalé** gyűjtését, kezelését, a padlózat vízzáróvá tételét **rövid időn belül** megoldani, továbbá

- a nagy karám területéről származó szennyeződhető csapadékvizek minőségét pl. aknán keresztül vizsgálni, a vizsgálati eredmények függvényében gyűjteni, kezelni, ártalommentes elhelyezéséről, vagy zárt rendszerű elvezetéséről gondoskodni szükséges.

5.5 A környezetszennyezésre, - veszélyeztetésre utaló jelenségek

Helyszíni szemlék időpontjában közvetlen környezetszennyezésre utaló jelenségeket nem tapasztaltunk a telepen.

MELLÉKLETEK

1. MEGBÍZÓLEVÉL
2. SZAKÉRTŐI ENGEDÉLYEK
3. TERVEZETT ÖVÁROKRENDSZER HELYSZÍNRAJZA
4. TEVÉKENYSÉGRE VONATKOZÓ ENGEDÉLYEK, HATÁROZATOK
5. VÍZMINŐSÉGI ÖSSZEFOGLALÓ TÁBLÁZAT, VÍZVIZSGÁLATI JEGYZŐKÖNYVEK
6. ÉLŐVILÁG ÁBRA-, FOTÓ- ÉS TÁBLÁZATJEGYZÉK

MELLÉKLETEK

1. MEGBÍZÓLEVÉL

MEGBÍZÓLEVÉL

Alulírott **Cseri Dávid**, mint az Állami Ménesgazdaság Szilvásvár (3348 Szilvásvár, Egri út 16.) igazgatója

megbízom

a GREEN SIDE Kft-t (3525 Miskolc, Nagy Imre u.11.), hogy a **Csipkés-kúti csikónevelő telep teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálatát elvégezze, a dokumentációt elkészítse, valamint engedélyezési eljárás során a Ménesgazdaság nevében eljárjon.**

Szilvásvár, 2024. december 5.

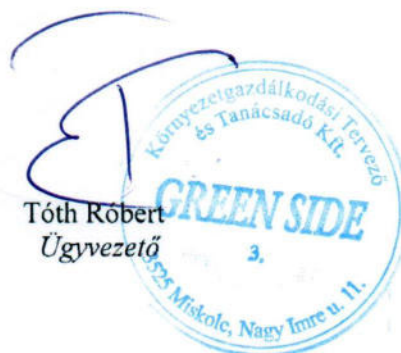

Cseri Dávid

igazgató

A fenti megbízást a GREEN SIDE Kft. nevében elfogadom.

Miskolc, 2024. december 6.

Tóth Róbert
Ügyvezető

2. SZAKÉRTŐI ENGEDÉLYEK

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Mérnöki Kamara

Telefon: (46) 505-483 Fax: (46) 505-484

Cím: Miskolc 3525 Madarász Viktor utca 9. fszt 1.

Honlap: <http://www.bomek.hu>

Ügyszám: 05-122/2019

Kelt: 2019. május 31.

Ügyintéző neve: Balogh Babett

Tárgy: Továbbképzési kötelezettség teljesítésének igazolása

HATÓSÁGI BIZONYÍTVÁNY

Igazolom, hogy

Név: **Tóth Róbert**

Lakcím: **3534 Miskolc Róna utca 1-2. H lph. 3. em. 1.**

Kamarai nyilvántartási szám: **05-0854**

Végzettségek:

okl. földtudományi mérnök (száma: 14-B/1991.06.24., kelte: 1991/06/24)

humán térinformatikai szakmérnök (száma: 10.594, kelte: 1997/05/15)

az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet szerinti továbbképzési kötelezettségének eleget tett.

A továbbképzési kötelezettség teljesítése alapján a **2024.05.31-ig tartó továbbképzési időszakban** a kérelmezőnek a névjegyzékben a következő jogosultsága szerepel:

SZKV-1.3. - Víz- és földtani közeg védelem szakértő

SZKV-1.1. - Hulladékgyártási szakértő

Jelen hatósági bizonyítványt az építésügyi és építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet 32. §-a és az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 95. § (1) bekezdése alapján, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Mérnöki Kamara által vezetett mérnök kamarai névjegyzéki nyilvántartásban rendelkezésre álló adatokból, valamint a jogosult kérelmére az általa benyújtott továbbképzési igazolások alapján adtam ki.

p. h.

Michnyóczki Nándor
titkár

Kapják:

1. Tóth Róbert

2. Irattár

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Mérnöki Kamara

Telefon: (46) 505-483 Fax: (46) 505-484

Cím: Miskolc 3525 Madarász Viktor utca 9. fszt 1.

Honlap: <http://www.bomek.hu>

Ügyszám: 05-206/2021

Kelt: 2021. szeptember 3.

Ügyintéző neve: Balogh Babett

Tárgy: Továbbképzési kötelezettség teljesítésének igazolása

HATÓSÁGI BIZONYÍTVÁNY

Igazolom, hogy

Név: **Tóth Róbert**

Lakcím: **3534 Miskolc Róna utca 1-2. H lph. 3. em. 1.**

Kamarai nyilvántartási szám: **05-0854**

Végzettségek:

okl. földtudományi mérnök (száma: 14-B/1991.06.24., kelte: 1991/06/24)

humán térinformatikai szakmérnök (száma: 10.594, kelte: 1997/05/15)

az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet szerinti továbbképzési kötelezettségének eleget tett.

A továbbképzési kötelezettség teljesítése alapján a **2026.09.03-ig tartó továbbképzési időszakban** a kérelmezőnek a névjegyzékben a következő jogosultsága szerepel:

FT-8 - Földügyi térinformatika (geoinformatika)

G-A-3 - Bányakár, tájrendezés

VZ-TEL - Települési víziközmű tervezése

VZ-TER - Területi vízgazdálkodási építmények tervezése

VZ-VKG - Vízkészlet gazdálkodási építmények tervezése

Jelen hatósági bizonyítványt az építésügyi és építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet 32. §-a és az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 95. § (1) bekezdése alapján, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Mérnöki Kamara által vezetett mérnök kamarai névjegyzéki nyilvántartásban rendelkezésre álló adatokból, valamint a jogosult kérelmére az általa benyújtott továbbképzési igazolások alapján adtam ki.

Michnyóczi Nándor
titkár

p. h.

Kapják:

1. Tóth Róbert

2. Irattár

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Mérnöki Kamara

3525 Miskolc, Madarász Viktor u. 9. Fsz/1. * Telefon: (46) 505-483 *

Postacím: 3501 Miskolc, Pf.: 370. * E-mail: bomek@t-online.hu

Honlap: www.bomek.hu * Ügyfélfogadás: hétfő, kedd, csütörtök: 8-12-ig

HATÁROZAT

Ügyszám: 103/15/2022
Ügyintéző neve: Balogh Babett
Tárgy: SZÉM3 átsorolás

Név: Tóth Róbert
Lakcím: 3534 Miskolc, Róna u. 1-2. H lph. 3/1.
Végzettségek: okl. földtudományi mérnök, humán térinformatikai szakmérnök
Kamarai nyilvántartási szám: 05-0854

A SZÉM3 szakértői jogosultságról

SZÉM3.1.1	Nagytérsegi vízgazdálkodási rendszerek szakértése.
SZÉM3.1.2	Árvízmentesítés, árvízvédelem, folyó- és tószabályozás, sík- és dombvidéki vízrendezés, belvízvédelem, öntözés, tározás.
SZÉM3.1.3	Vízépítési nagyműtárgyak szakértése.
SZÉM3.2.1	Ivó- és ipari vízellátás, szennyvízelvezetés, nem szennyvízelvezetési célú csatornázás.
SZÉM3.2.2	Víztisztítás és szennyvíztisztítás
SZÉM3.2.3	Települési szennyvízkezelési program, gördülő fejlesztési tervet alátámasztó műszaki dokumentáció
SZÉM3.3.1	Vízgazdálkodási monitoring rendszerek, vízkészlet-gazdálkodás
SZÉM3.3.2	Hidrológia, hidraulika, hidrodinamika modellezés
SZÉM3.3.3	Felszín alatti vizek, vízfeltárás, kútfúrás, vízföldtan, vízbázisvédelem
SZÉM3.3.4	Vízanalitika, vízminőség-védelem, vízminőség kárelhárítás
SZÉM3.3.5	Vízgépészet

jogosultság(ok)ra sorolom át.

INDOKOLÁS

Határozatom a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény 44. § (1) és (2) bekezdéseiben, illetve az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 80. § (1) bekezdésében, 81. § (1)-(2) bekezdésében és 82. § (1) bekezdésében foglaltakon alapul.

A jogorvoslatról való tájékoztatást az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 81. § (2) bekezdés a) pontja alapján mellőztem.

Miskolc, 2022. június 27.

.....
Michnyóczy Nándor
titkár

Kapják:

1. Címzett
2. Irattár

Ügyszám: 302/2/05/2014

Ügyintéző neve: Balogh Babett

Tárgy: Hulladékgazdálkodási szakértő tevékenység engedélyezése

HATÁROZAT

Név: **Mihics Dalma**

Lakcím: **3776 Radostyán Rákóczi u. 41.**

Végzettségek:

okl. környezetmérnök (száma: MKANKME-16/2007, kelte: 2007/06/21)

Kamarai nyilvántartási szám: **05-01740**

számára az alábbi tevékenység folytatását engedélyezem, ezzel egyidejűleg a jogosultságot a Magyar Mérnöki Kamara által vezetett névjegyzékbe bejegyzem:

SZKV-1.1. - Hulladékgazdálkodási szakértő

Az engedély határozatlan ideig érvényes.

A határozatot a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény 42. §-ában és a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízgazdálkodási és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló 297/2009.(XII.21.) kormányrendeletben biztosított hatáskörömben hoztam.

A határozat a kérelemnek helyt adott, ezért a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 72. § (4) bekezdése alapján az indokolást és a jogorvoslatról szóló tájékoztatást mellőztem.

Kelt: 2014. szeptember 8.

[Handwritten signature]
Michnyóczi Nándor
titkár

p.h.

Kapják:

1. Mihics Dalma (3776 Radostyán Rákóczi u. 41.)

2. Irattár

Ügyszám: 303/2/05/2014

Ügyintéző neve: Balogh Babett

Tárgy: Levegőtisztaság-védelem szakértő tevékenység engedélyezése

HATÁROZAT

Név: **Mihics Dalma**

Lakcím: **3776 Radostyán Rákóczi u. 41.**

Végzettségek:

okl. környezetmérnök (száma: MKANKME-16/2007, kelte: 2007/06/21)

Kamarai nyilvántartási szám: **05-01740**

sámára az alábbi tevékenység folytatását engedélyezem, ezzel egyidejűleg a jogosultságot a Magyar Mérnöki Kamara által vezetett névjegyzékbe bejegyzem:

SZKV-1.2. - Levegőtisztaság-védelem szakértő

Az engedély határozatlan ideig érvényes.

A határozatot a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény 42. §-ában és a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízgazdálkodási és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló 297/2009.(XII.21.) kormányrendeletben biztosított hatáskörömben hoztam.

A határozat a kérelemnek helyt adott, ezért a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 72. § (4) bekezdése alapján az indokolást és a jogorvoslatról szóló tájékoztatást mellőztem.

Kelt: 2014. szeptember 8.

p.h.

Michnyóczki Nándor
titkár

Kapják:

1. Mihics Dalma (3776 Radostyán Rákóczi u. 41.)

2. Irattár

Ügyszám: 304/2/05/2014

Ügyintéző neve: Balogh Babett

Tárgy: Víz- és földtani közeg védelem szakértő tevékenység engedélyezése

HATÁROZAT

Név: **Mihics Dalma**

Lakcím: **3776 Radostyán Rákóczi u. 41.**

Végzettségek:

okl. környezetmérnök (száma: MKANKME-16/2007, kelte: 2007/06/21)

Kamarai nyilvántartási szám: **05-01740**

sámára az alábbi tevékenység folytatását engedélyezem, ezzel egyidejűleg a jogosultságot a Magyar Mérnöki Kamara által vezetett névjegyzékbe bejegyzem:

SZKV-1.3. - Víz- és földtani közeg védelem szakértő

Az engedély határozatlan ideig érvényes.

A határozatot a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény 42. §-ában és a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízgazdálkodási és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló 297/2009.(XII.21.) kormányrendeletben biztosított hatáskörömben hoztam.

A határozat a kérelemnek helyt adott, ezért a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 72. § (4) bekezdése alapján az indokolást és a jogorvoslatról szóló tájékoztatást mellőztem.

Kelt: 2014. szeptember 8.

[Signature]
Michnyóczki Nándor
titkár

p.h.

Kapják:

1. Mihics Dalma (3776 Radostyán Rákóczi u. 41.)
2. Irattár

Ügyszám: 305/2/05/2014

Ügyintéző neve: Balogh Babett

Tárgy: Zaj- és rezgésvédelem szakértő tevékenység engedélyezése

HATÁROZAT

Név: **Mihics Dalma**

Lakcím: **3776 Radostyán Rákóczi u. 41.**

Végzettségek:

okl. környezetmérnök (száma: MKANKME-16/2007, kelte: 2007/06/21)

Kamarai nyilvántartási szám: **05-01740**

számára az alábbi tevékenység folytatását engedélyezem, ezzel egyidejűleg a jogosultságot a Magyar Mérnöki Kamara által vezetett névjegyzékbe bejegyzem:

SZKV-1.4. - Zaj- és rezgésvédelem szakértő

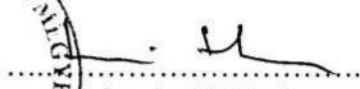
Az engedély határozatlan ideig érvényes.

A határozatot a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény 42. §-ában és a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízgazdálkodási és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló 297/2009.(XII.21.) kormányrendeletben biztosított hatáskörömben hoztam.

A határozat a kérelemnek helyt adott, ezért a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 72. § (4) bekezdése alapján az indokolást és a jogorvoslatról szóló tájékoztatást mellőztem.

Kelt: 2014. szeptember 8.

Michnyóczki Nándor
titkár

Kapják:

1. Mihics Dalma (3776 Radostyán Rákóczi u. 41.)

2. Irattár

MAGYAR MÉRNÖKI KAMARA

MMK ikt. sz.: 343/2020

TANÚSÍTVÁNY

A Magyar Mérnöki Kamara tanúsítja, hogy

Mihics Dalma
okl. környezetmérnök

kamarai nyilvántartási száma: 05-01740

lakcíme: 3776 Radostyán, Rákóczi utca 41.

születési helye, ideje:

anyja neve:

oklevelének kiállítója: Szent István Egyetem

aki a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Mérnöki Kamara és a Magyar Mérnöki Kamara Környezetvédelmi Tagozatának tagja, a Környezetvédelmi Tagozat klímavédelmi szakértői tanúsítási rendszerének megfelel és az előírt szakmai vizsgát sikeresen letette, ez alapján

Klímavédelmi szakértő (K-Sz)

tanúsítvánnyal rendelkezik.

A tanúsítvány érvényessége 2025.11.16. napon jár le.

A tanúsítvány 5 évre szól, meghosszabbítása a tanúsítási szabályzatban előírt feltételek teljesítéséhez kötött.

Fent nevezett, tevékenységét a tervező- és szakértő mérnökök, valamint az építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény, a szakmai szabályok és előírások, valamint a Magyar Mérnöki Kamara Etikai-fegyelmi Szabályzat rendelkezéseinek ismeretében végzi.

Kelt: Budapest, 2020. november 26.

Nagy Gyula
MMK
elnök

Parragh Dénes
Környezetvédelmi Tagozat
elnök

ORSZÁGOS KÖRNYEZETVÉDELMI, TERMÉSZETVÉDELMI
ÉS VÍZÜGYI FŐFELÜGYELŐSÉG

Jogi, Termékdíj és Felügyeleti Főosztály
Jogi Osztály

SZ-049/2010.

Iktatószám: 14/03675-4/2010.
Ügyintéző: dr. Rádi Mariann
Kellner Szilárd
dr. Kalotás Zsolt

Tárgy: Természetvédelmi és tájvédelmi szakértői név-
jegyzékbe történő felvételi kérelem elbírálása

HATÁROZAT

Papp Viktor Gábor (lakcím: 3899 Kéked, Fürdő u. 8.) kérelmezőt, aki

született:

anyja neve:

diplomáinak (okleveleinek) kiállítója, száma, kelte:

1. Kossuth Lajos Tudományegyetem
Természettudományi Kar
178/1988; 1988. június 25
2. Kossuth Lajos Tudományegyetem
S-498/1992; 1992. december 21.

szakképzettsége:

okleveles biológus
okleveles humánökológus

SZTV
SZTV
SZTjV

Élővilágvédelem
Földtani természeti értékek és barlangok védelme
Tájvédelem

szakterületen a 297/2009. (XII. 21.) Korm. rendelet 9. § (1) bekezdése alapján nyilvántartásba vettem,
számára a szakértői tevékenységet engedélyezem.

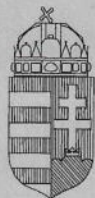
A névjegyzéki bejegyzés visszavonásig érvényes.

Budapest, 2010. június „28.”

Kapják:

- 1) Papp Viktor Gábor (3899 Kéked, Fürdő u. 8.)
- 2) Gazdasági Főosztály (helyben)
- 3) Irattár (helyben)

Iktatószám: 14/3582-2/2012.
Ügyintéző: dr. Gerecz Nóra

Tárgy: 14/3675-4/2010. számú határozat kijavítása

H A T Á R O Z A T

Az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség által a 14/3675-4/2010. iktatószámon meghozott határozat rendelkező részét az alábbiak szerint

kijavítom:

„Papp Viktor Gábor (lakik: 3526 Miskolc, Arany János tér 1/B.) kérelmezőt, aki

született:

anyja neve:

diplomáinak (okleveleinek) kiállítója, száma, kelte:

1. Kossuth Lajos Tudományegyetem;
Természettudományi Kar;
178/1988.; 1988. június 25.
2. Eötvös Lóránd Tudományegyetem;
S-498/1992.; 1992. december 21.

szakképzettsége:

okleveles biológus
okleveles humánökológus

SZTV Élővilágvédelem
SZTV Földtani természeti értékek és barlangok védelme
SZTjV Tájvédelem

szakterületen a 297/2009. (XII. 21.) Korm. rendelet 9. § (1) bekezdése alapján nyilvántartásba vettem, számára a szakértői tevékenységet engedélyezem.”

A 14/3675-4/2010. iktatószámú határozat egyebekben változatlan.

Határozatom ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

INDOKOLÁS

Papp Viktor Gábor (a továbbiakban: Kérelmező) az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőségre (a továbbiakban: Főfelügyelőség) 2012. május 24-én érkezett kérelmében a Főfelügyelőség által 14/3675-4/2010. iktatószámon meghozott határozat kijavítását kérte, mivel az S-498/1992. számú oklevelének kiállítójaként az Eötvös Lóránd Tudományegyetem helyett Kossuth Lajos Tudományegyetem lett feltüntetve.

A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 81/A. § (1) bekezdése szerint:

„ha a döntésben név-, szám- vagy más elírás, illetve számítási hiba van, a hatóság a hibát - szükség esetén az ügyfél meghallgatása után - kijavítja, ha az nem hat ki az ügy érdemére, az eljárási költség mértékére vagy a költségviselési kötelezettségre.”

A fentiek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem, és a 14/3675-4/2010. számú határozatot kijavítottam.

A kijavításról a Ket. 81/A §-a (2) bekezdésének c) pontja alapján rendelkeztem.

A jogorvoslat lehetőségét a Ket. 81/A §-ának (3) bekezdése kizárja.

Budapest, 2013. január „22”

Tolnai Jánosné Dr.
főigazgató megbízásából

Kavaleczné dr. Komolai Edina
mb. főosztályvezető-helyettes

Kapják:

1. Papp Viktor Gábor (lakik: 3526 Miskolc, Arany János tér 1/B.)
2. Gazdasági Főosztály
3. Irattár

Ügyszám: 151/2/05/2023

Ügyintéző neve: Lindák Krisztina

Tárgy: Víz- és földtani közeg védelem szakértő tevékenység engedélyezése

HATÁROZAT

Név: **Spisákné Ortó Zsuzsanna**

Lakcím: **3529 Miskolc Áfonyás utca 1. 8. em. 3.**

Végzettségek:

környezetmérnök (száma: 65-MF/2004, kelte: 2004/06/17)

Kamarai nyilvántartási szám: **05-02075**

számára az alábbi tevékenység folytatását engedélyezem, ezzel egyidejűleg a jogosultságot a Magyar Mérnöki Kamara által vezetett névjegyzékbe bejegyzem:

SZKV-1.3. - Víz- és földtani közeg védelem szakértő

Az engedély határozatlan ideig érvényes.

A határozatot a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény 42. §-ában biztosított hatáskörömben és a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízgazdálkodási és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló 297/2009.(XII. 21.) kormányrendeletnek a kérelem elbírálására és a határozat tartalmára vonatkozó rendelkezései szerint hoztam.

A határozat a kérelemnek helyt adott, ezért az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 81. § (2) bekezdése alapján a határozatban csak az azt megalapozó jogszabályhelyek szerepelnek, a jogorvoslatról szóló tájékoztatást mellőztem.

Kelt: 2023. December 18.

Michnyóczki Nándor
titkár

Kapják:

1. Spisákné Ortó Zsuzsanna (3529 Miskolc Áfonyás utca 1. 8. em. 3.)
2. Irattár

Ügyszám: 120/2/05/2023

Ügyintéző neve: Lindák Krisztina

Tárgy: Hidrológia, hidraulika, hidrodinamikai modellezés, tevékenység engedélyezése

HATÁROZAT

Név: **Spisákné Ortó Zsuzsanna**

Lakcím: **3529 Miskolc Áfonyás utca 1. 8. em. 3.**

Végzettségek:

környezetmérnök (száma: 65-MF/2004, kelte: 2004/06/17)

Kamarai nyilvántartási szám: **05-02075**

számára az alábbi tevékenység folytatását engedélyezem, ezzel egyidejűleg a jogosultságot a Magyar Mérnöki Kamara által vezetett névjegyzékbe bejegyzem:

SZÉM3.3.2. - Hidrológia, hidraulika, hidrodinamikai modellezés.

A fenti szakterületi jogosultsággal - az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013 (VII. 11.) kormányrendelet vonatkozó rendelkezései alapján - az alábbi feladatokat lehet végezni: Hidrológia, hidraulika, hidrodinamikai modellezés.

Az engedély határozatlan ideig érvényes.

Tájékoztatom ugyanakkor, hogy a tevékenység csak abban az esetben folytatatható, ha a kérelmező az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013 (VII. 11.) kormányrendelet szerinti 5 évenként esedékes kötelező továbbképzési kötelezettségének eleget tesz.

A továbbképzési kötelezettség teljesítésének következő időpontja: 2028. augusztus 16.

Felhívom figyelmét, hogy a továbbképzési kötelezettség elmulasztása az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013 (VII. 11.) kormányrendelet alapján a névjegyzékből való törléssel és az engedély visszavonásával jár.

A határozatot a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény 42. §-ában biztosított hatáskörömben és az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013 (VII. 11.) kormányrendeletnek a kérelem elbírálására és a határozat tartalmára vonatkozó rendelkezései szerint hoztam.

A határozat a kérelemnek helyt adott, ezért az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 81. § (2) bekezdése alapján a határozatban csak az azt megalapozó jogszabályhelyek szerepelnek, a jogorvoslatról szóló tájékoztatást mellőztem.

Kelt: 2023. augusztus 16.

Michnyóczy Nándor
titkár

Kapják:

1. Spisákné Ortó Zsuzsanna (3529 Miskolc Afonyas-utca 1. 8. em. 3.)
2. Irattár

Ügyszám: 121/2/05/2023

Ügyintéző neve: Lindák Krisztina

Tárgy: Felszín alatti vizek, vízfeltárás, kútúrás, vízföldtan, vízbázisvédelem. tevékenység engedélyezése

HATÁROZAT

Név: **Spisákné Ortó Zsuzsanna**

Lakcím: **3529 Miskolc Áfonyás utca 1. 8. em. 3.**

Végzettségek:

környezetmérnök (száma: 65-MF/2004, kelte: 2004/06/17)

Kamarai nyilvántartási szám: **05-02075**

számára az alábbi tevékenység folytatását engedélyezem, ezzel egyidejűleg a jogosultságot a Magyar Mérnöki Kamara által vezetett névjegyzékbe bejegyzem:

SZÉM3.3.3. - Felszín alatti vizek, vízfeltárás, kútúrás, vízföldtan, vízbázisvédelem.

A fenti szakterületi jogosultsággal - az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013 (VII. 11.) kormányrendelet vonatkozó rendelkezései alapján - az alábbi feladatokat lehet végezni: Felszín alatti vizek, vízfeltárás, kútúrás, vízföldtan, vízbázisvédelem.

Az engedély határozatlan ideig érvényes.

Tájékoztatom ugyanakkor, hogy a tevékenység csak abban az esetben folytatatható, ha a kérelmező az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013 (VII. 11.) kormányrendelet szerinti 5 évenként esedékes kötelező továbbképzési kötelezettségének eleget tesz.

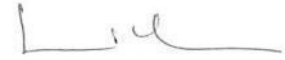
A továbbképzési kötelezettség teljesítésének következő időpontja: 2028. augusztus 16.

Felhívom figyelmét, hogy a továbbképzési kötelezettség elmulasztása az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013 (VII. 11.) kormányrendelet alapján a névjegyzékből való törléssel és az engedély visszavonásával jár.

A határozatot a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény 42. §-ában biztosított hatáskörömben és az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013 (VII. 11.) kormányrendeletnek a kérelem elbírálására és a határozat tartalmára vonatkozó rendelkezései szerint hoztam.

A határozat a kérelemnek helyt adott, ezért az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 81. § (2) bekezdése alapján a határozatban csak az azt megalapozó jogszabályhelyek szerepelnek, a jogorvoslatról szóló tájékoztatást mellőztem.

Kelt: 2023. augusztus 16.

Michnyóczy Nándor
titkár

Kapják:

1. Spisákné Ortó Zsuzsanna (3529 Miskolc Áfonyás utca 1. 8 em. 3.)
2. Irattár

Ügyszám: 122/2/05/2023

Ügyintéző neve: Lindák Krisztina

Tárgy: Vízanalitika, vízminőség-védelem, vízminőségi kárelhárítás. tevékenység engedélyezése

HATÁROZAT

Név: **Spisákné Ortó Zsuzsanna**

Lakcím: **3529 Miskolc Áfonyás utca 1. 8. em. 3.**

Végzettségek:

környezetmérnök (száma: 65-MF/2004, kelte: 2004/06/17)

Kamarai nyilvántartási szám: **05-02075**

számára az alábbi tevékenység folytatását engedélyezem, ezzel egyidejűleg a jogosultságot a Magyar Mérnöki Kamara által vezetett névjegyzékbe bejegyzem:

SZÉM3.3.4. - Vízanalitika, vízminőség-védelem, vízminőségi kárelhárítás.

A fenti szakterületi jogosultsággal - az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013 (VII. 11.) kormányrendelet vonatkozó rendelkezései alapján - az alábbi feladatokat lehet végezni: Vízanalitika, vízminőség-védelem, vízminőségi kárelhárítás.

Az engedély határozatlan ideig érvényes.

Tájékoztatom ugyanakkor, hogy a tevékenység csak abban az esetben folytatatható, ha a kérelmező az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013 (VII. 11.) kormányrendelet szerinti 5 évenként esedékes kötelező továbbképzési kötelezettségének eleget tesz.

A továbbképzési kötelezettség teljesítésének következő időpontja: 2028. augusztus 16.

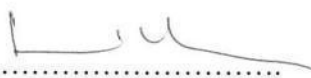
Felhívom figyelmét, hogy a továbbképzési kötelezettség elmulasztása az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013 (VII. 11.) kormányrendelet alapján a névjegyzékből való törléssel és az engedély visszavonásával jár.

A határozatot a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény 42. §-ában biztosított hatáskörömben és az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013 (VII. 11.) kormányrendeletnek a kérelem elbírálására és a határozat tartalmára vonatkozó rendelkezései szerint hoztam.

A határozat a kérelemnek helyt adott, ezért az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 81. § (2) bekezdése alapján a határozatban csak az azt megalapozó jogszabályhelyek szerepelnek, a jogorvoslatról szóló tájékoztatást mellőztem.

Kelt: 2023. augusztus 16.

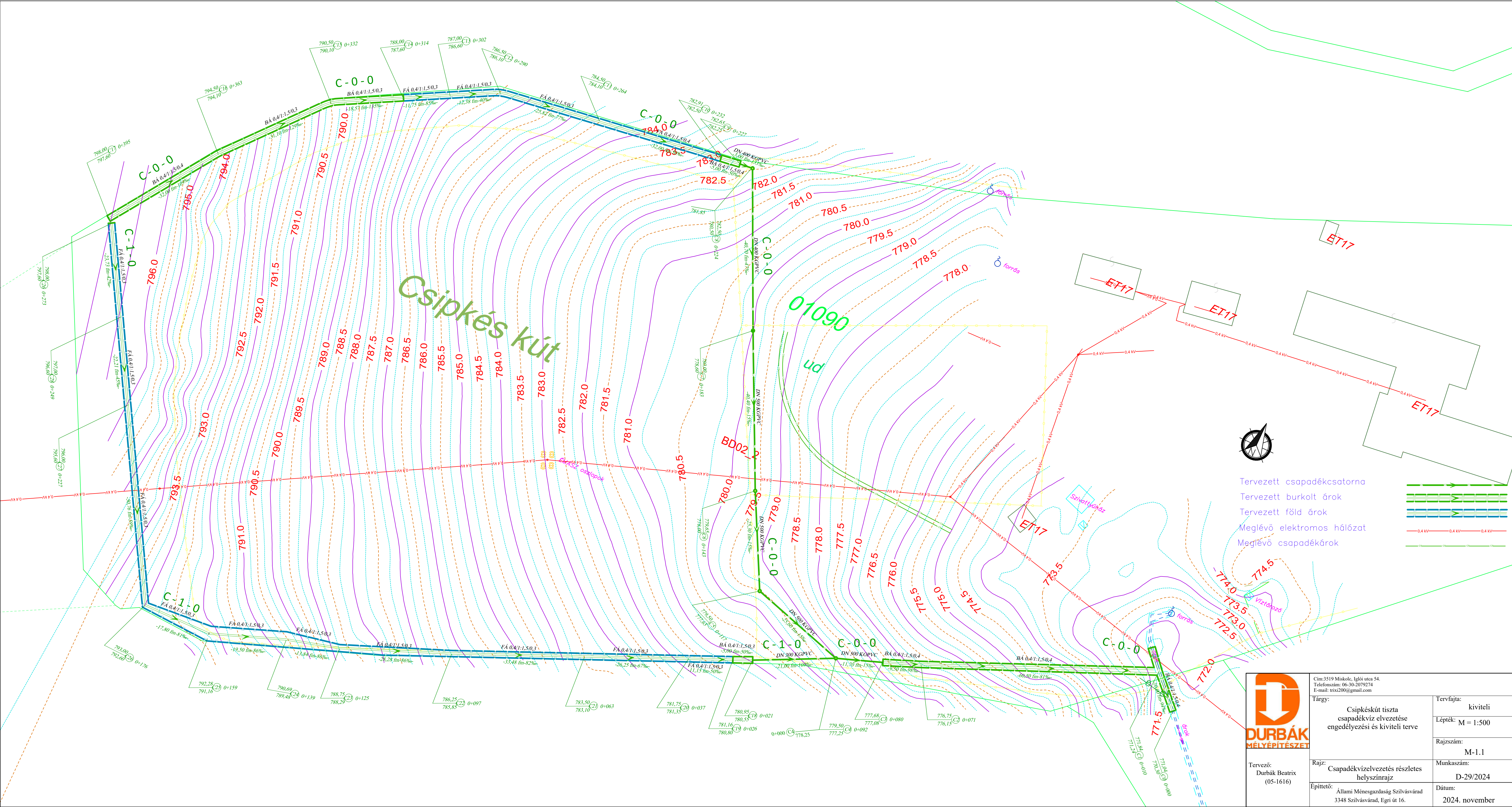

.....
Michnyóczy Nándor
titkár

Kapják:

1. Spisákné Ortó Zsuzsanna (3529 Miskolc Alföldi útca 1. 8. em. 3.)
2. Irattár

3. TERVEZETT ÖVÁROKRENDSZER HELYSZÍNRAJZA

Tervező:
Durbák Beatrix
(05-1616)

Cím: 3519 Miskolc, Igloi utca 54.
Telefonszám: 06-30-2079274
E-mail: trixi200@gmail.com

Tárgy:
Csipkéskút tiszta
csapadékvíz elvezetése
engedélyezési és kiviteli terve

Rajz:
Csapadékvízvezetés részletes
helyszínrajz

Építető:
Állami Ménesgazdaság Szilvásvárad
3348 Szilvásvárad, Egri út 16.

Tervfajta:
kiviteli

Lépték: M = 1:500

Rajzszám:
M-1.1

Munkaszám:
D-29/2024
Dátum:
2024. november

4. TEVÉKENYSÉGRE VONATKOZÓ ENGEDÉLYEK, HATÁROZATOK

BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Ügyiratszám: BO/32/03215-15/2020.

Tárgy: Állami Ménesgazdaság
(Szilvásvár) Miskolc-Ómassa
Csipkés-kúti csikónevelő telep
környezetvédelmi működési
engedélye

Ügyintéző: Nagyné Gogolya Renáta

H A T Á R O Z A T

- I. Az Állami Ménesgazdaság Szilvásvár (3348 Szilvásvár, Egri út 16. KÜJ: 100 444 270) Miskolc-Ómassa Csipkés-kúti Csikónevelő telepére (KTJ: 101 542 293) vonatkozó

környezetvédelmi felülvizsgálatot

a Naturaqua Környezetvédelmi Tervező és Szolgáltató Zrt. (1124 Budapest, Németvölgyi út 97.) által 2020. augusztus havi keltezéssel készített teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálati dokumentáció alapján

jóváhagyom,

és egyidejűleg az Állami Ménesgazdaság (3348 Szilvásvár, Egri út 16. KÜJ: 100 444 270), mint engedélyes részére a Miskolc-Ómassa Csipkés-kúti Csikónevelő telepre vonatkozóan (KTJ: 101 542 293) a

környezetvédelmi működési engedélyt

a határozat rendelkező részének IV. pontjában tett előírások megtételével

2024. október 31-ig
megadom.

Engedélyezett (kiépített) kapacitás: 80 férőhely

- II. Az engedélyes és az engedélyezett létesítmény a felülvizsgálati dokumentáció alapján

1. Környezethasználó/engedélyes:

Engedélyes adatai:

Név: Állami Ménesgazdaság Szilvásvár
Székhely: 3348 Szilvásvár Egri út 16.

Telephely adatai:

Név: Állami Ménesgazdaság Szilvásvárad Csipkés-kúti csikónevelő telepe

Helyrajzi száma: 3508 Miskolc-Ómassa, Csipkés-kút 01090 hrsz

Központi EOY koordináták: EOY X: 306 724 EOY Y: 758 333

2. A létesítmény bemutatása:

Az Állami Ménesgazdaság csipkés-kúti csikónevelő telephelyére 1950-ben kezdték meg a lipicai ménes áttelepítését.

A törzsménistálló és az anyaménes Szilvásvárad határában van, ahonnan a csikók a 6 hónapos választási kor elérése után, többségükben szeptember – október hónapokban kerülnek a csipkés-kúti telepre, ahol az 1-3 év közötti csikók nevelését végzik ridegtartással.

A legközelebbi épületek kb. 800 méterre a Magyar Honvédség 3D képességű, nagy hatótávolságú radarberendezésnek helyet adó radartorony, 1300 méterre Bánkút, 1370 méterre a Fehér Sas Panzió (Bánkúton), 1500 méterre Jávorkút és kb. 2000 méterre található Miskolc-Ómassa település.

A Fehér Sas panziótól délnyugatra található a csurgói erdészház, illetve délebbre egy kisebb kulcsosház, melyek szintén turistaszállásként is üzemelnek. A kulcsosháztól nem messze, a turista térkép által „Lovastanyának” jelölt épület található, melyet a ménesgazdaság a jövőben újra a csikók kihajtása során kívánja használni, ezzel is csökkentve a csipkés-kúti telephely terhelését.

A telepen 2 db, összesen 80 csikó befogadására alkalmas, döngölt agyag padozattal rendelkező mélyalmos rendszerű istálló, 1 db 8 állásos istálló (döngölt agyag padozat), 2 db „boxos” rendszerű elkülönítő istálló (döngölt agyag padozat), valamint 2 db szabadtéri karám (burkolatlan) szolgálja a csikók elhelyezését. A telephelyen kialakításra került 11 db vendégszoba, egy fedett szénatároló szin (burkolatlan), valamint egy beton burkolattal ellátott hidrofor gépház. A telephely nem vendéglátó egységként működik, a látogathatósága korlátozott.

A lovak áprilistól szeptemberig a nagy karám területén tartózkodnak éjszaka is, októbertől általában márciusig az istállóban éjszakáznak. Az állatállomány a telephelyen öt évre visszamenően 50-60 db között volt.

A mélyalmos technológia esetében folyamatosan helyezik a futtató istállók döngölt agyag padozatára a friss szalmát, melyet a kb. 60 cm-es rétegvastagság elérésekor elszállítanak Szilvásváradra, majd a trágya a ménesgazdaság saját tulajdonú mezőgazdasági területeire kerül kihelyezésre. A trágya elszállítás évente három alkalommal történik, az éves keletkező trágya mennyiség nagyságrendileg 180 tonna. A két darab szabadtéri karám területéről a trágya összegyűjtését rendszeresen elvégzik, gyűjtése az istállók mellett található vasbeton tárolóban történik. A telephelyen 1 db traktor került rendszeresítésre anyagmozgatás céljából.

A telephelyen naplót vezetnek a takarmányozásról, csapadék és hőmérsékleti adatokról, illetve az állattartással összefüggő információkat eseménynaplóban rögzítik.

A telephelyre alapanyagként szálas és szemes takarmány, szalma, tűzifa, földgáz, illetve az 1 db traktor üzemeltetéséhez szükséges üzemanyag érkezik. A telephelyen anyagátfejtést nem végeznek, környezetre veszélyes anyagot nem tárolnak.

A telephelyen kiszolgáló és a szállás célú épületek fűtését fali gázkészülékkel oldják meg az égéstermék elvezetése kazánonként külön kéményen történik. A vendégszobákban

4 db cserépkályha is található, nosztalgiai céllal. A telephelyen található 2 db, egyenként 5 m³ térfogatú földtakarású gáztartály található, 1 db oszloptranzformátor, a telephely villamos energia ellátása megoldott.

A telephely vízellátása a foglalt forrásból történik (1. sz. forrásfoglalás), az éves vízigény nagyságrendileg 400 m³, amely magában foglalja a szociális helyiségek vízigényét (kb. 150 m³/év) és a lovak tartásához szükséges vízmennyiséget (kb.: 250 m³/év). A telephelyen található 1 db hidrofor gépház. A telephely vízellátását 1+1 db centrifugál szivattyúval (Pedrollo CP 210A) és a hozzá tartozó CIMM AFE CE 1000 és 500 cserélhető gumimembrános tágulási tartályokkal biztosítják. A forrásfoglalás bekerített területen belül helyezkedik el, amelyet övárokkal vettek körül (a terület É-Ny-D-i oldalait határolja). Jelen felülvizsgálat keretében tartott helyszíni szemlék során megállapítást nyert, hogy a kiépített övások feliszapolódott, funkcióját korlátozottan tölti be. A telephelyen található 2 db tűzvíz tartály is.

A telephelyen keletkező kommunális szennyvíz elvezetése NA 200 KG-PVC csatorna hálózattal történik, a szennyvíz gyűjtésére egy 25 m³ térfogatú földalatti vasbeton tartály szolgál. A konyhai zsírfogó műtárgy a kommunális szennyvízgyűjtő aknára került bekötésre. A szennyvíz elszállítását jogosultsággal rendelkező szakkég bevonásával végeztetik, a szennyvíz kezelését az Északmagyarországi Regionális Vízművek Zrt. szennyvíztisztító telephelyén végzik.

A Csipkésúton működő telep tevékenységhez szükséges alapanyagot és a csikókat közúton szállítják a telephelyre. Naponta 1-2 személygépkocsi, havonta 1 kisteherautó és 1 ló szállító teherautó érkezik a telepre. A vizsgálat során közlekedési és szállítási útvonalként a 2505. sz. összekötő út – 2513. sz. összekötő út – 24139. sz. Bánkút bekötő út – Csikónevelő telep, valamint a 2506. sz. összekötő út – 2513. sz. összekötő út – 25139. sz. Bánkút bekötő út – Csikónevelő telep útvonalak vehetők számításba.

3. A tevékenység üzemelése során okozott környezetterhelés és –igénybevétel jellege

Levegő

A tevékenység során egyrészt a lovak tartásából, gondozásából, másrészt a vendéglátásból keletkezik levegőt terhelő környezeti hatás.

A telephelyen a 2 db nagy méretű istállóból évente 3 alkalommal távolítják el a trágyát. A telephelyen keletkező trágya éves mennyisége nagyságrendileg 180 tonna.

Az elkülönítőkből folyamatos a trágya eltávolítás, amelyet a kültéri tárolóba helyeznek. A telephelyen a dokumentáció készítésekor összesen 63 db lovat tartottak. A csikótelep területén a bűz forrása az állattartás során keletkező trágya. Az istállók területén folyamatosan keletkezik trágya, de rendszeresen szalmát adagolnak hozzá, mely a folyadékot magába szívja, megköti, ezáltal csökkenti a kibocsátott szaghatást.

A takarmányozás szálas és szemes takarmánnyal (zab) történik, amelyet zárt térben juttatnak az állatoknak, így a takarmányozásból származó kiporzás minimális mértékben jut ki az épületen kívülre.

A telephelyen 2 db egyenként 5 m³ térfogatú PB gáztartály található. A kiszolgáló és a szállás célú épületek fűtése 3 db Vaillant gyártmányú VUW HU 242 típusú fali gázkészülékkel megoldott. A gázkészülékek bemenő hőteljesítménye egyenként 23 kW és az égéstermék elvezetése kazánonként külön kéményen történik. A telepített kazánok kéményei a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet alapján nem minősülnek bejelentés köteles pontforrásnak.

A telephelyen található továbbá 4 db fatüzelésű tüzelőberendezés (cserépkályha) amelyek az épületek alternatív fűtésének céljából kerültek telepítésre és időszakosan üzemelnek. A telepített cserépkályhák hőteljesítménye egyenként nem éri el a 140 kW bemenő hőteljesítményt, így nem minősülnek bejelentés köteles pontforrásnak. A cserépkályhák égéstermék elvezetése tüzelőberendezésenként külön kéményen történik.

A telephelyi por emisszió nem számottevő, még kedvezőtlen időjárási viszonyok esetében is csupán a telephely szűkebb környezetére lokalizálódik. A telepen az állattartáshoz kapcsolódóan egyetlen dízel üzemű traktort használnak, melynek segítségével az állatok takarmányozását végzik. A traktor üzemeltetése során jelentkező légszennyező anyag emisszió nem számottevő, a munkagép üzemeltetése során a környezetbe kibocsátott füstgázok már az ingatlan határát elérve olyan mértékben felhígulnak, hogy még a szomszédos ingatlanokon sem okoz kimutatható levegőterhelést.

A telephely üzemeltetése során a telephelyre érkező közúti forgalom nagysága nem jelentős, így annak levegőt terhelő hatása is minimálisnak tekinthető. A néhány dolgozó és a vendégek közlekedése által generált gépjármű forgalom nem jelent kimutatható légszennyező anyag kibocsátás növekedést.

A tevékenységből származó bűzhatás hatásterülete transzmissziós számítással lett meghatározva. Mivel a szagszennyezett levegőre vonatkozóan sem légszennyezettség határérték, sem alapszennyezettség, így terhelhetőség sincs meghatározva, ezért a hatásterület nagyságát annak vizsgálatával határozták meg, hogy a szagforrástól mekkora távolságban csökken le a szagkoncentráció a 4/2011. (I. 14.) VM rendelet 2. sz. mellékletének 3. pontjában az állattartásra megadott 3 SZE/m³ tervezési irányérték alá. A 145 méter távolságban kialakuló 1 órás átlagolási időtartamra vonatkozó talaj közeli bűzkoncentráció: 3 SZE/m³-nek adódott Gauss terjedési modell szerint meghatározva. A számítások alapján a levegőtisztaság-védelmi hatásterületet a csikótelep szagforrásától (istállóktól, illetve trágyatárolótól) számított 145 méter kiterjedésű körben határozták meg. A tervezési irányérték figyelembevételével számított hatásterületen lakó vagy szálláshely célú épület nem található, kivéve a telephelyen belüli zárt körű szálláshelyeket.

Zaj:

A telephelyen folytatott tevékenység jellegéből adódóan a létesítmény környezeti zajkibocsátását az alkalmazott technológiai berendezések (dízel üzemű traktor, kézi benzinüzemű láncfűrész) és az épületen belül működő (gépház, kompresszor) és a területre érkező, illetve onnan elhajító személy- és szállítójárművek határozzák meg.

A telepen csak a nappali időszakban végeznek munkát, ugyanakkor a gépházban lévő szivattyú és a kompresszor éjszakai időszakban is működhet.

A telephely zajvizsgálata 2020. május 20-án nappali időszakban történt. A telephelyen használt munkagépek, gépi berendezések és kézi kisgépek a vizsgálat alatt üzemszerűen működtek. Az alapzajt a telepen alkalmazott berendezések, gépek lekapcsolt állapota mellett mérték meg. Zajterhelési pontnak a legközelebbi védendő ingatlant vették fel (Miskolc-Ómassa, Ómassa utca 38743 hrsz.-ú ingatlan D-i,zajtól védendő homlokzata előtt 2 m-re).

A mért eredmények alapján megállapítható, hogy a csikónevelő telep zajkibocsátása a legközelebbi védendő ingatlanoknál az alapzajtól függetlenül nem határozható meg.

Zaj- és rezgésvédelmi szempontból a létesítményben folytatott tevékenység hatásterületének (a környezeti zajforrás hatásterületének) határa az a vonal, ahol a zajforrástól származó zajterhelés a) 10 dB-el kisebb, mint a zajterhelési határérték, ha a háttérterhelés is legalább 10 dB-el alacsonyabb, mint a határérték,

b) zajtól nem védendő környezetben - gazdasági területek kivételével - egyenlő a zajforrásra vonatkozó, üdülőterületre megállapított zajterhelési határértékkel.

A telephely legnagyobb kiterjedésű zajvédelmi hatásterülete a csikónevelő telep akusztikai középpontjától 900 m-re húzódik. Az Állami Ménesgazdaság Szilvásvárad – Csipkésúton működtetett csikónevelő telep zajvédelmi hatásterülete nem érint zajtól védendő ingatlanokat. Zajkibocsátási határérték megállapítása nem indokolt.

A felülvizsgálati dokumentációban foglaltak alapján megállapítható, hogy a tevékenységhez kapcsolódó szállítás nem okoz jelentős zajterhelés növekedést a környékbeli útszakaszokon, hatásterület nem állapítható meg.

A rezgések a talaj csillapító hatása következtében jelentősen mérséklődnek, így a telepen folytatott tevékenységtől származó rezgések sem a környező települések lakóterületein, sem a gazdasági épületeknél nem észlelhetők.

Földtani közeg:

A telephelyen a csikók az év nagyobb részében rideg tartásban vannak. A szabadtéri tartás esetében a lovak táplálása az istállóban történik, a trágya ürítése is itt jellemző.

A telephelyen szabadterén található 1 db monolit vasbeton ideiglenes trágyatároló, amelyek alapterülete kb.: 3 x 3 m a magassága kb. 1 m. A trágya tárolóban csupán kisebb mennyiségű trágyát tárolnak, melyet a közlekedési utakról és egyéb felületekről, valamint az elkülönítő istállóból gyűjtenek össze. A 2 db nagy istállóban mélyalmos tartási technológia van, a szalma utánpótlás rendszeres, a trágyát évi 3 alkalommal távolítják el. Az eltávolítás időpontjára kb. 60 cm-es trágyaréteg alakul ki az istállóban, a kitermeléskor ennek teljes mennyisége eltávolításra kerül. A telephelyen keletkező trágya éves mennyisége nagyságrendileg 180 tonna. Az elkülönítőkből folyamatos a trágya eltávolítás, amelyet eltávolítást követően a kültéri tárolóba helyeznek.

A két darab szabadtéri karám területéről a trágya összegyűjtését rendszeresen elvégzik, gyűjtése az istállók mellett található vasbeton tárolóban történik. A telephelyről a trágya elszállítása évente 3 alkalommal történik.

A telephely vízellátása a foglalt forrásból történik (1. sz. forrásfoglalás), az éves vízigény nagyságrendileg 400 m³, amely magában foglalja a szociális helyiségek vízigényét (kb. 150 m³/év) és a lovak tartásához szükséges vízmennyiséget (kb.: 250 m³/év). A forrásfoglalás túlfolyó egyben a szolgálati vezeték is az 5 m³-es víztároló medencéhez csatlakozik. A víztároló medence túlfolyója a csapadékvíz csatornán vezetve köt be a nyíltmedencéjű tűzivíztározóba. A kiépült üzemelő ivóvíz vezetékek jelenleg elágazó rendszerben működnek, amely rendszer hátránya, hogy a nem üzemelő ágakban pangó víz alakul ki. A pangó vízszakaszok elkerülhetők, ha a jelenlegi vízvezetékek felújításakor körvezeték rendszerrel alakítanak ki.

A telephelyen keletkező kommunális szennyvíz elvezetése NA 200 KG-PVC csatorna hálózattal történik, a szennyvíz gyűjtése egy 25 m³ térfogatú földalatti vasbeton tartályban történik.

A keletkező szennyvíz mennyisége az elmúlt 5 év során évente nagyságrendileg 150 m³ volt. A konyhai zsírfogó műtárgy a kommunális szennyvízgyűjtő aknára került bekötésre. A szennyvíz elszállítását jogosultsággal rendelkező szakkég bevonásával végeztetik, a szennyvíz kezelését engedéllyel rendelkező szennyvíztisztító telephelyen végzik.

A telephelyen a trágya mellett kizárólag a személyzet által termelt települési hulladék keletkezik, amelyet egy darab 5 m³-es, zárt konténerben gyűjtenek.

A területre hulló csapadékvíz nagy része helyben elszikkad, de a lejtős területi adottságból adódóan a mélypont irányába nagy intenzitású csapadék esetén a felszínen vízfolyások alakulhatnak ki.

A szabadon futtató nagy karám 16 540 m² alapterületű, jellemzően lejtőtörmelék fedettségű, karámmal körbehatárolt terület. Az itt lehulló kis intenzitású csapadékvíz helyben szikkad el, de a lótarásból adódóan enyhén szennyezett. A nagy intenzitású csapadékok erodálják a karámmal elkerített terület talaját és lemosódások indulnak el a terület mélyen fekvő részébe.

2020. május 20-án a telephely ingatlanhatárán belül feltáró fúrások lemélyítésére került sor. A fúrási munkálatok keretében összesen 10 db feltáró fúrás került kialakításra talaj mintavételezés céljából.

A talajmintákat pH, nitrit, nitrát, ammónium, valamint coliformszám, fekálicoliformszám komponensekre vizsgálták be, valamint furatonként egy minta a talajfelszín közeléből, illetve egy minta a talpmélységből került vételre. Az F6 (szennyvízgyűjtő akna környezete) és F7 (munkagéppel történő anyagmozgatás helyszíne) jelű furatokból származó mintaegyedek esetében TPH, BTEX, PAH, fémek és félfémek komponenseket is vizsgálták.

A talajmintákat az Eurofins KVI PLUSZ Kft. NAH által NAH-1-1377/2019 számon akkreditált mintavételi szervezet vette, a laboratóriumi vizsgálatokat a Budapest Főváros Kormányhivatala Népegészségügyi Főosztály Laboratóriumi Osztály NAH által NAH-1-1362/2019 számon akkreditált vizsgálólaboratóriuma végezte.

Az F6 és F7 jelű furatokból származó minták a TPH, BTEX, PAH, fémek és félfémek tekintetében a 6/2009. (IV.14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendeletben szereplő (B) szennyezettségi határértékekhez viszonyítva szennyezettség-mentesnek bizonyultak.

A telephely ingatlanhatárán belül lemélyített 10 db feltáró furatból származó talajminták pH, nitrát, nitrit, ammónium vizsgálati komponensek mért értékei nem érték el a 6/2009. (IV.14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendeletben szereplő (B) szennyezettségi határértéket.

A coliform baktériumok alapvetően megtalálhatóak a talajban és a növényzeten, illetve általában nagy számban vannak jelen a melegvérű állatok székletében.

A laboratóriumi vizsgálati eredményekből látható, hogy a nagy karám területén lemélyített F1, F2, F3, F4 jelű furatokból származó felszín közeli talajminták coliformszám tekintetében magasabb értéket mutatnak, mint a telephely további területrészeiről származó minták.

A nagy karám területén vett felszín közeli minták magasabb coliformszáma a lovak széklete általi terhelő hatással hozható összefüggésbe. Ugyanezen furatok mélyebbről származó mintáiban kimutatott coliformszám jóval alacsonyabb értékeket mutatnak, amely szintén a talajfelszín terheltségét támasztja alá.

A telephely egyéb területrészeiről származó talajminta egyedek esetében szintén kimutatható volt a coliform baktériumok jelenléte, azonban a nagy karám területén tapasztaltaknál kisebb mértékben.

A fekálcoliformszám mindössze 3 db talajminta esetében haladta meg a laboratóriumi kimutathatósági határértéket. Az említett 3 db talajminta közül 2 db a nagy karám területéről származott.

Az Állami Ménesgazdaság a jövőben változtatni kíván a csikónevelő tevékenységén. Az eddigi, Csipkés-kúton végzett koncentrált lótarás helyett a jövőben ismét a Nagy-mezőre történő kihajtással tervezik csökkenteni a csipkés-kúti telephely terheltségét.

Hulladékkezelés

A tevékenység során a telephelyen kizárólag a személyzet által termelt települési hulladék keletkezik, ennek éves mennyisége kb. 15 m³, amit egy 5 m³-es zárt fém konténerben gyűjtenek, a hulladék elszállítása évente 3 alkalommal történik, amit a környezetvédelmi hatóság által kiadott engedéllyel rendelkező társaság végez.

A telephelyen állati melléktermék (trágya) is keletkezik, melynek éves mennyisége kb. 180 tonna, tárolása az istállók melletti fedetlen trágyatárolóban történik ideiglenesen, elszállításukra évente 3 alkalommal kerül sor.

Élővilág:

A Csipkés-kúti csikónevelő telep a 18/1976. OTVH számú határozattal létrehozott és többször bővített, illetve a 126/2007. (XII. 27.) KvVM rendelettel fenntartott Bükki Nemzeti Park országos jelentőségű védett természeti területén, a 275/2004. (X. 8.) Korm. rendeletben kihirdetett és a 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet mellékleteiben közzétett Natura 2000 hálózathoz tartozó Bükk hegység és peremterületei elnevezésű, HUBN10003 nyilvántartási számú különleges madárvédelmi területen és a Bükk-fennsík és Lök-völgy elnevezésű, HUBN20001 nyilvántartási számú kiemelt jelentőségű természet-megőrzési területen és a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvényben kijelölt országos ökológiai hálózat magterület övezetén helyezkedik el.

A telep élővilága már a Bükki NP megalakulását (1977) megelőzően elvesztette természetességét. A telephely területe élővilág-védelmi szempontból alacsony értékű, roncsolt felületként értékelhető. A növények esetében az állattartás már nem okoz további károsodást. A csikónevelő fenntartási ideje alatt a ruderalis gyomnövényzet összetétele nem változik, a jellegtelen gyepek tovább nem károsodnak a jelenlegi használati mintázat változatlansága mellett. A környező élőhelyekben az állattartás kizárólag a lovak kiszabadulása esetén okozna jelentősebb kárt (taposás, rágás, kéreghántás, dörgölözés), azonban ennek esélye és volumene is minimális.

Tájképi szempontból a méntelep közvetlen és közvetett hatásterülete is oltalom alatt áll. A telep takarását a környező idősebb erdőállomány tökéletesen megoldja, de a létesítmény maga sem tekinthető negatív tájelemnek (bár az egykor természetes tisztás helyén létesült). Az elvégzett vizsgálatok alapján az esetlegesen kedvezőtlen tájképi hatások elfogadható mértékűnek tekinthetők.

III. A tevékenység hatásterülete

- a) Levegőtisztaság-védelmi szempontból

A dokumentációban bemutatott számítások alapján a telephely szagvédelmi hatásterülete a szagforrástól (istállóktól, trágyatárolótól) számított 145 m távolságban került kijelölésre.

b) Zaj- és rezgésvédelmi szempontból

A telephely legnagyobb kiterjedésű zajvédelmi hatásterülete a csikónevelő telep akusztikai középpontjától 900 m-re húzódik.

IV. Előírások

A. A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal előírásai:

a) Környezet- és természetvédelmi hatáskörben tett előírások:

Az üzemelés idejére vonatkozó előírások:

1. Az állattartási tevékenységet úgy kell végezni, hogy az üzemeltetés során ne okozzon lakosságot zavaró bűzterhelést, továbbá a levegő olyan mértékű terhelését, amely légszennyezettséget okoz.
2. A lovak (csikók) tartásából, gondozásából, illetve a vendéglátásból eredő rakodási, szállítási tevékenységet csak olyan gépekkel, járművekkel lehet végezni, amelyek káros anyag kibocsátása nem lépi túl a jogszabályban megengedett értékeket.
3. A külső szállítási tevékenységet úgy kell végezni, hogy a szállítási útvonalon a szállítmány ne okozzon a 4/2011. (I. 14.) VM rendeletben meghatározott határérték feletti szállópor terhelést, szükség esetén gondoskodni kell a szállítmány takarásáról.
4. A külső szállítási utakon a felhordott sár feltakarításáról rendszeresen és folyamatosan gondoskodni kell.
5. Tilos a hulladékok nyílt téren és hagyományos tüzelőberendezésben történő égetése.
6. A tevékenységet úgy kell végezni, hogy az ne veszélyeztethesse a földtani közeget.
7. Veszélyes és/vagy szennyező komponenseket tartalmazó anyagok (hulladékok, kommunális szennyvíz, almos trágya stb.) telephelyen belüli tárolása, szállítása csak megfelelő műszaki védelemmel rendelkező, megfelelő műszaki állapotú létesítményekben, műtárgyakban lehetséges. Ennek érdekében ezen műtárgyak (tárolók, tartályok, konténerek, vezetékek stb.) műszaki állapotát rendszeresen ellenőrizni kell, és szükség esetén az észlelt hiányosságokat, állagromlásokat meg kell szüntetni.
8. A keletkező kommunális szennyvizeket a 25 m³ térfogatú földalatti vasbeton tartályba kell vezetni, melynek rendszeres ürítéséről gondoskodni kell.
9. A kommunális szennyvizeket szállító vezetékek állapotát fel kell mérni, szükség esetén javítani/cserélni kell azokat.
10. A közlekedési utakról és egyéb felületekről, valamint az elkülönítő istállóból összegyűjtött, nem mélyalmos technológia során keletkezett trágyát a kültéri kb. 9 m³-es monolit vasbeton ideiglenes trágyatárolóban kell tárolni.
11. A keletkező trágya gyűjtésénél, elhelyezésénél, dokumentálásánál be kell tartani az 59/2008. (IV. 29.) FVM rendelet előírásait.
12. Biztosítani kell a csapadékvizek rendezett, a tervezett elvezető árkokkal történő, az esetlegesen szennyeződő csapadékvizektől elkülönített elvezetését. A csapadékvíz által a területről szennyező anyag nem mosódhat ki a környező területekre.
13. A bekövetkezett haváriáról, illetve környezetvédelmi szempontból rendkívüli eseményről a veszélyeztetett környezeti elemekről, a szennyezés mértékéről, valamint a megtett

intézkedésekről **szóban késedelem** nélkül, írásban **12 órán belül** (faxon: 46/517-399, és/vagy e-mailben: kornyezet.fo.miskolc@borsod.gov.hu) kell tájékoztatni a környezetvédelmi hatóságot az üzemzavar jellegének, időtartamának, elhárítási módjának stb. feltüntetésével.

14. Szennyezés esetén a területen belüli védekezés megkezdése mellett a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről szóló 90/2007. (IV. 26.) Korm. rendelet 2. § (6) bekezdésében foglaltak szerint köteles a környezethasználó eljárni.
15. A telephely üzemelését a természeti értékek legnagyobb kíméletével kell végezni.
16. Az üzemeltetés során kiemelt figyelmet kell fordítani a karsztvíz szennyeződésének elkerülésére.
17. A telephelyen belül elkerített láp jellegű vizes élőhelyet meg kell őrizni, a telephely üzemeléséből származó esetleges szennyeződéstől meg kell óvni. Az ezirányú intézkedéseket a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság szakembereivel a helyszínen előzetesen egyeztetni kell.
18. A területen fellelhető védett növények élőhelyét az üzemeltetés során meg kell óvni, azok érintetlenségét és háborítatlanságát biztosítani kell. Ezen élőhelyek elhelyezkedését a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság (BNPI) szakembereivel a helyszínen egyeztetni kell és maradandó jelöléssel körül kell határolni. Ezt legkésőbb 2021. augusztus 31-ig el kell végezni. Az egyeztetésről és annak eredményéről (a közös felmérés és a terepi jelölések helyszíni fotókkal történt dokumentálását) jegyzőkönyvet kell felvenni és annak egy példányát meg kell küldeni Főosztályunkra.
19. A telephely megvilágításánál az élővilágra legkevésbé káros hatást gyakorló színösszetételű és színhőmérsékletű fényforrásokat kell alkalmazni. A fényforrások teljes teljesítményük legfeljebb 25 %-át sugározhatják az 550 nm alatti hullámhossztartományban. Legfeljebb 2500 K színhőmérsékletű fényforrások használhatók. A fényt kizárólag a megvilágítandó területre kell irányítani. Biztosítani kell a lámpatestek esetében a 0 vagy ahhoz nagyon közeli ULOR értéket: a horizont síkja feletti térrészbe ne jusson fény.
20. Az esetlegesen előforduló inváziós és allergén növényfajok megjelenését, megtelepedését, terjedését kaszálással meg kell akadályozni.
21. Az özönnövények kaszálását a növények terméseinek (magjainak) beérése előtt, július, augusztus hónapra időzítetten javasolt elvégezni, a további területek megfertőzésének elkerülése érdekében. A levágott virágzó hajtásokat össze kell gyűjteni és védett területtől minél távolabbra kell szállítani és elhelyezni. A levágott virágzó hajtások kényszer magérlelését az elhelyezési területen is szükséges megakadályozni (pl. földtakarás alkalmazásával).
22. Az üzemszerű tevékenység során keletkező hulladékok számára az egyes hulladékgazdálkodási létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályairól szóló 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendeletben előírt követelményeknek megfelelő gyűjtési lehetőséget kell biztosítani.
23. A tevékenység során keletkező hulladékok – amelyek körét a hulladékjegyzékről szóló 72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet 2. számú melléklete határozza meg – gyűjtéséről és további hulladékgazdálkodási célú átadásáról, a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény a végrehajtására kiadott, valamint az egyéb vonatkozó hatályos jogszabályokban foglaltak szerint kell gondoskodni.
24. Tilos a veszélyes hulladékot a települési szilárd hulladék, vagy más nem veszélyes hulladék közé juttatni!

Felhagyás idejére tett előírások

1. A tevékenység felhagyása esetén, ha a tevékenységből a földtani közegben környezeti kár következett be, a mindenkor érvényes – jelenleg a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről szóló 90/2007. (IV. 26.) Korm. rendelet szerinti kárelhárítási vagy a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet szerinti – kármentesítési eljárást kell lefolytatni.
2. A tevékenység felhagyásának szándékát be kell jelenteni, a felhagyásra vonatkozó terveket, a munkálatok ütemezésére vonatkozó dokumentációt jóváhagyásra be kell nyújtani a környezetvédelmi hatósághoz.
3. A felhagyott tevékenység után az igénybe vett területen a földtani közeg állapotát veszélyes szennyezőanyag ill. környezetszennyezés nem maradhat.
4. A tevékenység felhagyásáig a keletkezett hulladékok további kezeléséről gondoskodni kell, az igénybe vett területen hulladék nem maradhat.
5. A felhagyást követő, az üzemelésből visszamaradt és az esetleges bontás során keletkező hulladékokat a mindenkor hatályos hulladékgazdálkodási jogszabályok szerint kell kezelni.
6. A kivitelezőnek biztosítania kell a keletkezett veszélyes és nem veszélyes hulladékok előírás szerinti – azaz környezetvédelmi hatóság által kiadott engedéllyel rendelkező szervezetnél történő – ártalommentes elhelyezését.
7. A felhagyás befejező időpontjáig gondoskodni kell az igénybe vett területen lévő hulladékok további kezelésre történő teljes körű átadásáról.
8. A bontási munkák során keletkező hulladékok – melyek lehetséges körét a 72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet 2. számú melléklete határozza meg – gyűjtéséről, kezeléséről a 45/2004. (VII. 26.) BM-KvVM együttes rendelet és egyéb vonatkozó hatályos jogszabályok előírásai szerint gondoskodni kell.
9. A veszélyes hulladékok gyűjtését, szállításra, illetve további kezelésre történő átadását a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII. 2.) Kormányrendelet előírásai szerint kell végezni.
10. Tilos a veszélyes hulladékot a kommunális vagy egyéb nem veszélyes hulladék közé juttatni!
11. A hulladékok átadása esetén meg kell győződni az átvevő kezelésre vonatkozó átvételi jogosultságáról.
12. A bontás során keletkező hulladékok dokumentálását, bejelentését a hulladékokkal kapcsolatos nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségekről szóló 309/2014. (XII. 11.) Korm. rendelet előírásai szerint kell végezni.
13. Amennyiben a bontási munkálatok során a keletkező hulladékok valamely komponensének mennyisége elérte a 45/2004. (VII. 26.) BM-KvVM együttes rendelet 1. számú mellékletében meghatározott küszöbértéket, úgy a ténylegesen keletkezett hulladékokról a 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet 5. sz. melléklete szerint elkészített bontási hulladék nyilvántartó lapot és hulladékot kezelő szervezet átvételi igazolását (szállítólevél, „SZ” kísérlőjegy, számla, stb.) a környezetvédelmi hatóságnak meg kell küldeni.

b) Közegészségügyi hatáskörben tett előírások:

1. A telep üzemelése során a felszín alatti vizek jó állapotát, a földtani közeget nem

veszélyeztetheti, környezetszennyezést nem okozhat.

2. A telephelyen folytatott állattartást, valamint az ahhoz kapcsolódó trágyatárolást és kezelést úgy kell végezni, hogy az a felszín alatti vizeket, valamint a kitermelés előtt álló víz minőségét ne veszélyeztesse, nitrát szennyezést ne okozzon.
3. Az üzemeltető köteles megtenni mindazon intézkedéseket, amelyek a hosszú távú és biztonságos karsztvíz termelés biztosításához szükségesek.
4. A tevékenység várható hatásait monitoring rendszer működtetésével nyomon kell követni.
5. A telep dolgozóinak részére a szociális célú (fogyasztásra, mosogatásra, tisztálkodásra, kézmosásra) vízigény biztosítása kizárólag ivóvíz minőségű vízzel történhet, melyet akkreditált laboratórium által kibocsájtott ivóvíz vizsgálati jelentéssel/jegyzőkönyvvel kell igazolni, emberi fogyasztásra a csipkésűti forrásból kitermelt víz csak akkor használható fel, amennyiben a fogyasztói ponton a 201/2001. (X. 25) Korm. rendeletben meghatározott ivóvíz minőségre vonatkozó határértékeknek és parametrikus értékeknek megfelelő ivóvízminőség biztosított.
6. Az emberek és állatok általi fogyasztásra szánt ivóvíz, a használati meleg víz, az egyéb, fürdőzésre használt vizek fertőtlenítésére, valamint az ilyen vizekkel érintkező felületek fertőtlenítésére csak olyan biocid termék használható fel melyet az országos tisztifőorvos (korábban: OTH) ivóvíz fertőtlenítésre engedélyezett.
7. A munkavállalók számára egyfázisú kézfertőtlenítő szappant szükséges biztosítani.
8. Az üzemelés során meg kell akadályozni a környezeti levegő olyan mértékű terhelését, amely lakott területen, határértéken felüli légszennyezettséget okoz, a keletkező trágya kezelését, tárolását és elszállítását úgy kell megoldani, hogy ne okozzon bűszennyezést.
9. A tevékenység során keletkező települési és veszélyes hulladékok környezetkárosítást kizáró módon történő gyűjtéséről és elszállíttatásáról folyamatosan gondoskodni kell.
10. A tevékenység során felhasznált veszélyes anyagok, illetve veszélyes keverékek vonatkozásában gondoskodni kell a kémiai biztonsági előírások betartásáról.
11. A rovarok és rágcsálók elszaporodását legalább évente kétszeri illetve szükség szerinti irtással és a telep működésére vonatkozó higiénés, valamint fertőtlenítési előírások betartásával kell megakadályozni.
12. A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető munkahelyi biológiai expozíciókat a külön jogszabályban foglaltaknak megfelelően fel kell mérni, a megbetegedési veszély csökkentése érdekében - a munkáltatónak a foglalkoztatás feltételeként - a külön jogszabály szerint biztosítania kell az adott veszélyeztetett munkakörben foglalkoztatott dolgozók védőoltását.

B. A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Szolgálat (Miskolc) előírásai:

1. Vízbázisvédelmi szempontból szükséges a tevékenység, ill. annak hatásainak rendszeres felülvizsgálata. A jelen eljárásban megfogalmazott intézkedések eredményeinek áttekintése érdekében **szükséges, hogy a következő környezetvédelmi felülvizsgálatra legkésőbb 2024. december 31-ig sor kerüljön.**
2. A telep területe a Miskolc város Ómassa településrészének ivóvízellátását szolgáló ivóvízbázis (ÉMI-KTVF) 4672-32/2012. számú határozattal kijelölt belső védőövezetében, annak belső védőterületen kívüli részén helyezkedik el, ezért a tervezett területhasználatokhoz be kell tartani a védőövezetet kijelölő határozat, valamint a

vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet előírásait.

3. Az érintett ivóvízbázis védelme érdekében a tevékenység legfeljebb a felülvizsgálat során számításba vett, ill. a jelen eljárásban engedélyezett kapacitással végezhető. A vízbázisvédelmi határozat IV.1.a.02./4. előírásának értelmében a telep bővítése, az állatlétszám növelése nem megengedett.
4. A tevékenység végzése, a telep fenntartása során ki kell zárni szennyezőanyagok környezeti elembe kerülésének lehetőségét. Kiemelt figyelmet kell fordítani arra, hogy szennyeződés ne juthasson felszíni vízbe, vagy olyan felszín alatti rétegbe, amelyen keresztül karsztba, ill. a védett vízbázisba kerülhet.
5. A tevékenység végzése nem eredményezhet sem a földtani közegben, sem a felszín alatti vízben a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendeletben meghatározott „B” szennyezettségi határértéknél kedvezőtlenebb állapotot.
6. A tevékenység vízbázisra gyakorolt hatásainak figyelemmel kísérése érdekében **monitoring vizsgálatokat kell végezni**, minimálisan a telep vízellátására foglalt forrásból és a Vadász-völgyi patakából, a telep közelében (P2 jelű mintavételi pont: EOVS: 758 530 m, EOVS X: 306 651 m), legalább évente két alkalommal, a felülvizsgálati dokumentáció javaslatának megfelelően általános vízkémiai (különösen nitrogénformák) és bakteriológiai paraméterekre. A vízmintavételezéseket minden esetben a vonatkozó szabvány/jogszabály előírásainak megfelelően kell végrehajtani. A vizsgálati eredmények összehasonlíthatósága érdekében csak akkreditált mintavétel és vízvizsgálat fogadható el és a pontos mintavételi körülményeket minden esetben dokumentálni kell. A vizsgálati eredményeket a telepen/telepről hozzáférhető módon kell tárolni.
7. Biztosítani kell a csapadékvizek károkozás mentes gyűjtését, elhelyezését, a telep rendezett csapadékvíz elhelyezéséről folyamatosan gondoskodni kell.
8. A telep, különösen a nagy karám, külvizekkel szembeni védelméhez megfelelően méretezett **övärtket kell létesíteni, majd fenntartani**. Amennyiben az övärtkék vízgyűjtő területének területhasználati és különösen lefolyási viszonyai – a jelenleg hatályos vízbázisvédelmi korlátozások ellenére – a jövőben változhatnak, azt figyelembe kell venni a méretezéshez. Az övärtkék tervezése során – a MIVÍZ Kft. részéről megfogalmazott javaslat figyelembevételével – meg kell vizsgálni a nagy karám és környezete olyan tereprendezésének lehetőségét, amellyel a területéről lefolyó vizek mennyisége csökkenthető, a vizek (részben) visszatárhatóak. Határidő az övärtkékrendszer megvalósítására: **2021. december 31.**
Felhívom a figyelmet, hogy a telepet a külvizektől védő övärtkék kiviteli munkálatait csak jogerős vízjogi létesítési engedély birtokában lehet megkezdeni, amelyet a vízügyi hatóságtól kell megkérni.
9. A csikónevelő telep területének terhelését, szennyeződését, ezáltal az ivóvízbázis terhelésének, szennyeződésének lehetőségét is csökkenteni kell, ennek érdekében **meg kell oldani az állatállomány időszakos, a telepen kívüli területeken** (pl. a közeli Nagymezőn) **történő legeltetését**. Amennyiben a csikónevelő telepen kívüli legeltetés **2021. második negyedévében** nem kezdhető meg, abban az esetben a felülvizsgálati dokumentációban közöltek felül további, az ivóvízbázis terhelésének csökkentését célzó, a MIVÍZ Kft.-vel egyeztetett intézkedési tervet kell benyújtani a vízügyi hatóságra **2021. június 30-ig**.

10. A telep vízellátó rendszerét mindenkor a hatályos vízjogi üzemeltetési engedély előírásainak betartásával kell üzemeltetni, azzal, hogy a keletkező kommunális szennyvizet szennyvíztisztító telepre kell szállítani/szállíttatni. A vízellátó rendszer vízminőségével összefüggő feladatokat az illetékes közegészségügyi hatósággal javasolom egyeztetni.
11. A telephelyen megépült csapadékvíz elvezetési rendszerek közül a burkolt árkok megfelelő műszaki állapotba helyezését feltétlenül el kell végezni, különösen a helyi forrás védelme érdekében, a H-3771-38/2002. számú vízjogi üzemeltetési engedély IV. szakaszának sorrendben 9. előírásának megfelelően.
12. A H-3771-38/2002. számú vízjogi üzemeltetési engedély IV. szakaszának sorrendben 14. előírásának megfelelően **el kell végezni a teljes szennyvízgyűjtő rendszer vízzáróságának vizsgálatát** és az aktuális vízzáróságot igazoló dokumentumokat **2021. június 30-ig** meg kell küldeni a vízügyi hatóságnak.
13. A telephelyen képződött trágya kezelésénél, termőföldre történő kijuttatásánál be kell tartani a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges cselekvési program részletes szabályairól, valamint az adatszolgáltatás és nyilvántartás rendjéről szóló 59/2008. (IV. 29.) FVM rendelet 4-9. §-aiban foglalt, az alkalmazott tartástechnológiára vonatkozóan meghatározott **Helyes Mezőgazdasági Gyakorlat előírásait**. A rendelet 8. § (13) bek. alapján a telepen trágyatároló nem létesíthető.
14. A felülvizsgálati dokumentációnak megfelelően a karámok területéről, illetve a lovak mozgása által érintett szabadtéri területrészekről **napi rendszerességgel össze kell gyűjteni a trágyát**, és azt a rendszeres elszállításig a felszíni és felszíni alatti vizeket szennyeződésének lehetőségét kizáró módon kell tárolni.
15. A telepen keletkező trágya – az elhelyezés hatásainak vizsgálata nélkül – csak vízbázisvédelmi területen kívül helyezhető el.
16. A trágya szállítási naplót a továbbiakban is rendszeresen kell vezetni, melyben az elszállítás időpontján, az elszállított mennyiségen, a szállító megnevezésén kívül fel kell tüntetni a keletkezett trágya tervezett célállomását (pl. komposzttelep, mezőgazdasági terület stb.) is. A trágya elszállítójának mindig ellen kell jegyezni a trágya szállítási napló bejegyzéseit.
17. A vízbázisvédelmi határozat IV./1./b./12. pontjának megfelelően az ingatlanon gépkocsik, járművek, gépek csak fedett (zárt), műszaki védelemmel ellátott helyen tartózkodhatnak.
18. A telep működéséhez olyan szabályozást kell kidolgozni, amely tartalmazza a vízbázisvédelmi előírások betartásához, ill. az előírások betartásának ellenőrzéséhez szükséges intézkedéseket, feladatokat is (pl. a működés-üzemeltetés szervezése, a hulladékkezelés, a létesítmények, környezeti elemek monitoringja vonatkozásában).
19. Az érintett ivóvízbázis mennyiségi, minőségi állapotértékelése és védelme céljából szükséges vizsgálatok végzésében – hatósági előírás alapján – az engedélyes köteles közreműködni, továbbá a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 10. §-a alapján együttműködési kötelezettség is fennáll.
20. Amennyiben a kivitelezés során bármilyen, felszíni vagy felszín alatti vizet és/vagy földtani közeget veszélyeztető esemény történik, vagy válik ismertté, arról a védett vízbázist üzemeltető MIVÍZ Kft-t, az illetékes népegészségügyi szakigazgatási szervet, az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóságot, valamint a vízügyi hatóságot haladéktalanul értesíteni kell, még abban az esetben is, ha a hatások előreláthatóan az ingatlanhatáron belül maradnak. Az értesítéssel egyidőben az engedélyesnek

haladéktalanul intézkednie kell a szennyezés megelőzésére, valamint már bekövetkezett szennyezés esetén meg kell kezdenie az esetleges szennyezés lokalizálását, a kárelhárítást.

- V. A határozat alapjául szolgáló teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálati dokumentációt a Naturaqua Környezetvédelmi Tervező és Szolgáltató Zrt. (1124 Budapest, Németvölgyi út 97.) készítette 2020. augusztus havi keltezéssel.

VI.

- a. A környezetvédelmi működési engedély a tevékenység végzéséhez szükséges egyéb engedélyek beszerzési kötelezettsége alól nem mentesít.
- b. A 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet (Rend.) 10. § (8) bekezdése alapján a környezetvédelmi hatóság a környezetvédelmi működési engedélyt – hivatalból vagy kérelemre – módosíthatja, ha az engedélyezéskor fennálló feltételek megváltozása a határozat visszavonását nem teszi szükségessé.
- c. Amennyiben az engedély rendelkező részének II. pontjában rögzített adatokban, technológiában vagy ezeket érintően változás, tulajdonosváltozás következik be, új információk merülnek fel, úgy az engedélyes köteles azt 15 napon belül környezetvédelmi hatóságnak bejelenteni.
- d. Amennyiben a tevékenység megvalósítása során az önmagukban nem jelentős módosítást jelentő változtatások három év alatt együttesen elérik a „Rend.” 2. § (2) bekezdés abf), abg) vagy aca) pontjában megadott küszöbértéket, akkor az engedélyes köteles azt bejelenteni a környezetvédelmi hatóságnak.
- e. A Rend. 11. § (3) bekezdés alapján a határozat érvényességi idejének lejártakor, amennyiben az engedélyes a tevékenységet továbbra is folytatni kívánja, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (Kvt.) felülvizsgálatra vonatkozó rendelkezéseinek (Kvt. 73-76. §, 78-80. §) figyelembevételével kell eljárni.
- f. A Rend. 26. § (4) és (5) bekezdései értelmében jelen engedély előírásaitól eltérően folytatott tevékenység esetén a környezetvédelmi hatóság határozatában kötelezi a környezethasználót kettőszázezer forinttól ötszázezer forintig terjedő bírság megfizetésére, az engedélyben rögzített feltételek betartására, valamint legfeljebb 6 hónapos határidővel intézkedési terv készítésére. Környezetveszélyeztetés vagy – szennyezés esetén, amennyiben a környezethasználó a határozatban foglaltaknak nem tesz eleget, a környezetvédelmi hatóság a tevékenységet korlátozhatja, felfüggesztheti, megtilthatja vagy a jelen engedélyt visszavonhatja és az üzemeltetőt a (3) bekezdésben foglalt mértékű bírság megfizetésére kötelezi.

- VII. A környezetvédelmi működési engedély kiadására vonatkozó eljárás az illetékről szóló 1990. évi XCIII. törvény XIII/1. pontja alapján 5.000,- Ft illeték köteles, mely az Állami Ménesgazdaságot (Szilvásvár) terheli, azonban a kérelmező 2020. szeptember 16-án kelt nyilatkozatában jelezte, hogy az 1990. évi XCIII. törvény 5.§ (1) bek. c) pontja alá tartozóként teljes személyes illetékmentességre jogosult.

- VIII. Döntésem a közléssel véglegessé válik, vele szemben közigazgatási úton további jogorvoslatnak helye nincs. Ellene – jogszabálysértésre hivatkozva – a közléstől számított 30 napon belül a Miskolci Törvényszéknek címzett, de a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatalhoz 3 példányban írásban vagy elektronikus kapcsolattartásra kötelezettek

esetén elektronikus úton benyújtott keresettel lehet élni. A keresetlevél benyújtásának a döntés hatályosulására halasztó hatálya nincs, de a bíróság elrendelheti annak részleges vagy teljes halasztó hatályát. Ha egyik fél sem kérte tárgyalás tartását, és azt a bíróság sem tartja szükségesnek, a bíróság az ügy érdemében tárgyaláson kívül határoz.

INDOKOLÁS

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatala Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya (a továbbiakban: környezetvédelmi hatóság) részére a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság 35500/6232-4/2018. ált. számú végzésével áttette hatóságához érkezett, a Miskolci Vízmű Kft. MIVIZ.0022407-0/2018. számú iratát.

A Miskolc-Ómassa Csipkésűti csikónevelő telepen a vízvédelmi és vízügyi hatóság helyszíni ellenőrzést tartott, melynek eredményeképpen megállapítást nyert, hogy a Méncsikó-telep (Csipkésűt) *„az Ómassai Vízmű 20 nap elérési időhöz tartozó védőterületének belső védőterületen kívüli részén helyezkedik el.”*

A védőterületet a vízügyi hatóság 4672-32/2012. számú, 35500/12294-1/2015.ált. számon módosított határozatával jelölte ki.

A mód. 4672-32/2012. számú határozat IV.2.b.02. szakaszának 21. pontjában lévő előírás szerint: *„A Csipkésűti csikónevelő telep felszín alatti vízkészletre gyakorolt hatásának felülvizsgálata, az ez alapján szükséges intézkedések meghatározása érdekében vízre orientált részleges környezetvédelmi felülvizsgálatot kell végezni. A vízminőségvédelmi érdekből szükséges intézkedések a felülvizsgálat alapján kiadásra kerülő környezetvédelmi működési engedélyben kerülhetnek meghatározásra. Felelős: Állami Ménesgazdaság, Szilvásvárad.”*

A vízvédelmi és vízügyi hatóság nyilvántartása szerint a Méncsikó-telep (Csipkésűt) környezetvédelmi felülvizsgálatára 2000 óta nem került sor, így a telep által okozott környezeti hatásokat bemutató dokumentáció nem áll rendelkezésre.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. tv. (Kt.) 73. § (1) bekezdése szerint az egyes tevékenységek környezetre gyakorolt hatásának feltárására és megismerésére, valamint a környezetvédelmi követelményeknek való megfelelés ellenőrzésére környezetvédelmi felülvizsgálatot (a továbbiakban: felülvizsgálat) kell végezni.

A felülvizsgálat szempontjából a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. tv. (Kt.) 73. § (2) bekezdés b) pontjában rögzítettek szerint érdekelt a tevékenység gyakorlója vagy amennyiben az nem ismert, annak az ingatlanak a tulajdonosa, amelyen a műveletet (technológiát) folytatták, vagy folytatják.

A Kt. 74. § (1) bekezdés alapján a környezetvédelmi hatóság az érdekeltet a tevékenysége környezetre gyakorolt hatásának feltárása érdekében felülvizsgálatra kötelezheti, a 73. § (1) bekezdése szerint a tevékenység környezetre gyakorolt hatásának feltárására és megismerésére, valamint a környezetvédelmi követelményeknek való megfelelés ellenőrzésére.

Fentiek alapján 6896-6/2019. számú, 2019. augusztus 2-án kelt határozatomban teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálat benyújtására köteleztem az Állami Ménesgazdaságot (Szilvásvárad).

Az Állami Ménesgazdaság (3348 Szilvásvár, Egri út 16.) 2020. augusztus 25. napján benyújtotta a környezetvédelmi hatósághoz a Miskolc-Ómassa Csipkésúti csikónevelő telepre vonatkozó teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálati dokumentációt.

Kérelme alapján 2020. augusztus 26. napján teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálati eljárás indult.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) 43. § (2) bekezdése alapján BO/32/03215-2/2020. számon, 2020. augusztus 29-én tájékoztattam az ügyfelet a teljes eljárásra történő áttérésről.

A dokumentáció áttekintését követően megállapítottam, hogy az formai szempontból hiányos, ezért BO/32/03215-3/2020. Számon 2020. szeptember 14-én hiánypótlást adtam ki, melyre a kérelmező 2020. szeptember 17-én válaszolt.

Az eljárási költség mértéke az illetékről szóló 1990. évi XCIII. törvény XIII/1. pontja alapján, ha jogszabály a kérelemre induló környezet- és természetvédelmi, valamint vízügyi közigazgatási hatósági eljárásokra igazgatási szolgáltatási díjat nem állapít meg, az alapeljárás illetéke 5 000,- Ft. Azonban az Állami Ménesgazdaság 2020. szeptember 16-án kelt nyilatkozatában jelezte, hogy az 1990. évi XCIII. törvény 5.§ (1) bek. c) pontja alá tartozóként teljes személyes illetékmentességre jogosult.

A környezetvédelmi felülvizsgálati eljárás megindításáról értesítést tettem közzé a Környezetvédelmi Hatóság honlapján, továbbá a www.magyarorszag.hu – hirdetmények internetes oldalon.

Az eljárás során a környezetvédelmi és természetvédelmi szempontok mellett vizsgáltam a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 28. § (1) bekezdésében foglaltak értelmében e rendelet 5. számú melléklet I. táblázat 3., 5., 6. pontjaiban szereplő szakkérdéseket.

A dokumentációban foglaltak alapján a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal az alábbiakat állapította meg:

Környezetvédelmi és természetvédelmi hatáskörben:

A dokumentáció megfelel a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. tv. 75. §-ban, valamint a környezetvédelmi felülvizsgálat végzéséhez szükséges szakmai feltételekről és a feljogosítás módjáról, valamint a felülvizsgálat dokumentációjának tartalmi követelményeiről szóló 12/1996. (VII. 4.) KTM rendeletben előírt tartalmi követelményeknek, tartalmazza a vizsgált létesítmény bemutatását, a korábbi és meglévő engedélyeket, környezetre gyakorolt hatását.

A 12/1996. (VII. 4.) KTM rendelet 1. § figyelembevételével vizsgáltam a felülvizsgálati dokumentáció készítőinek szakértői jogosultságát, és megállapítottam, hogy a dokumentáció készítői rendelkeznek a részszakterületekre vonatkozó szakértői jogosultsággal.

Levegőtisztaság-védelmi szempontból

A benyújtott környezeti hatástanulmányban bemutatásra kerültek az érintett területre vonatkozó levegőtisztasági állapotok, és az állapotokhoz viszonyított, a telephely működése során

kialakuló hatásterületek. A létesítmény üzemeltetése nem jár számottevő levegőterheléssel, a telephelyen a bűz forrása az állattartás során keletkező trágya, melyhez rendszeresen szalmát adagolnak, ami csökkenti a kibocsátott szaghatást.

A levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről rendelkező 4/2011. (I. 14.) VM rendelet 2. sz. mellékletének 3. pontjában tervezési irányérték van megállapítva bűzre vonatkozóan. Az intenzív állattartásra vonatkozó tervezési irányérték 3 SZE/m³.

A benyújtott felülvizsgálati dokumentáció bemutatta, hogy normál működés mellett a telephely nem okoz zavaró bűzhatást, a bűz hatásterülete normál működés mellett a szagforrástól (istállóktól, trágyatárolótól) számított 145 méter sugarú kör. A hatásterület lakott területet nem érint.

A tevékenységhez kapcsolódó szállítás, közúti forgalom nem jelentős (naponta 1-2 személygépkocsi, havonta 1 kisteherautó és 1 ló szállító teherautó), nem okoz kimutatható légszennyezőanyag kibocsátás növekedést.

Zajvédelmi szempontból

A telephely zajkibocsátásának meghatározására 2020. május 20-án zajvizsgálatot végeztek, a benyújtott dokumentációban bemutatásra került a telephely zajkibocsátásának hatása a telephely környezetében lévő védendő lakóépületekre vonatkozóan.

A telepet erdős területek veszik körül. A meghatározó zajforrások a diesel üzemű traktor, kézi benzinüzemű láncfűrész és az épületen belül működő gépház, kompresszor.

A vizsgált létesítmény zajkibocsátási eredményeit a meghatározott zajkibocsátási határértékekkel összehasonlítva megállapítható, hogy a telep zajkibocsátása nem haladja meg határértékeket, a telephely zajkibocsátása megfelel a zajvédelmi előírásoknak, a zajterhelés érzékszervileg sem lesz érzékelhető.

A szállítási tevékenység a zajtól védendő területen kevesebb, mint 3 dB mértékű járulékos zajterhelés változást okoz, így a 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet 7. § (1) pontja alapján hatásterület nem jelölhető ki.

Földtani közeg védelme szempontjából

A telephelyen mélyalmos technológia alkalmazásával tartják a lovakat, ezért a keletkező trágya nagy része az istállókban halmozódik fel. A telephelyről a trágya elszállítását a ménesgazdaság saját hatáskörben végzi el, mezőgazdasági vontatóval a szilvásváradai központba szállítják, ahonnan az őszi mezőgazdasági munkálatok során saját területekre kerül kihelyezésre.

A telephelyen - a mélyalmos technológia alkalmazásából adódóan - döntő részben az istállókban keletkezik trágya, amely a csapadékvizekkel nem érintkezik.

A karámok területéről, illetve a lovak mozgása által érintett területrészekről napi rendszerességgel összegyűjtik a trágyát, amelyet az istálló épület mellett található fedetlen tárolóban tárolnak az elszállítás időpontjáig. A telephely környezetének domborzati viszonyai és a külső kerítés kialakítása (karám) lehetővé teszi, hogy a nagyobb esőzések, illetve hó olvadás után a külvizek bejussanak a területre, főleg a szabadon futtató nagy karám területére. Ennek hatására egyrészt eróziós károk jelentkezhetnek, illetve a trágyával szennyeződő csapadékvíz akadálytalanul juthat a Vadászvölgyi patakba.

Szennyezőanyag kijutás fordulhat elő a települési hulladékok mozgatása, szállítása során, valamint a trágya elszállítása során, a telephelyen használt traktor, illetve szállítójárművek esetleges meghibásodása során.

A csikónevelő tevékenység végzése során havária eseménnyel nem kell számolni. Az esetleges veszélyhelyzetek kialakulásánál a kárelhárítás feltételei biztosítottak.

A MIVÍZ Miskolci Vízmű Kft. 2018-ban bejelentést tett a vízügyi hatóságra, mely szerint az Ómassa településrész vízellátását biztosító Ómassa-vízműforrás hatósági határozattal kijelölt belső és külső védőterületén található Csipkés-kúti csikónevelő telepről a nagy csapadék hatására a területről beszivárgó állati vizelet, és trágya a Vadász-völgy patakmedrén keresztül eléri az Ómassa vízmű forrásfoglalását. A bejelentett szennyeződés forrásának felderítésére a MIVÍZ Kft. 2018. júliusában, majd a későbbiekben 2019. júniusában a Ménesgazdaság csipkés-kúti telephelyéről elfolyó csapadékvízből, valamint a Vadász-völgyi patakból további 3 ponton vízmintát vett, melyek vizsgálati eredményei alapján a csikónevelő telepről elfolyó vizek Coliform száma igen magas volt, így feltételezték, hogy a vízmű vízkivételi helyén a vízben mért magas Coliform számot a telephelyről elfolyó szennyezett vizek okozzák.

A Csipkés-kúti csikónevelő telep az Ómassai vízmű külső-, illetve belső védőterületén található, a telephely keleti-, illetve déli oldalán lépnek ki a telephelyen összegyűjtött elfolyó felszíni vizek. A csikónevelő teleptől a Garadna-forrásig vezet a vizsgált telephelyről kilépő vizeket is összegyűjtő Vadász-völgyi patak nyomvonala, a patak a Vadász-völgy medernyelőben bukik a felszín alá a vízmű épülettől kb. 900 méterre.

A csikónevelő telepről elfolyó vizek Ómassai forrásfoglalás vízminőségére gyakorolt hatásának vizsgálatára a kötelező határozat előírásai alapján 2020. májusban és júniusban 3 alkalommal került sor akkreditált vízminőségvizsgáló intézmények részvételével a csikónevelő telephelyen, közvetlenül a telephelyről kifolyó vízből, valamint a MIVÍZ Kft. korábbi mintavételei alapján a Vadász-völgyi patakból 4 ponton, illetve az Ómassai vízmű vízkivételi pontján a nyersvízből. A vízminőségvizsgálatokat általános vízkémia, valamint Coliform szám és E. coli számra vizsgáltatták be.

A vizsgált telephelyen belül mintavétel történt a telephely vízellátását biztosító források vizéből a vízkilépési helyen, a kiszolgáló létesítmények szociális helyiségében lévő kifolyóból, a telephelyen a magasabb térszínekről lefolyó és összegyűjtött csapadékvizek kivezetési pontján: egyik a telephely déli részén kilépő ponton, a másik a keleti oldalon lévő kifolyó ponton.

A vízbázis diagnosztika készítése során végzett vizsgálatok alapján a felszínre hulló csapadék viszonylag rövid idő alatt lefolyik a területen, továbbá a MIVÍZ Kft. üzemeltetési tapasztalatai is azt mutatják, hogy csapadékosabb időszakokban, mikor a forrás hozama is megnövekszik a felszínen lefolyó és összegyűlekező vizek duzzasztó hatására, jellemzően a forrásból kilépő, nyers víz minősége is jelentősen romlik, ilyenkor a Coli-szennyezettség miatt gyakran ki kell kapcsolni az Ómassai forrásfoglalás vizét a vízellátási rendszerből.

Összességében a vízbázis területén végzett korábbi vizsgálatok, valamint a jelen felülvizsgálat keretében elvégzett mintavételek és vizsgálatok eredményei alapján megállapítható, hogy a Csipkés-kúti ménesgazdaság telephelyéről az elfolyó felszíni csapadékvizek a Vadász-völgyi patakon keresztül lejutnak az Ómassai vízmű forrásvizébe, azonban a vízkivételi mű nyersvízében megjelenő Coliform szennyezettség nem kizárólag a ménesgazdaság telephelyéről származik.

A ménesgazdaság telephelyén található két forrásfoglalásból származó vízminőségvizsgálatok enyhe Coliform szennyezettséget mutattak, de minden esetben jelentősen – nagyságrendekkel – kisebb mértékben, mint a felszínen elfolyó csapadékvizek.

A szociális helyiségben és az azt ellátó forrásokban mért Coliszámok minden alkalommal azt mutatták, hogy a források vize minimális Coliformot tartalmaz a kifolyóban mérthez képest, ezért feltételezik, hogy a forrásoktól a kifolyókba szállító vízvezeték elszennyeződése okozhatja a víz szennyezettségét. Előbbiek miatt szükséges az épületek szociális vízellátását biztosító hálózat tisztítása, szükség esetén felújítása.

A telephelyről elfolyó, esetleges szennyezett vizek kijutásának észlelésére javasolt a Vadász-völgyi patakban a telephelyhez közeli ponton monitoring vizsgálatokat végezni évente két alkalommal történő vízmintavétellel (nagyobb esőzések idején). A vízmintákat általános vízkémia komponensekre és Coliformra kell vizsgáltatni.

A külvizek elleni védekezés javasolt műszaki megoldása, hogy a telekhatár és a karám között kb.: 1 m széles sávban, trapézszelvényű, gypburkolatú árkot kell építeni. Az árok keresztmetszvény mérete előzetes számítások szerint 60/60 cm. A vízvezető árok befogadója a Vadász-völgyi patak. Ezáltal jelentősen csökkentve a területről kilépő, potenciálisan szennyezett csapadékvizek mennyiségét.

A telephelyen végzett tevékenység a környezeti elemek közül közvetlenül a talaj esetében jelent terhelő hatást. A telephely elhelyezkedése, a hegyvidéki körülmények elengedhetetlenül fontosak a csikók fajtajellegének megőrzése szempontjából.

Állami Ménesgazdaság (Szilvásvárad) Miskolc-Ómassa Csipkés-kúti csikónevelő telepre vonatkozó teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálati eljáráshoz benyújtott dokumentáció alapján tárgyi tevékenység végzése, a rendelkező részben foglalt előírások betartása mellett földtani közeg védelmi érdeket nem sért.

Előírásaimat a tevékenység által a földtani közegben az üzemeltetési szakaszban okozott minél kisebb szennyező anyag kibocsátás érdekében tettem a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendeletben és a környezetkárosodás megelőzésének és elhárításának rendjéről szóló 90/2007. (IV. 26.) Korm. rendeletben foglaltakat figyelembe véve.

Hulladékgazdálkodási szempontból

A telephelyen a tevékenység során kizárólag a személyzet által termelt települési hulladék keletkezik, a keletkező hulladékok gyűjtése megoldott és megfelelő engedélyekkel rendelkező kezelőknek kerülnek átadásra. A dokumentációban foglaltak alapján a hulladékgazdálkodás szabályozott, az előírásoknak megfelelő.

A végzett tevékenység hulladékgazdálkodási érdekeket nem sért. A hulladékgazdálkodási szempontú előírásaimat a 2012. évi CLXXXV. törvény, a 72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet, a 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendelet, illetve a 45/2004. (VII. 26.) BM-KvVM együttes rendelet alapján tettem.

Természet- és tájvédelmi szempontból

A telephelyen zajló tevékenység normál üzemben ismert természeti értéket nem károsít, a környező területek élővilágát nem veszélyezteti, annak hatásai ökológiai szempontból a természeti értékekre nem jelentenek különösebb veszélyt. Tájképi és tájvédelmi szempontból a tevékenység folytatása negatív tájképi hatással nem jár.

A környezetvédelmi hatóság BO/32/03215-12/2020. számú iratával megkereste a védett és Natura 2000 terület természetvédelmi kezelőjét, a Bükki Nemzeti Park Igazgatóságot (továbbiakban: BNPI).

A BNPI 4373/5/2020. számú iratában az alábbi tájékoztatást (természetvédelmi szempontú adatszolgáltatást) adta:

„A Csipkés-kúti csikónevelő telep területéről (Miskolc III. kerület 01090 hrsz.) az alábbi védett, fokozottan védett növény- és állatfajokról rendelkezünk adatokkal:

Botanikai adatok:

védett növények:

hegyi palástfü (Alchemilla monticola)

havasi turbolya (Anthriscus nitidus)

kétsoros káka (Blysmus compressus)

farkasboroszlán (Daphne mezereum)

széleslevelű gyapjúsás (Eriophorum latifolium)

erdei holdviola (Lunaria rediviva) Í

madárfészek (Neottia nidus-avis)

sugár kankalin (Primula elatior)

farkasbogyó (Scopolia carniolica)

lokális értékű növények:

hegyi gólyahír (Caltha palustris L. subsp. Laeta)

sárga sás (Carex flava)

fekete sás (Carex nigra)

mocsári aszat (Cirsium palustre)

Zoológiai adatok:

fokozottan védett állatok:

alpesi göte (Triturus alpestris)

védett állatok:

pettyes göte (Triturus vulgaris)

A védett és fokozottan védett kételtűfajok és a vízkedvelő növényfajok jelenléte is jelzik a terület közepén elkerített, forrás által táplált láp jellegű vizes élőhely létét.

A VITUKI forrás-adatbázisa szerint a területen található (EOV: 758356, 306775) a foglalt Csipkés-kút-forrás. Maximális hozamát 80 l/p-ben mérték. A lápjellegű vizes élőhelyet részben a foglalt forrás, részben az elkerített részen fakadó névtelen forrás táplálja. A források vize tisztaságának megőrzése, a kialakult vizes élőhely szennyezésektől való megóvása fontos természetvédelmi szempont.

A tervezési terület a barlangok felszíni védőövezetének kijelöléséről szóló 16/2009. (X. 8.) KvVM rendelet melléklete szerint nem része barlangok felszíni védőövezetének, de a közvetlenül határos Miskolc 01092 hrsz.-ú ingatlan és a közeli Miskolc 01094 hrsz.-ú ingatlan területe barlangok felszíni védőövezete.

A Ménesteleptől lejtésirányban keletre 500-600 m-re található a Fehérkői Mészköben kialakult Lyukas-gerinci-zsomboly (kataszteri száma: 5331-13) és a Csipkés-kúti-víznyelőbarlang (kataszteri száma: 5331-12). Közeli (6-700 m-en belül található) barlangok még: Kőbánya-barlang (5331-11), Lyukas-gerinci Kis-lyuk (5331-43), Ördögűző-barlang (5331-30), Betyár-barlang (5331-44), Kis-csipkési Pók-lyuk (5372-12), Kis-csipkési átjáró (5372-11), Kis-csipkési sziklaodú (5372-13).

A Bükk hegység felszín alatti karsztos vízkészlete jelentős természeti értéket képvisel. Az áramló, tiszta, szennyezéstől mentes karsztvíz a barlangok képződményeinek építésében, állapotuk megtartásában fontos szerepet játszik. A karsztvíz szennyeződésének megakadályozása fontos természetvédelmi szempont.

A Csipkés-kúti csikónevelő telep területének (Miskolc III. kerület 01090 hrsz.) művelési ága kivett, de a terület jó részén fátlan, gyepes terület alakult ki. A telep intenzív használata miatt a gyep állapota erős túlhasználatot mutat.”

A környezetvédelmi felülvizsgálati dokumentáció és annak szakági munkarészei alapján megállapítottam, hogy a tevékenységnek – a rendelkező részben tett előírások betartása esetén – természet- és tájvédelmi szempontból várhatóan nem lesznek jelentős hatásai.

Közegészségügyi hatáskörben

A Borsod–Abaúj–Zemplén Megyei Kormányhivatal BO-08/KT/06896-6/2019. ügyiratszámú határozatában teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálat lefolytatására kötelezte az Állami Ménesgazdaság Szilvásváradi költségvetési szervet a Csipkés-kúton található csikónevelő telephelyének vonatkozásában. Az Állami Ménesgazdaság csipkés-kúti telephelyén kizárólag az 1-3 év közötti csikók nevelését végzik ridegtartással. A ridegtartásnak megfelelően a lovak áprilistól szeptemberig a nagy karám területén tartózkodnak éjszaka is, októbertől általában márciusig az istállóban éjszakáznak a lovak. A telephelyen lévő tizenegy darab vendégszoba a nagyközönség számára nem vehető igénybe, a szolgáltatás kizárólag zártkörűen üzemel. A két darab szabadtéri karám területéről a trágya összegyűjtését rendszeresen elvégzik, gyűjtése az istállók mellett található vasbeton tárolóban történik. A telephelyen szabadtéren található 1 db monolit vasbeton ideiglenes trágyatároló, melyben csupán kisebb mennyiségű trágyát tárolnak. A 2 db nagy istállóban mélyalmos tartási technológia van, a trágyát évi 3 alkalommal távolítják el, a kitermeléskor ennek teljes mennyisége eltávolításra kerül. Az állattartó telep környezetében mezőgazdasági célú trágya kijuttatást nem végeznek. A telephelyről a trágya elszállítását a ménesgazdaság saját hatáskörben végzi el, mezőgazdasági vontatóval a szilvásváradi központba szállítják, ahonnan az őszi mezőgazdasági munkálatok során saját területekre kerül kihelyezésre. A levegőterhelő hatások mértéke nem számottevő. A telephelyen bejelentés köteles helyhez kötött légszennyező pontforrás nem található. A bűzvédelmi hatásterületen sem lakó sem kereskedelmi célú ingatlan nem található. A települési gyűjtése környezetterhelést kizáró módon, zárt fém konténerben történik, elszállítását jogosultsággal rendelkező szakkép. bevonásával végeztetik. A telep zajkibocsátása nem haladja meg határértékeket, a telephely zajkibocsátása megfelel a zajvédelmi előírásoknak. A telepen folytatott tevékenységtől származó rezgések sem a környező települések lakóterületein, sem a gazdasági épületeknél nem érzékelhetők. A telephelyen keletkező kommunális szennyvíz gyűjtése egy 25 m³ térfogatú földalatti vasbeton tartályban történik. A telephely vízellátását két forrásfoglalás biztosítja, a telep vízbeszerzése az 1. sz. forrásfoglalásból történik. Az ivóvízellátó rendszeren NaOCl-os biztonsági fertőtlenítés történik 1 db LMI 704 adagoló üzemeltetésével. A kiépült üzemelő ivóvíz vezetékek jelenleg elágazó rendszerben működnek, amely rendszer hátránya, hogy a nem üzemelő ágakban pangó víz alakul ki. A forrásfoglalás bekerített területen belül helyezkedik el, amelyet övárokkal vettek körül. Jelen felülvizsgálat keretében megállapítást nyert, hogy a kiépített övások feliszapolódott, funkcióját korlátozottan tölti be. A Csipkés-kúti csikónevelő telep az Ómassai vízmű külső-, illetve belső védőterületén található, a telephely keleti-, illetve déli oldalán lépnek ki a telephelyen összegyűjtött elfolyó felszíni vizek. A csikónevelő teleptől a Garadna-forrásig vezet a vizsgált telephelyről kilépő vizeket is összegyűjtő Vadász-völgyi patak

nyomvonala, a patak a Vadász-völgy medernyelőben bukik a felszín alá a vízmű épülettől kb. 900 méterre. A telephely környezetének domborzati viszonyai és a külső kerítés kialakítása (karám) lehetővé teszi, hogy a nagyobb esőzések, illetve hó olvadás után a külvizek bejussanak a területre, főleg a szabadon futtató nagy karám területére. Ennek hatására egyrészt eróziós károk jelentkezhetnek, illetve a trágyával szennyeződő csapadékvíz akadálytalanul juthat a Vadász-völgyi patakba. A vízbázis területén végzett korábbi vizsgálatok, valamint a jelen felülvizsgálat keretében elvégzett mintavételek és vizsgálatok eredményei alapján megállapítható, hogy a Csipkés-kúti ménesgazdaság telephelyéről az elfolyó felszíni csapadékvizek a Vadász-völgyi patakon keresztül lejutnak az Ómassai vízmű forrásvizébe, azonban a vízkivételi mű nyersvizében megjelenő Coliform szennyezettség nem kizárólag a ménesgazdaság telephelyéről származik. Összességében megállapítható, hogy a csikónevelő telephely környezet terhelő hatása nem jelentős. A telephelyen végzett tevékenység a környezeti elemek közül közvetlenül a talaj esetében jelent terhelő hatást. A ménesgazdaság a jövőben változtatni kíván a csikók tartási módján, az eddigi koncentrált lótartás helyett a jövőben ismét a Nagy-mezőre történő kihajtással szeretnék csökkenteni a csipkés-kúti telephely terheltségét. Ezáltal az innen lefolyó vizek terheltsége is csökken. A csipkés-kúti telephely külvizekkel szembeni védelmét földmedrű övárak rendszer kiépítésével tervezik megoldani. Ezáltal jelentősen csökkentve a területről kilépő, potenciálisan szennyezett csapadékvizek mennyiségét.

A dokumentáció áttanulmányozása után megállapítottam, hogy a vizsgált szakkérdés tekintetében jelentős környezeti hatások nem feltételezhetők, a területen élő lakosság egészségügyi kockázata nem növekszik. A dokumentációban leírt környezetvédelmi intézkedések alkalmazása, műszaki megoldások biztosítják, hogy a káros környezeti, környezet-egészségügyi hatások a jelen határozat IV.A.b. pontjában tett előírások és a vonatkozó jogszabályok betartásával csökkenthetők legyenek, a továbbműködés során a káros környezeti, környezet-egészségügyi hatások elfogadható szinten tarthatók.

Erdő védelmére kiterjedő hatáskörben:

A dokumentáció alapján megállapítottam, hogy a tervezett tevékenység folytatása további erdők, illetve erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterületek igénybevételeivel nem jár.

A hatásterületen lévő környező erdőkre a Csikónevelő telep jelentős káros hatása eddig nem volt tapasztalható, így a tevékenységgel összefüggő kedvezőtlen hatások a továbbiakban sem feltételezhetők.

Talajvédelmi hatáskörben:

A benyújtott engedélyezési dokumentáció talajvédelmi szempontból elfogadható, a beruházás a környező termőföldek minőségét nem veszélyezteti.

Az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Kormányrendelet 1. melléklet 9. táblázat 10. és 11. pontja alapján a hivatkozott jogszabályhely szerinti szakkérdésben BO/32/03215-4/2020. számú végzésemben megkértem az ügyben érintett szakhatóság állásfoglalását.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Szolgálat (Miskolc) 35500/7438-4/2020. ált. számú iratában a környezetvédelmi működési engedély kiadásához szakhatósági hozzájárulását előírásokkal megadta.

Indokolásában az alábbiakat adta elő:

„35500/7438-1/2020. ált. számú felhívásomra az Állami Ménesgazdaság EPAPIR-20201028-5258 és EPAPIR-20201030-1766 azonosítókkal kiegészítette a felülvizsgálati dokumentációt.

Az Állami Ménesgazdaság Csipkés-kúti csikónevelő telepe (Méncsikó-telep) a Miskolc 01090 helyrajzi számú ingatlanon található, amely a vízikönyvi terviratok szerint a közcélú vízellátást szolgáló Ómassai vízmű 20 nap elérési időhöz tartozó védőterületének belső védőterületen kívüli részén helyezkedik el (tehát az ivóvízbázis belső védőövezetének belső védőterületen kívüli részén). A védőterületet a vízügyi hatóság 4672-32/2012. számú, 35500/12294-1/2015. ált. számon módosított határozatával (a továbbiakban együtt: VH) jelölte ki.

A kijelölt vízbázisvédelmi védőövezetekben az egyes tevékenységek, létesítmények, területhasználatok engedélyezhetőségét a vízbázisvédelmi határozat és a kiadásának alapjául szolgáló, a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet (a továbbiakban: VbKr) alapján együtt lehet megítélni.

A VH IV.1.a.02. szakaszában a belső védőövezetek belső védőterületeken kívüli részeire szerepelnek azok az egyedi előírások, korlátozások, amelyek eltérésre adnak lehetőséget a Rendelet 5. számú mellékletétől.

A kijelölést megalapozó dokumentáció tárgyi teleppel kapcsolatban a következő intézkedési javaslatot tartalmazza:

„A Csipkés-kúti csikónevelő telepet kötelezni kell a legelőről lefolyó víz övárokkal történő összegyűjtésére és párologtatással történő elszikkasztására. A telepről lefolyó felszíni víz élő vízfolyásba, vagy természetes száraz mederbe nem kerülhet.”

A VH IV./2.b.02. szakaszának 21. pontjában a következő előírás szerepel:

„A Csipkés-kúti csikónevelő telep felszín alatti vízkészletre gyakorolt hatásának felülvizsgálata, az ez alapján szükséges intézkedések meghatározása érdekében vízre orientált részleges környezetvédelmi felülvizsgálatot kell végezni. A vízminőségvédelmi érdekből szükséges intézkedések a felülvizsgálat alapján kiadásra kerülő környezetvédelmi működési engedélyben kerülhetnek meghatározásra. Felelős: Állami Ménesgazdaság Szilvásvár.”

A környezetvédelmi hatóság BO-08/KT/06896-6/2019. számú határozatában a Csipkés-kúti csikónevelő telep teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálati dokumentációjának benyújtására kötelezte az Állami Ménesgazdaságot.

A BO-08/KT/06896-6/2019. számú határozat a felülvizsgálati dokumentáció tartalmára hatóságom alábbi előírásait tartalmazza:

C. *Mellékelni kell a telep működésére vonatkozó hatósági engedélyeket.*

D. *Felül kell vizsgálni a telep külvizekkel szembeni védelmét és csapadékvíz elvezetését, előzők méretezését.*

E. *Mellékelni kell a telep vízellátására vonatkozó, 7187-37/2000. számú környezetvédelmi, valamint módosított, H-3771-38/2002. számú vízjogi üzemeltetési engedély vízügyi és vízvédelmi előírásainak teljesítésére, teljesülésére vonatkozó dokumentumokat. Vizsgálni és értékelni kell a telep vízellátó rendszerének megfelelőségét, valamint be kell mutatni a telep vízfelhasználását.*

F. Ismertetni kell a telep szennyvízgyűjtését, annak engedélyezettségét, a szennyvízgyűjtő rendszer egyes elemeinek méretezését, állapotát, igazolni kell vízzáróságát.

G. Vizsgálni és értékelni kell a telep működésének a felszín alatti vizekre, különösen a karsztvízkészletre, ill. azon belül az Ómassai vízmű ivóvízbázisra, valamint a telep vízellátását biztosító forrásfoglalás vízminőségére gyakorolt hatását. Vizsgálni kell, hogy a keleti irányba kifolyó vizekkel milyen szennyeződések kerülhetnek ki a telep területéről, a telepről kifolyó vizek milyen kémiai és bakteriológiai szennyeződések tartalmazhatnak és a telepről kifolyó vizekben kimutatható paraméterekre hogyan alakul a Vadász-völgyi-patak vízminősége a csikónevelő teleptől távolodva. A vizsgálatokat különböző csapadékvízviszonyok mellett el kell végezni, olyan vízjárás mellett mindenképpen, amely az Ómassai vízmű ivóvíztermelésének leállítását szükségessé teszi.

H. Be kell mutatni, hogy a telep működése megfelel-e a területre vonatkozó hatályos vízbázisvédelmi előírásoknak (jelenleg a 4672-32/2012. számú vízbázisvédelmi határozat belső védőövezetre vonatkozó előírásainak), továbbá azt, hogy a megfeleltetés érdekében milyen hatékony (akár beruházási, akár üzemeltetési-fenntartási jellegű) intézkedéseket tettek, ill. tehetők a további üzemeltetéshez. Ismertetni kell azokat az intézkedéseket, amelyekkel megelőzhető, hogy a telep területéről szennyeződhető csapadékvizek kerülhessenek karsztvízbe, karsztos vízádóba.

I. Mellékelni a szükséges beavatkozásokra, monitoringra, további intézkedésekre vonatkozó javaslatokat, összefoglalóan is. Amennyiben a telep jelenleg nem felel meg a vonatkozó vízbázisvédelmi és vízbázisvédelmi előírásoknak, ismertetni kell a feltételek biztosításának ütemezését.

J. Mellékelni kell az Ómassai vízművet üzemeltető MIVÍZ Kft. vízbázisvédelmi hozzájárulását a telep működéséhez a 4672-32/2012. számú határozat IV./1.a.02.3. pontja alapján. Amennyiben a hozzájárulás feltételeket tartalmaz/feltételekhez kötött, be kell mutatni, hogy a feltételek hogyan teljesülnek/teljesíthetők.

Tárgyi környezetvédelmi felülvizsgálati eljárásra fenti közvetlen előzmények alapján került sor.

A környezetvédelmi felülvizsgálati dokumentáció és a rendelkezésre álló további iratok alapján fentiekben túl a következők állapíthatók meg:

Az Állami Ménesgazdaság csipkésűti telepe Szilvásváradtól kb. 15 km távolságban keleti irányban, közvetlenül a Magas-Bükk határán található. A telep Miskolc város Ómassa településrészétől délnyugati irányban kb. 1,5-2 km távolságban, a Miskolc 01090 helyrajzi számú ingatlanon helyezkedik el, súlyponti EOV koordinátái: Y: 758 333 m; X: 306 724 m.

A Vadász-völgy fennsík felé eső végénél elhelyezkedő, kb. 4,5 ha nagyságú terület közepes magassága 780 mBf, legmagasabb részei kb. 795 m, legalacsonyabb pontja pedig kb.: 773 m tengerszint feletti magasságban van. A három irányból enyhén a völgy közepe felé lejtő, kagyló alakú, de a DK-i oldalon lefolyással rendelkező területet 800 m fölé nyúló magaslatok veszik körül, melyek körül a völgyet É – ÉNy-i irányból határoló Borovnyák tömbje a legmagasabb (946 m).

Csipkésűt a fennsíki mészkő elterjedéséhez képest keskeny, a felszínen mintegy 200 – 300 méter szélességű, K – Ny-i csapásirányú, középső triász agyagpala övben helyezkedik el.

Vízgazdálkodási szempontból a telep – vízellátó és szennyvízgyűjtő rendszerének kiépítése mellett – létrehozása óta az jelentette a legfontosabb változást, hogy az 1990-es években megépült Miskolc Ómassa településrészének közműves ivóvízellátó rendszere, amelynek

lehatárolt, majd kijelölt vízbázisvédelmi területét a telep érinti. Ugyanakkor a vízikönyvi iratok alapján megállapítható, hogy a közegészségügyi és a vízügyi hatóság már jóval azt megelőzően vélelmezhetőnek tartotta, hogy a csikónevelő telepről kijutó „szennyvíz károsan befolyásolja a karsztvizeket, sőt azt is, hogy a Miskolc város vízellátását biztosító karsztforrások vizét is szennyezik.” [idézet az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság 1970. június 29-én (!) kelt, 12 833/1969. sz. határozatából]

Előzőek ellenére nem ismert arra vonatkozó dokumentum, hogy a csikónevelő telep karsztforrásokra, ill. ivóvízbázisra gyakorolt hatását jelen eljárást megelőzően részletesen vizsgálták volna.

A felülvizsgálati dokumentáció szerint a telep „1951-ben épült, miután 1950-ben megkezdték a lipicai ménes áttelepítését Bábolnáról a Bükkbe. A hegyvidéki körülményekhez alkalmazkodott fajta számára a Bükk-fennsík karsztja az eredeti Karszthegységbeli lipicai környezetet hozta vissza, amely elengedhetetlen a fajta kiváló tulajdonságainak, tűrőképességének fenntartásához. A törzsménistálló és az anyaménies Szilvásvárada határában van, ahonnan a csikók a 6 hónapos választási kor elérése után, többségükben szeptember – október hónapokban kerülnek a csipkésűti telepre. A csikók a telet a telepen töltik.

A telepen 2 db, összesen 80 csikó befogadására alkalmas, mélyalmos rendszerű istálló, 1 db 8 állásos istálló, 2 db „boxos” rendszerű elkülönítő istálló, valamint 2 db karám szolgálja a csikók elhelyezését. A telephelyen kialakításra került 11 db vendégszoba, valamint egy fedett szénatároló szín.

...

Az Állami Ménesgazdaság csipkésűti telephelyén kizárólag az 1-3 év közötti csikók nevelését végzik ridegtartással. A ridegtartásnak megfelelően a lovak áprilistól szeptemberig a nagy karám területén tartózkodnak éjszaka is, októbertől általában márciusig az istállóban éjszakáznak a lovak. A kapott információk szerint az állatállomány a telephelyen öt évre visszamenően, minden évben 50-60 közötti volt.

...

A mélyalmos technológia esetében folyamatosan helyezik a futtató istállók döngölt agyag padozatára a friss szalmát, melyet a kb.: 60 cm-es rétegvastagság elérésekor elszállítanak Szilvásváradra, majd a trágya a ménesgazdaság saját tulajdonú mezőgazdasági területeire kerül kihelyezésre. A trágya elszállítás évente három alkalommal történik, az éves keletkező trágya mennyiség nagyságrendileg 180 tonna.

A két darab szabadtéri karám területéről a trágya összegyűjtését rendszeresen elvégzik, gyűjtése az istállók mellett található vasbeton tárolóban történik. (Megjegyzés: melynek alapterülete kb.: 3 x 3 m a magassága kb. 1 m.)

A telephelyen a trágya mellett kizárólag a személyzet által termelt települési hulladék keletkezik, amelyet egy darab 5 m³-es, zárt konténerben gyűjtenek. A hulladék elszállítás évente három alkalommal történik.

...

A telephely vízellátása a foglalt forrásból történik (1. sz. forrásfoglalás), az éves vízigénynagyságrendileg 400 m³, amely magában foglalja a szociális helyiségek vízigényét (kb.: 150 m³/év) és a lovak tartásához szükséges vízmennyiséget (kb.: 250 m³/év). A telephelyen található 1 db hidrofor gépház. A telephely vízellátását 1+1 db centrifugál szivattyú (Pedrollo CP 210A) és a hozzá tartozó CIMM AFE CE 1000 és 500 cserélhető gumimembrános tágulási tartályokkal biztosítják. A vízjogi üzemeltetési engedélyben szereplő információk szerint az elosztó hálózat szolgálati és elosztó vezetékei a következők: D 32 mm KPE, 38,0 fm hosszban,

valamint D 63 mm KPE, 142,0 fm hosszban. A szolgálati vezeték folyamatos, 24 %-es eséssel épült ki.

A forrásfoglalás és vízellátás kivitelezési munkálatainak műszaki átadás-átvételi és üzembe helyezési eljárására 2001. november 7-én került sor. A forrásfoglalás bekerített területen belül helyezkedik el, amelyet övárokkal vettek körül (a terület É-Ny-D-i oldalait határolja). Jelen felülvizsgálat keretében tartott helyszíni szemlék során megállapítást nyert, hogy a kiépített övások feliszapolódott, funkcióját korlátozottan tölti be.

Az elmúlt öt év során a telephelyen tartott lovak száma 50-60 közötti volt, ezért a vízigény minden évben hasonló mértékben jelentkezett.

A telephelyen keletkező kommunális szennyvíz elvezetése NA 200 KG-PVC csatorna hálózattal történik, a szennyvíz gyűjtése egy 25 m³ térfogatú földalatti vasbeton tartályban történik. A keletkező szennyvíz mennyisége az elmúlt 5 év során évente nagyságrendileg 150 m³ volt. A konyhai zsírfogó műtárgy a kommunális szennyvízgyűjtő aknára került bekötésre. A szennyvíz elszállítását jogosultsággal rendelkező szakcég bevonásával végeztetik, a szennyvíz kezelését az Északmagyarországi Regionális Vízművek Zrt. szennyvíztisztító telephelyén végzik.

...

A telephelyen folyamatosan 2 fő lovász, illetve 1 fő telephelyvezető tartózkodik. A munkarend szerint három hetente történik váltás a személyzetben. A három fő személyzetten kívül esetenként néhány vendég tartózkodik a telephelyen."

A vízikönyvi nyilvántartás szerint „Az Állami Ménesgazdaság Csipkés-kúti telep forrásfoglalás és vízellátás használatbavételére, üzemeltetésére és fenntartására” az Állami Ménesgazdaság – 3348 Szilvásvár, Egri út 16. – rendelkezik vízjogi üzemeltetési engedéllyel H-3771-38/2002. számon (módosító határozat száma: 35500/559/2017. ált). Az engedély szerint a telep vízellátása 1 db talajvizes forrásfoglalásból történik, hidroforos rendszerben. Az engedély lekötött vízmennyiségről nem rendelkezik, azonban a telep átlagos vízigényét 6,2 m³/nap mennyiségben állapítja meg.

A telep – felülvizsgálati dokumentációban szereplő – vízfelhasználása megfelel a hatóságom vízkészletjárulék nyilvántartásában meglévő adatoknak.

A felülvizsgálat alapján a jelenlegi vízbeszerzés is megfelel az említett vízjogi üzemeltetési engedélynek, azzal, hogy a forrásfoglalás vize az engedélytől eltérően közvetlenül (tehát nem az engedélyben szereplő mélytárolón keresztül) kerül a hidroforházba. Meg kell jegyezni, hogy a jelenlegi aknás forrásfoglalás korábban (az azóta megszüntetett 2. sz. forrásfoglalással együtt) galériás kialakítású volt.

A tűzvíz ellátáshoz 2 db, részben terepszint alatti tározó áll rendelkezésre.

Ugyancsak a vízikönyvi nyilvántartás iratai szerint a „Csipkés-kúti telepen végzendő forrásfoglalásra és vízellátásra” az Állami Ménesgazdaság 7187-37/2000. számon rendelkezik határozatlan ideig érvényes környezetvédelmi engedéllyel, melyben az engedély kiadásakor (2001. január) fennálló helyzetről egyebek mellett a következő szerepel:

„A telep a 70-es években kiépített NA 20-50 méretű acél anyagú belső ivóvíz elosztó hálózattal rendelkezik, mely elsősorban bakteriális szempontból másodlagos szennyezettséget mutat. A több évig biztonsági fertőtlenítés nélkül működtetett belső vezeték-hálózat falán biológiai bevonat alakult ki, melynek eltávolítására nincs lehetőség. E vezetéken keresztül szabványos vízminőség nem garantálható."

A környezetvédelmi engedélyhez H-35311-4/2000. számon adott vízügyi szakhatósági hozzájárulás szerint: „A csikótelep a Garadna-forrás utánpótlódási területén fekszik, azonban a

telepen az agyagpala öv törmelékzónájából fakadó források vize a vízminőség és a térségi helyzet alapján nem karszt, hanem függővíz....

A források elfolyó vizei a teleptől délkeletre már karsztos terepfelszínen elnyelődnek és így a karszt utánpótlódást képezik. A források elfolyó vizeinél a karsztra települő vízbázisok tekintetében nagyobb jelentősége van a csikótelep területéről lefolyó és a karsztban elnyelődő felszíni és felszín alatti vizek minőségének, ezért a telepen folyó tevékenységek szabályozása és rendszeres ellenőrzése feltétlenül indokolt."

A környezeti hatástanulmány dokumentumai szerint a tervezett forrásfoglalást körülölelő burkolt övárkot terveztek, amelyet a korábbi megoldással azonos módon a tűzvíz tározó vezető beton csapadécsatornába kötöttek be.

A környezetvédelmi engedélyben szerepel az is, hogy a források átalakításával egyidejűleg az 1990-es évek végén az ivóvíz elosztóhálózat rekonstrukcióját is előirányozták, ennek ellenére utóbbi vízjogi engedélyezésére nem került sor és az elosztóhálózat rekonstrukciójának megvalósítására vonatkozó dokumentum sem áll rendelkezésre.

A telep ivóvízellátó rendszerének felülvizsgálati dokumentációban közölt vizsgálati eredményei alapján a vízellátó rendszer jelenlegi vízminőségi problémái megegyeznek a 7187-37/2000. számú környezetvédelmi engedélyben közöltekkel.

Ugyancsak a 7187-37/2000. számú környezetvédelmi engedély szerint a telep kommunális szennyvízgyűjtő rendszere Miskolc MJV Jegyzője által kiadott, 17006/19/1998. számú építési engedély alapján, 1999-ben valósult meg, amivel a felülvizsgálati dokumentáció megállapításai összhangban vannak, viszont a szennyvízgyűjtő rendszerre vonatkozó megvalósulási dokumentáció és használatbavételi engedély nem áll rendelkezésre. A 25 m³-es szennyvíztároló kivitelezőjének a műtárgy vízzáróságára vonatkozó nyilatkozata rendelkezésre áll, azonban a nyilatkozat a csatornahálózat vízzáróságára nem vonatkozik. A szennyvíz szippantása nem az említett műtárgyból, hanem az azt technológiai sorrendben követő, mellette eredetileg átemelő aknának ROCLA csövekből épült műtárgyból történik.

Csapadékvíz elvezetés szempontjából a felülvizsgálati dokumentációban a telep területét az alábbi bontásban vették számításba:

tetőfelületek (2516 m²);

burkolt közlekedési felületek (térkö, 1313 m²);

nem burkolt közlekedési felületek (földút, 3250 m²);

zöldfelületek (gyep, 1,7 ha),

szabadon futtató (nagy karám, 16 540 m²).

A telep csapadékvíz elvezetésének jelentőségét annak vízbázisvédelmi összefüggése adja.

A telep csapadékvizeinek egy része a zöldterületeken helyben elszikkad (ez legkevésbé a karám területére igaz), azonban „a mélypont irányába nagy intenzitású csapadék esetén a felszínen vízfolyások alakulhatnak ki."

A szabadon futtató nagy karám jellemzően lejtőtörmelék fedettségű terület.

A nagy intenzitású csapadékok erodálják a karámmal elkerített terület talaját és lemosódások indulnak el a terület mélyen fekvő részébe.

A csikónevelő telep területét három oldalról hegyoldal veszi körül, a telep területének csapadékvizei, a források túlfolyóvizeivel és a telep területének fakadóvizei a telep keleti oldalán távoznak, a Vadász-völgyben húzódó patakmedren keresztül, Ómassa irányába.

A csikónevelő teleptől a Garadna-forrásig vezet a vizsgált telephelyről kilépő vizeket is összegyűjtő Vadász-völgyi patak nyomvonala, így a telepről kikerülő szennyeződés a völgy által harántolt Kisfennsíki Mészkő Formáció sávjában elnyelődhet. A patak a Vadász-völgy medernyelőben bukk a felszín alá a vízmű épülettől kb. 900 méterre.

Ahogy az a vízügyi hatóság már korábban, a 7187-37/2000. számú környezetvédelmi engedélybe foglalt, H-35311-4/2000. számú szakhatósági hozzájárulásában megállapította, (a telep saját vízbeszerzésénél) „a karsztra települő vízbázisok tekintetében nagyobb jelentősége van a csikótelep területéről lefolyó és a karsztban elnyelődő felszíni és felszín alatti vizek minőségének, ezért a telepen folyó tevékenységek szabályozása és rendszeres ellenőrzése feltétlenül indokolt”.

A VH-t megalapozó vízbázis diagnosztika készítése során végzett vizsgálatok alapján a felszínre hulló csapadék viszonylag rövid idő alatt lefolyik a területen, továbbá a MIVÍZ Kft. üzemeltetési tapasztalatai is azt mutatják, hogy csapadékosabb időszakokban, mikor az ómassai vízműforrás hozama is megnövekszik a felszínen lefolyó és összegyülekező vizek duzzasztó hatására, jellemzően a forrásból kilépő, nyers víz minősége is jelentősen romlik, ilyenkor a Coli-szennyezettség miatt gyakran ki kell kapcsolni az Ómassai forrásfoglalás vizét a vízellátási rendszerből.

A felülvizsgálat során vizsgálták a telep talajának szennyezettségét, valamint több alkalommal a telep forrásainak, vízellátó rendszerének, a telepről kifolyó víznek és Vadász-patak több pontjának vízminőségét. A talajmintavételek során felszín alatti vizet nem tártak fel, ezért a forrásfoglalásokon kívül felszín alatti víz mintavételére nem került sor.

A vizsgálati eredményeket és azok értékelését a felülvizsgálati dokumentáció tartalmazza.

A fontosabb megállapítások, összefüggések a következők:

„Látható, hogy a coliformszám a lefolyási területen és a vízmű forrásban is egyaránt igen hektikusan változik, így egyértelműen nem állapítható meg a telephelyről a lefolyással történő szennyeződés pontos elérési ideje, csupán az, hogy a csapadék mennyiségének növekedésével jelentősen lecsökken a szennyeződés lejutásának ideje a Garadna-forráshoz.

Az is megfigyelhető, hogy az egyidejű mérések alkalmával a lefolyási irányban egyes pontokon nagyságrendekkel magasabb értékek adódtak, mint a magasabb térszínen lévő mintavételi helyen, amely alapján feltételezzük, hogy nem kizárólag a telephely felől érkező felszíni lefolyások szállítják a szennyeződést a Vadász-völgyi patakba, hanem oldalsó hozzáfolyások is.

...

Összességében a vízbázis területén végzett korábbi vizsgálatok, valamint a jelen felülvizsgálat keretében elvégzett mintavételek és vizsgálatok eredményei alapján megállapítható, hogy a Csipkés-kúti ménesgazdaság telephelyéről az elfolyó felszíni csapadékvizek a Vadász-völgyi patakon keresztül lejutnak az Ómassai vízmű forrásvizébe, azonban a vízkivételi mű nyersvizében megjelenő Coliform szennyezettség nem kizárólag a ménesgazdaság telephelyéről származik.

A ménesgazdaság telephelyén található két forrásfoglalásból származó vízminták enyhe Coliform szennyezettséget mutattak, de minden esetben jelentősen – nagyságrendekkel – kisebb mértékben, mint a felszínen elfolyó csapadékvizek.

A szociális helyiségben és az azt ellátó forrásokban mért Coliszámok minden alkalommal azt mutatták, hogy a források vize minimális Coliformot tartalmaz a kifolyóban mérthez képest, ezért feltételezzük, hogy a forrásoktól a kifolyókba szállító vízvezeték elszennyeződése okozhatja a víz

szennyezettségét. Előbbiek miatt javasolt az épületek szociális vízellátását biztosító hálózat tisztítása, szükség esetén felújítása."

A nagy karám területén a felső talajréteg magasabb szennyezettségét a lótrágya mellett az állati vizelet is okozhatja.

A közölt vizsgálati eredmények alapján fenti megállapítások alaposak.

Az elvégzett vízminőségi vizsgálatok és eredményeik alapján látható, hogy az Ómassai vízmű nyersvizében megjelenő Coliform szennyeződés egy része a Csikónevelő telepen keletkező szennyezett csapadékvizekből származik, mely elsősorban a Vadász-völgyi patakon keresztül jut el a forráshoz. A forrás vízminőségi terheléséhez azonban más, ismert szennyezőforrás is hozzájárul.

Vízbázisvédelmi szempontból a dokumentáció 4.2.3. és 4.4.1.5. szakaszai tartalmaznak intézkedési javaslatokat, melyeket a Naturaqua Zrt. 2020. október 26-án kelt kiegészítésében pontosított.

Kiemelendő, mert az ivóvízbázis terhelésének csökkentésére leghatékonyabban szolgáló intézkedés az eddigi, Csipkés-kúton végzett egész éves koncentrált lótarás helyett az állatállományának időszakos, Nagy-mezőn történő legeltetése, amelynek megvalósítása ugyanakkor további egyeztetést igényel. Az mindenestre megállapítható, hogy az erre a célra (jelenlegi ismereteim szerint) leginkább számításba vehető területek elhelyezkedése vízbázisvédelmi szempontból lényegesen kedvezőbb a csikónevelő telepnél. Amennyiben a telepen kívüli időszakos legeltetés nem oldható meg, további, az ivóvízbázis terhelését csökkentő intézkedések számbavétele szükséges. (Pl. vizsgálhatók a csapadékvizek nagyobb mértékű visszatartásának lehetőségei, a nagy karám aljzatának átalakítása, cseréje, stb.)

A VH egyedi szabályozása szerint az érintett belső védőövezetre a külső védőövezetekre vonatkozó tiltások és korlátozások is érvényesek, egyebek mellett az alábbi kiegészítéssel: *"Hatósági engedélyhez kötött tevékenység engedélyezése csak a vízbázis üzemeltetőjével történt előzetes egyeztetés alapján történhet."*

A csikónevelő teleppel a belső védőövezetén érintett Ómassai vízművet üzemeltető MIVÍZ Kft. 41904-1/2020 számon vízbázisvédelmi nyilatkozatát megadta. A nyilatkozat további intézkedési javaslatot tartalmaz, általános célként a következőt emelem ki:

"A dokumentációban megállapításra került, hogy a Vadász völgyi patak több helyén, illetve a Ménesgazdaság területének alsó részén is vannak víznyelős szakaszok. A vízbázisvédelmi cél ebben az esetben az, hogy ezekre a víznyelős szakaszokra ne érkezhessen le víz, illetve célszerű lenne már a Ménesgazdaság területén úgy visszatartani ezeket a vizeket, intenzitásukat csökkenteni, hogy a vízfolyásig ne tudjon eljutni."

A vízbázisvédelmi szempontokat szem előtt tartva előzőek elsősorban a telep területét elhagyó szennyezett vizekre vonatkozhat.

A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet 2. sz. melléklete és az 1:100000 méretarányú szennyeződés érzékenységi térkép alapján a telep területe és környezete a felszín alatti víz állapota szempontjából fokozottan érzékeny területnek minősül.

A vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 27/2006. (II. 7.) Korm. rendelet 5. § (1), (2) bekezdése, ill. a nitrátérzékeny területeknek a MePAR szerinti blokkok szintjén történő közzétételéről szóló 43/2007. (VI. 1.) FVM rendelet értelmében közzétett elektronikus nyilvántartás (MePAR) szerint a terület nitrátérzékeny.

A tervezett tevékenység nagyvízi medret és vízfolyás parti sávját nem érinti, a Vadász-völgyben húzódó patakot a telepről kifolyó vizekkel érinti.

Előírásaimat a fentiek alapján és érdekében tettem.

Azzal együtt, hogy a csikónevelő telep területén az onnan kifolyó vizek szennyeződésének megelőzésére és a szennyezett vizek mennyiségének csökkentésére mindenképpen törekedni kell, a terület adottságait és a tevékenységet tekintve ezen célok maradéktalan teljesülésének lehetőségei korlátozottak. A jelen eljárásban megfogalmazott, az előző célokat szolgáló intézkedések teljesülésének és hatékonyságának vizsgálata érdekében a telep rendszeres környezetvédelmi felülvizsgálatának elvégzését a továbbiakban az Ómassai vízmű közcélú ivóvízbázis közvetlen érintettségére tekintettel a továbbiakban szükségesnek tartom.

A fentiek alapján az 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. mellékletében meghatározott szakkérdésekben állásfoglalásomat megadtam, a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény (Vgtv.), a 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet, a 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet, a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó műszaki szabályokról szóló 30/2008. KvVM rendelet, a 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet, a vizek és a közcélú vízellátási létesítmények fenntartására vonatkozó feladatokról szóló 120/1999. (VIII. 6.) Korm. rendelet, a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet és a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet figyelembevételével.

Előírásaim betartása esetén a tevékenység vízellátása, a keletkező szenny- és csapadékvizek elvezetése biztosított, vízbázis védőterületére, védőidomára, jogszabályban, illetve határozatban meghatározott előírások érvényesíthetők, a tevékenység az árvíz és a jég levonulására, a mederfenntartásra számottevő hatást nem gyakorol, továbbá a felszíni és felszín alatti vizek minősége és mennyisége védelmére jogszabályban, illetve hatósági határozatban meghatározott előírások érvényesíthetők."

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Szolgálat (Miskolc) előírásait határozatom IV.B. pontjában szerepeltettem.

Az eljárás során megállapítottam, hogy a vonatkozó műszaki és hatályos környezetvédelmi jogszabályok figyelembevételével, valamint a határozatban szereplő előírások mellett a csikónevelő telep üzemeltetése a teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálati dokumentáció alapján összességében nem jelent olyan kedvezőtlen környezeti hatással járó igénybevételt, amely a tevékenység folytatását kizárta teszi.

Fentiek alapján, a felülvizsgálati dokumentáció, a szakhatósági állásfoglalás és a szakvélemények figyelembevételével az Állami Mészgazdaság Szilvásvár (3348 Szilvásvár Egri út 16.), mint engedélyes részére a Miskolc-Ómassa Csipkésúti Csikónevelő telep működéséhez a környezetvédelmi működési engedélyt megadtam.

Az engedély érvényességi idejét a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Szolgálat állásfoglalása, valamint a tevékenység környezeti hatásai, illetve azok előreláthatósága alapján, a védendő objektumok közelsége figyelembevételével állapítottam meg.

Az engedély érvényességi idejének lejártakor a Rend. 11. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően, amennyiben a környezethasználó a tevékenységet továbbra is folytatni kívánja, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvénynek (Kvt.) felülvizsgálatra vonatkozó rendelkezéseit [Kvt. 73-76. §, 78-80. §] kell alkalmazni.

A teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálati dokumentáció kötelező tartalmát a környezetvédelmi felülvizsgálat végzéséhez szükséges szakmai feltételekről és a feljogosítás módjáról, valamint a felülvizsgálat dokumentációjának tartalmi követelményeiről szóló 12/1996. (VII. 4.) KTM rendelet 2. számú melléklete határozza meg.

A határozatot a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 66. § (1) bek. c) pontja, a 73. § (1) bek. valamint a 79-81. § alapján, a 71/2015. (III.30.) Korm. rendelet 9. § (2) bekezdés, 13. § (2) bekezdés, valamint a 8/A. § (1) bekezdésben biztosított jogkörömben, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) 80. § (1) bekezdés és a 81. § (1) bekezdés szerint eljárva hoztam meg.

Az eljárás az eljárási költségekről, az iratbetekintéssel összefüggő költségtérítésről, a költségek megfizetéséről, valamint a költségmentességről szóló 469/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti eljárási költségét (igazgatási szolgáltatási díj összegét) az illetékről szóló 1990. évi XCIII. törvény XIII/1. pontja alapján állapítottam meg. A kérelmező Állami Ménesgazdaság Szilvásvárad 2020. szeptember 16-án kelt nyilatkozatában jelezte, hogy az 1990. évi XCIII. törvény 5.§ (1) bek. c) pontja alá tartozóként teljes személyes illetékmentességre jogosult.

A döntés elleni jogorvoslatról és a keresetlevél előterjesztéséről az alábbi jogszabályhelyek figyelembevételével adtam tájékoztatást

- az Ákr. 114. § (1) bekezdése,
- a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 21. § (6) bekezdése,
- a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény 3/A. §,
- a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.) 13. § (1) bekezdése, a 28. §-a, a 29. § (1) bekezdése, a 39. § (1) és (2) bekezdése,
- a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 605. § (1) bekezdése,
- az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése,
- a Kp. 39. § (6) bekezdése és az 52. § (1) bekezdése.

Miskolc, 2020. december 7.

dr. Alakszai Zoltán

kormány megbízott

nevében és megbízásából:

Beke Barnabás

főosztályvezető

Kapják:

1. Állami Ménesgazdaság (3348 Szilvásvár, Egri út 16.) + tv
 2. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Szolgálat 3530 Miskolc, Mindszent tér 4. (**KÉR**)
 3. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály
(e-mail: nepegeszsegugy@borsod.gov.hu)
 4. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály
(e-mail: novenyvedelem.miskolc@borsod.gov.hu)
 5. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdészeti Osztály
(e-mail: erdeszet.miskolc@borsod.gov.hu)
- 6-7. Iratokhoz

Az eredeti papíralapú dokumentummal egyező.

Ezen lap nem része az eredeti iratnak, kizárólag a jogszabályi megfeleléshez szükséges záradékolás megjelenítését szolgálja.

A dokumentum elektronikusan hitelesített.
Dátum: 2020.12.08 14:42:53
Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal
Bese Barnabás

5. VÍZMINŐSÉGI ÖSSZEFOGLALÓ TÁBLÁZAT,
VÍZVIZSGÁLATI JEGYZŐKÖNYVEK

Csipkésküti Méntelep, vízvizsgálati eredmények összefoglaló táblázata (2020-2024)

Azonosító	Dátum	Megnevezés	EOV X	EOV Y	Nitrát (mg/l)	Ammónium (mg/l)	KOlp (mg/l)	Klorid (mg/l)	Szulfát (mg/l)	Összes keménység (CaO mg/l)	Oldott orto- foszfát (mg/l)	Kálium (mg/l)	Nátrium (mg/l)	ph (helyszíni)	Fajlagos el. Vezető- képesség helyszínen 25 °C-on (µS/cm)	Oldott oxigén (mg/l)	Coliform- szám (/ml)	E-coli szám (/ml)	Telepszám 22 °C-on (/100 ml)	Fecal coliform szám (/100 ml)	Telepszám 37 °C-on (/100 ml)	Pseudomonas aeruginosa szám (/100 ml)	Entero- coccusok száma (/100 ml)	Clostridium perfringens (/100 ml)
20-0008-04/1	2020.05.20	Csipkéskút 1.sz. forrás	306733	758357	7,8	<0,01	<0,5	<3	28	201	<20	2,42	3,59	9,05	556		1	0						
20-0008-10/1	2020.06.10	Csipkéskút 1.sz. forrás	306733	758357	5,8	0,05	<0,5	6	28	198	<20	2,64	3,02	7,42	606		0	0						
20-0008-12/1	2020.06.23	Csipkéskút 1.sz. forrás	306733	758357	6,7	1,11	<0,5	<3	31	209	30	1,95	3,14	6,98	596		19,9	1						
1128/2024	2024.05.22	Csipkéskút 1.sz. forrás	306733	758357	7,5	0,03	1,05	3						6,69	637			0	10		2	0	1	0
20-0008-05/2	2020.05.20	Csipkéskút 3.sz. forrás	306773	758327	13,7	<0,01	<0,5	<3	<25	164	<20	1,49	1,91	8,01	530		23,3	0						
20-0008-10/2	2020.06.10	Csipkéskút 3.sz. forrás	306773	758327	4,1	0,05	<0,5	3	<25	173	<20	0,89	1,51	7,79	513		5	0						
20-0008-12/2	2020.06.23	Csipkéskút 3.sz. forrás	306773	758327	9	1,18	<0,5	<3	<25	190	<20	0,64	1,54	7,12	505		0	0						
20-0008-06/1	2020.05.20	Csipkéskút szociális helyiség	306794	758436	5,4	<0,05	0,6	4,6	30	200	<20	3,46	4,74	8,49	1170		100+	0						
20-0008-07/1	2020.06.10	Csipkéskút szociális helyiség	306794	758436	5,9	<0,05	<0,5	3	29	204	<20	2,5	2,93	7,6	630		165+	15						
20-0008-13/1	2020.06.23	Csipkéskút szociális helyiség	306794	758436	6,1	<0,05	<0,5	3,4	32	221	<20	2,73	3,15	6,78	653		200+	130						
20-0008-05/1	2020.05.20	Csipkéskút telephelyről kifolyó víz	306695	758440	6,3	<0,01	0,7	3	26	171	<20	1,33	3,45	8,07	687		27,2	0						
20-0008-10/3	2020.06.10	Csipkéskút telephelyről kifolyó víz	306695	758440	4,8	0,38	19	11	27	189	0,88	22,5	4,6	7,59	634		980	20						
20-0008-12/3	2020.06.23	Csipkéskút telephelyről kifolyó víz	306695	758440	5,3	1,19	0,8	<3	<25	197	30	1,88	2,44	7,85	543		201	1						
2020/ 00663	2020.05.07	Garadna-főforrás	308226	760497	7,04	0,06	8,50	3,29	17,9	122	49,7	0,97	3,59											
2020/ 02640	2020.11.25	Garadna-főforrás	308226	760497	7,95	0,04	0,96	3,62	14,6	130	148	0,74	2,72	7,80	498	11,6								
2021/ 00986	2021.05.19	Garadna-főforrás	308226	760497	8,26	0,10	0,90	3,00	13,8	132	107	0,68	2,81	7,66	512	10,8								
2021/ 02613	2021.10.22	Garadna-főforrás	308226	760497	7,45	0,06	<0,50	2,60	16,1	128	52,5	0,39	2,66											
2022/ 01032	2022.05.20	Garadna-főforrás	308226	760497	8,37	0,03	1,60	3,40	15,1	121	51,9	0,63	3,04	7,60	436	10,9								
2022/ 02558	2022.11.11	Garadna-főforrás	308226	760497	8,10	0,17	0,56	3,09	15,8	135	144	0,66	2,97											
2023/ 00476	2023.04.19	Garadna-főforrás	308226	760497	6,87	0,12	0,57	4,62	12,9	129	82,7	0,64	3,10	7,68	424	10,9								
2023/ 02056	2023.11.16	Garadna-főforrás	308226	760497	9,41	<0,05	1,21	3,13	10,9	91,7	60,9	0,75	2,08											
2024/ 00969	2024.05.23	Garadna-főforrás	308226	760497	7,98	<0,05	<0,50	3,68	12,5	122	104	1,00	3,00		428	10,8								
20-0008-04/2	2020.05.20	Vadász-völgyi patak 2.	306651	758530	4,8	<0,01	1	<3	<25	162	70	2,64	2,65	8,17	522		17,1	0						
20-0008-09/1	2020.06.10	Vadász-völgyi patak 2.	306651	758530	3,6	0,28	17,2	8	25	187	1,07	23,8	3,84	8,18	624		1410	23						
20-0008-11/1	2020.06.23	Vadász-völgyi patak 2.	306651	758530	4,2	1,23	1,9	6	25	203	0,37	3,28	3,07	7,93	535		133	28,2						
1129/2024	2024.05.22	Vadász-völgyi patak 2.	306651	758530	6,1	0,07		4						7,17	478		20000		11000	12000	9000	5	400	90
20-0008-04/3	2020.05.20	Vadász-völgyi patak 3.	306722	758756	3,3	0,14	1,9	<3	<25	156	130	2,6	2,87	8,01	484		74,3	0						
20-0008-09/2	2020.06.10	Vadász-völgyi patak 3.	306722	758756	3,9	0,39	17,4	10	<25	162	1,73	50,4	4,28	8,34	620		24	0						
20-0008-11/2	2020.06.23	Vadász-völgyi patak 3.	306722	758756	3,7	1,24	3,4	<3	<25	192	0,58	8,63	2,78	8,22	511		185	67						
20-0008-04/4	2020.05.20	Vadász-völgyi patak 4.	308073	759519	5,1	0,06	2	<3	31	136	130	0,94	3,82	8,26	448		18,5	0						
20-0008-09/3	2020.06.10	Vadász-völgyi patak 4.	308073	759519	5,2	0,08	2,2	<3	35	118	0,22	1,59	4,02	8,14	384		921	16						
20-0008-11/3	2020.06.23	Vadász-völgyi patak 4.	308073	759519	5,6	1,15	1,4	<3	35	136	0,23	2,23	4,18	8,07	373		30,9	2						

A NAH által NAH-1-1111/2023 számon akkreditált vizsgálólaboratórium.

Vizsgálati jegyzőkönyv száma: 1273/2024

Megrendelő neve, címe: Állami Ménesgazdaság, Szilvásvár, 3348, Szilvásvár Egri út 16.
Mintavétel helye, címe: 3508 Miskolc, Csipkésút 01090 hrsz
Átvétel dátuma: 2024. május 22.
Vizsgálatok megkezdésének dátuma: 2024. május 22.
Vizsgálatok lezárásának dátuma: 2024. június 03.
Mintavétel módja: Akkreditált

Sorszám	Naplószám	Minta megnevezése	Minta származási helye	Mintavétel dátuma	Mintavevő neve
1.	1128/2024	forrásvíz	Csipkésúti Csikónevelő Telep, Csipkésúti forrás	2024.05.22.	Vincze László (MIVÍZ Kft)
2.	1129/2024	Felszíni víz	Vadász-völgyi patak (Csipkésút)	2024.05.22.	Vincze László (MIVÍZ Kft)

Vizsgált komponens	Mérték-egység	Eredmény		Vizsgálati módszer
		1.	2.	
Hidrogénion konc. (pH)	-	6,69	7,17	MSZ 1484-22:2009 8.1. szakasz (helyszíni mérés)
Fajlagos el. vezetők.	µS/cm	637	478	MSZ EN 27888:1998
Permanganátos kémiai oxigénigény	mg/l O2	1,05		MSZ 448-20:1990 4. fejezet
Coliform szám	szám/100 ml		20 000	MSZ ISO 9308-1:1993 (visszavont szabvány)
Ammónium	mg/l	0,03	0,07	MSZ ISO 7150-1:1992
Nitrit	mg/l	< 0,02	0,03	MSZ 1484-13:2009 6. fejezet
Nitrát	mg/l	7,5	6,1	MSZ 1484-13:2009 5. fejezet
Vas	mg/l	< 0,02	< 0,02	MSZ 448-4:1983 2. fejezet (visszavont szabvány)
Mangán	mg/l	< 0,02	0,15	MSZ 1484-2:1993
Klorid	mg/l	3	4	MSZ 1484-15:2009
Coliform szám	/100 ml	0		MSZ EN ISO 9308-1:2001 (visszavont szabvány)
Escherichia coli szám	/100 ml	0		MSZ EN ISO 9308-1:2001 (visszavont szabvány)
Telepszám 22 °C-on	/ ml	10	11 000	MSZ EN ISO 6222:2000
Fecal coliform szám	/100 ml		12 000	MSZ ISO 9308-1:1993 8.1.2., 8.2.2., 8.4., 8.4.1.2., 8.5. szakasz (visszavont szabvány)
Telepszám 37 °C-on	/ ml	2	9 000	MSZ EN ISO 6222:2000
Pseudomonas aeruginosa szám	/100 ml	0	5	MSZ EN ISO16266:2008
Enterococcusok száma	/100 ml	1	400	MSZ EN ISO 7899-2:2000
Clostridium perfringens	/100 ml	0	90	MSZ EN ISO 14189:2017

A mintavételnél alkalmazott szabványok: MSZ EN ISO 5667-1:2022, MSZ EN ISO 5667-3:2018, MSZ 448-46:1988, MSZ EN ISO 19458:2007.

A vizsgálati jegyzőkönyv a vizsgálólaboratórium engedélye nélkül csak teljes terjedelemben másolható!
A vizsgálati eredmények csak a megvizsgált mintákra vonatkoznak.

A megadott eredményekkel kapcsolatban kézhezvételtől számított 8 napon belül észrevételt tehet.

MIVÍZ Kft.

Önkéntes társaság

MIVÍZ Miskolci Vízmű Korlátolt Felelősségű Társaság
Laboratórium
3527 Miskolc, József Attila u. 78.
Telefon: 46/519-300/ 8553 vagy 8560 mellék

Vizsgálati jegyzőkönyv

Miskolc, 2024. június 13.

Skapinec

laboratóriumvezető

Kerkeméti Tamas

laboratóriumvezető helyettes

MIVÍZ Kft.

EGÁKki forrásból

MIVÍZ Miskolci Vízmű Korlátolt Felelősségű Társaság
Laboratórium
3527 Miskolc, József Attila u. 78.
Telefon: 46/519-300/ 8553 vagy 8560 mellék

Vizsgálati jegyzőkönyv

A NAH által NAH-1-1111/2023 számon akkreditált vizsgálólaboratórium.

Vizsgálati jegyzőkönyv száma: 2107/2024

Megrendelő neve és címe: Állami Ménesgazdaság, Szilvásvár 3348, Szilvásvár Egri út 16.
A minta megnevezése: forrásvíz
Mintavétel helye: Vadász-völgyi patak (Csipkésút)
Mintavétel címe: 3508 Miskolc, Csipkésút
A mintavétel dátuma: 2024. május 22. 11:55
Átvétel dátuma: 2024. május 23.
Vizsgálatok megkezdésének dátuma: 2024. május 23. 11:55
Vizsgálatok lezárásának dátuma: 2024. május 30.
Mintavétel módja: Akkreditált
Mintavevő neve: Vincze László (MIVÍZ Kft)
Vizsgálati napló száma: 2035 / 2024

Vizsgált komponens	Mérték- egység	Mért érték	Vizsgálati módszer
Kémiai oxigénigény	mg/l	29,5	MSZ 12750-21:1971 3. fejezet

A mintavételnél alkalmazott szabványok: MSZ EN ISO 5667-1:2022, MSZ EN ISO 5667-3:2018, MSZ 448-46:1988.

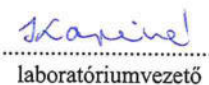
A vizsgálati jegyzőkönyv a vizsgálólaboratórium engedélye nélkül csak teljes terjedelemben másolható!

A vizsgálati eredmények csak a megvizsgált mintákra vonatkoznak.

A megadott eredményekkel kapcsolatban kézhezvételtől számított 8 napon belül észrevételt tehet.

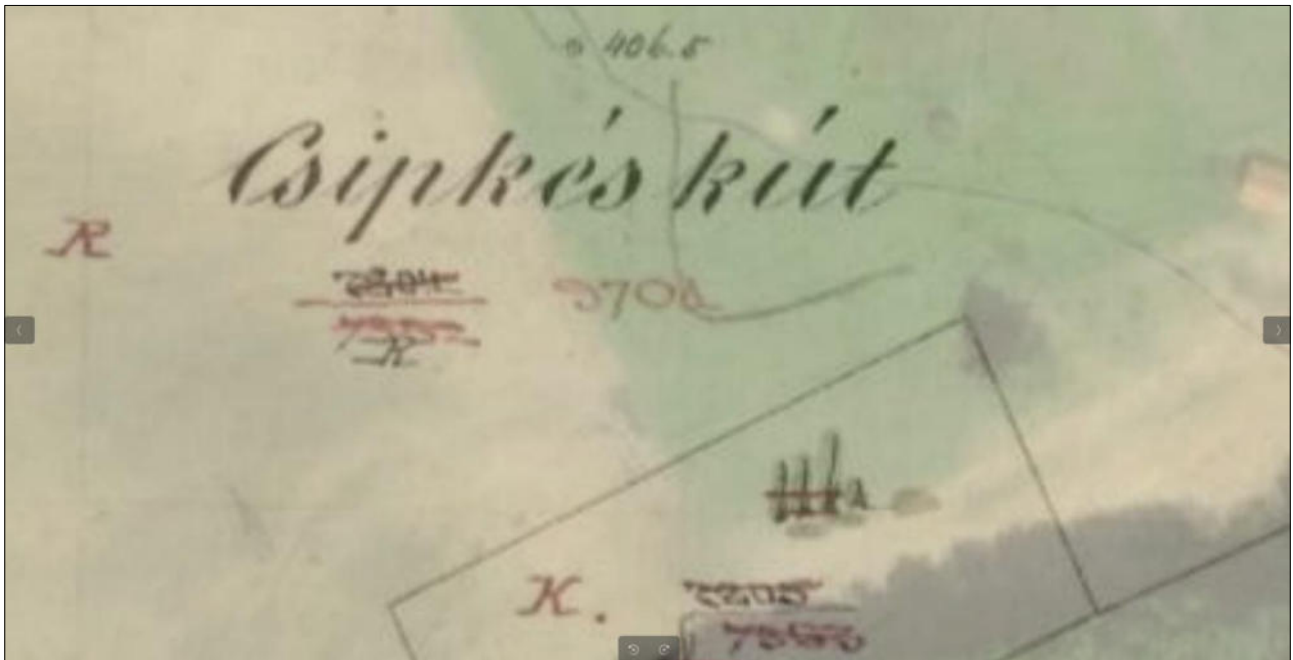
Miskolc, 2024. május 30.

laboratóriumvezető helyettes

laboratóriumvezető

6. ÉLŐVILÁG ÁBRA- ÉS TÁBLÁZATJEGYZÉK

Ábrák

1. számú ábra: Csipkés kút a XIX. század végén (Forrás: mapire.hu)

A térképen a "R" rétet, a "K" és a kerítés/karám piktogram karámot jelöl.

A forrás felett félkörívben húzódik a földmű. A dél-keletről érkező földút a forráshoz vezet, majd észak-nyugati irányban halad tovább.

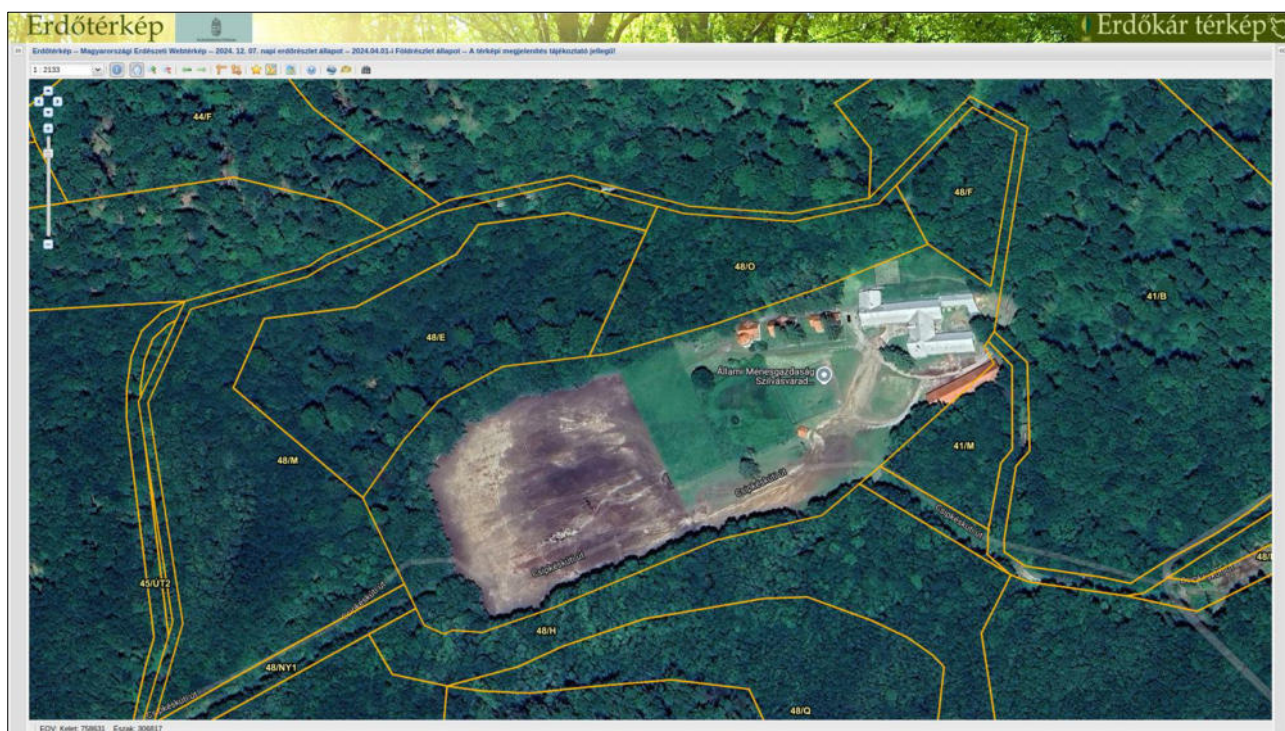
A jelenlegi rendelkezésünkre álló lefolyási térkép értelmezésében is a karámban lévő állatok összegyűlt ürüléke már nem a forrásba került.

A színezés mutatja, hogy csak itatáskor hajtották az állatokat a forrás alatti patak szakaszra, a színezés szerint a forrás környékén baromállás nem volt.

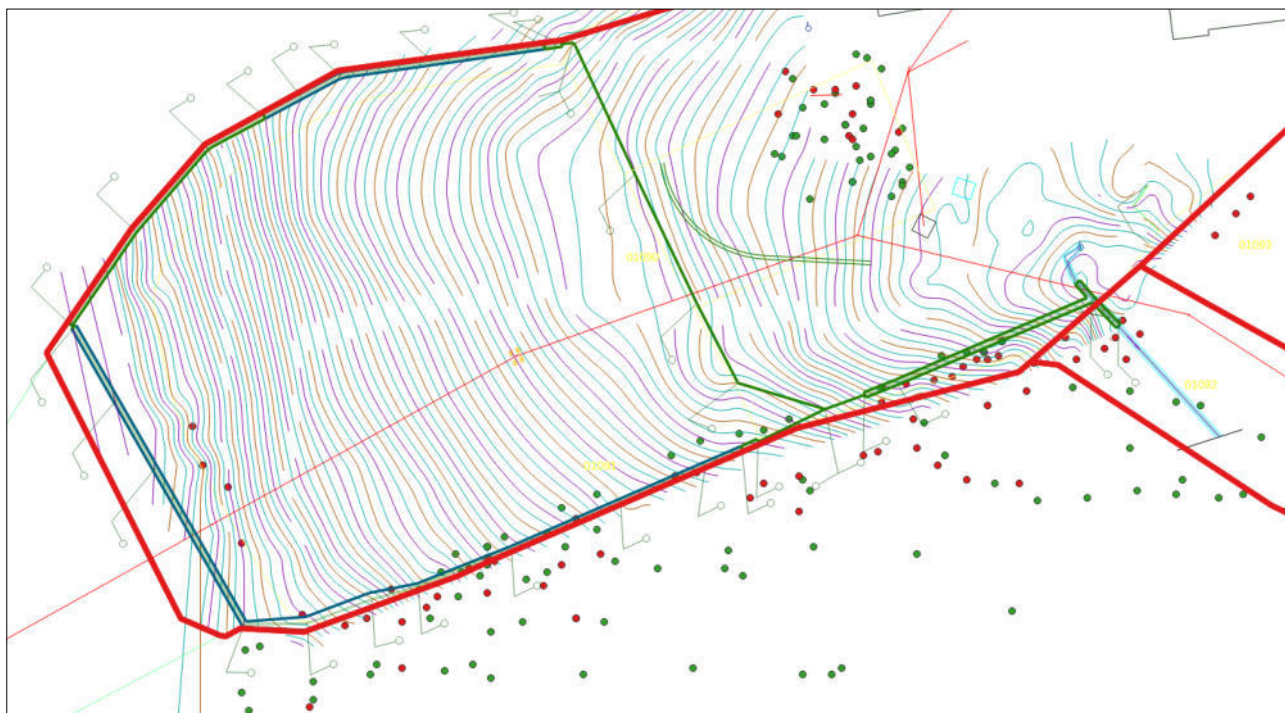
2. számú ábra: A telep területe.

Látható, hogy a telep nyugati - észak-nyugati határa túlnyúlik a karámon, így minimális területtel nem erdőtervezett bükkös állomány is található a telepen. A karám és a láp közötti "puffer terület" nagyon fontos védelmi funkciót tölt be a terület nélkül védett természeti értékek megóvásában.

3. számú ábra: A telep melletti tervezett erdők.

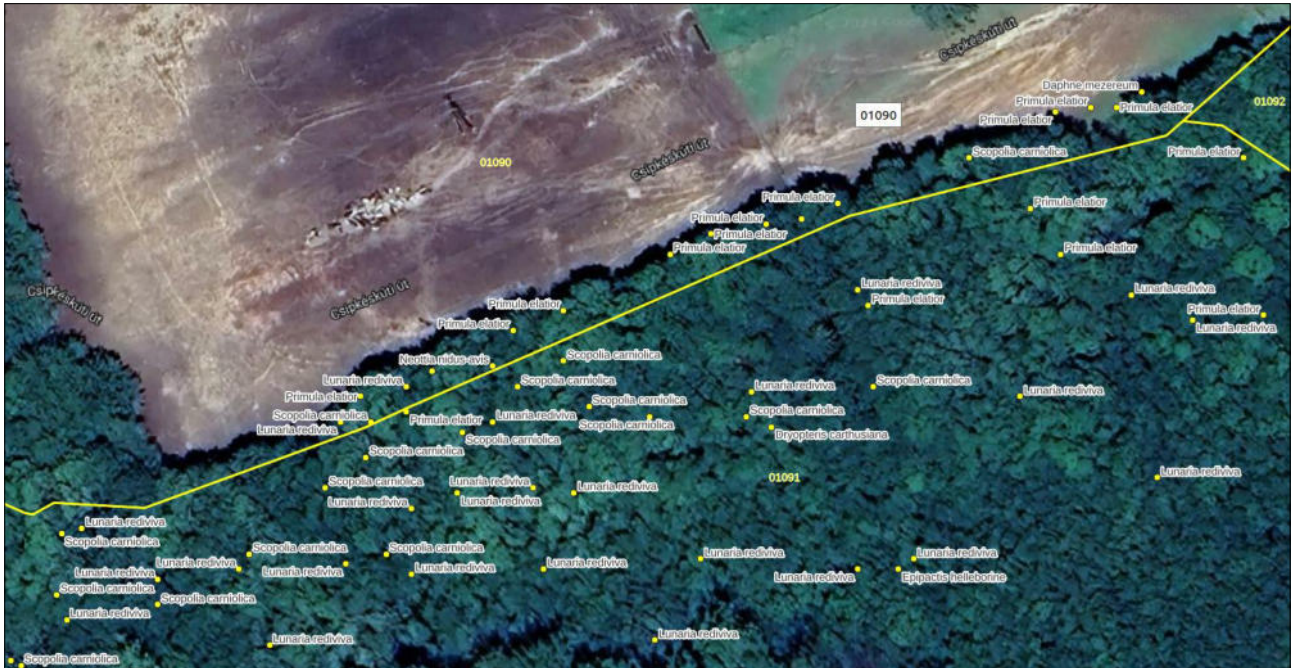
Megfigyelhető, hogy akár normál működés közben, akár a körárok megvalósításakor a védett tervezett erdők nagyon kis valószínűséggel, infinitezimális mértékben károsodhatnak csak. Gyakorlatilag a körárok és az új karám lekerítésére a telep saját területet használ fel.

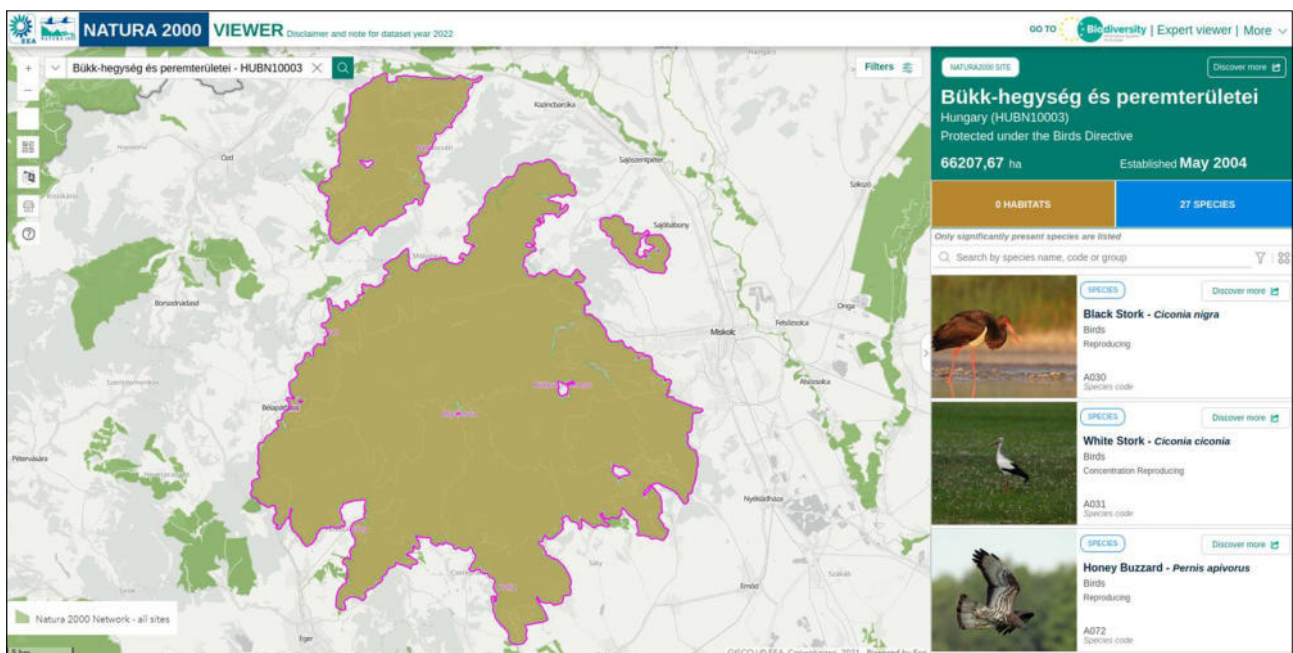
4. számú ábra: A telepen és környékén felvett ritka/védett növények pontjai.

Zöld színnel a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság által felvett pontok, pirossal a saját felvett pontjaink láthatóak. A térképen a lap alsó felében a karámba eső pontok a fák árnyékolása miatti GPS standard deviáció ("pontosság", illetve "pontatlanság"), eltérés figyelhető meg. Az eltérés akár három méter is lehet, illetve a fák lombjai benyúlnak a karám fölé. A valóságban ezek a pontok a kerítésen/karámon kívül, az erdő alatt találhatók.

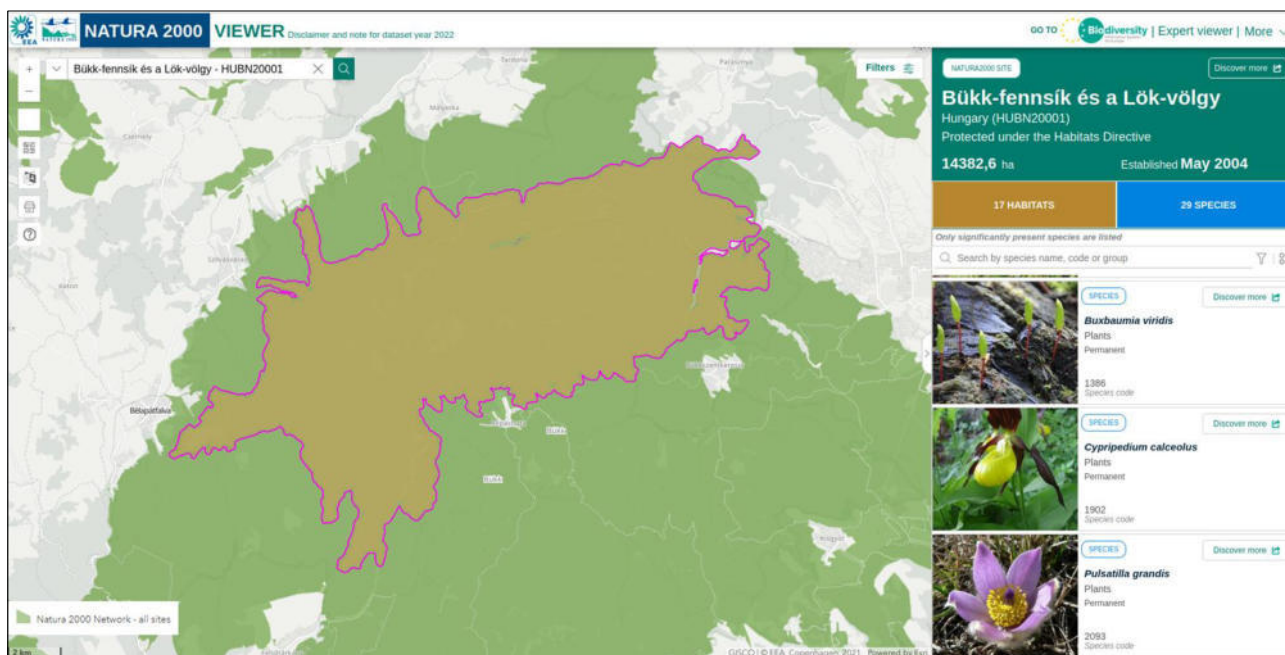
Védett növények egy-két egyedről eltekintve csak a lápon voltak fellelhetők.

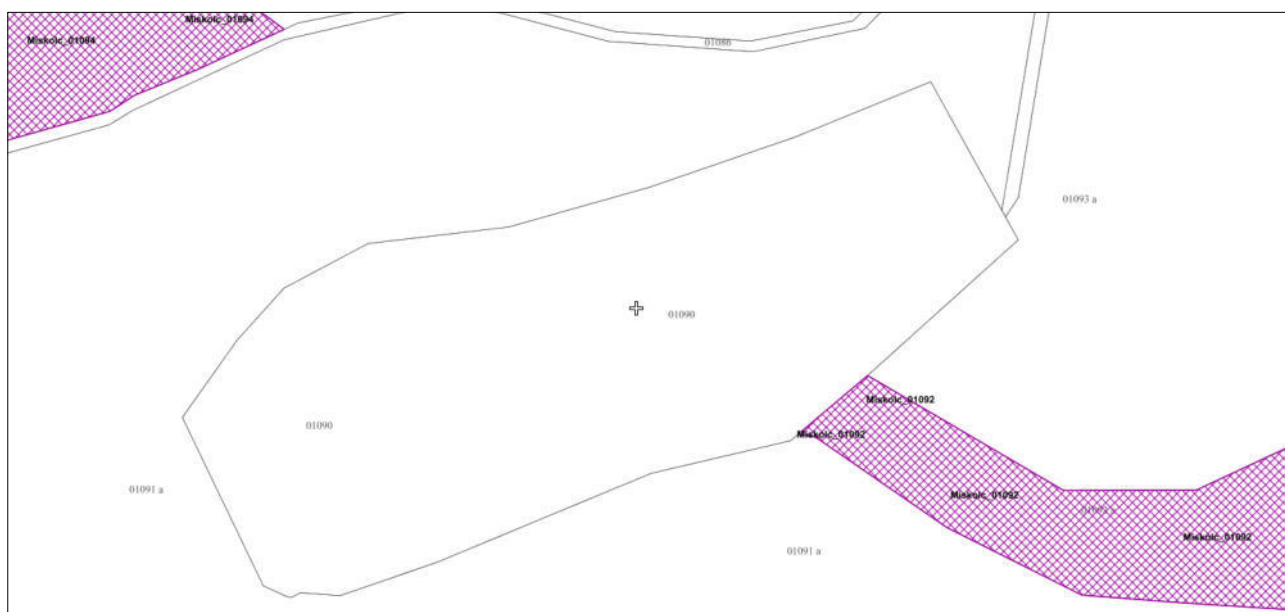
5. számú ábra: A felvett növények döntően öt fajt képviselnek. Amennyiben a munkálatok a karám fölől történnek, akkor az erdőterületen található védett fajok nem károsodnak.

6. számú ábra: A madárvédelmi terület határa.

7. számú ábra: A természetmegőrzési terület határa.

7. számú ábra: A telep nem barlang felszíni védőövezete.

Fényképek

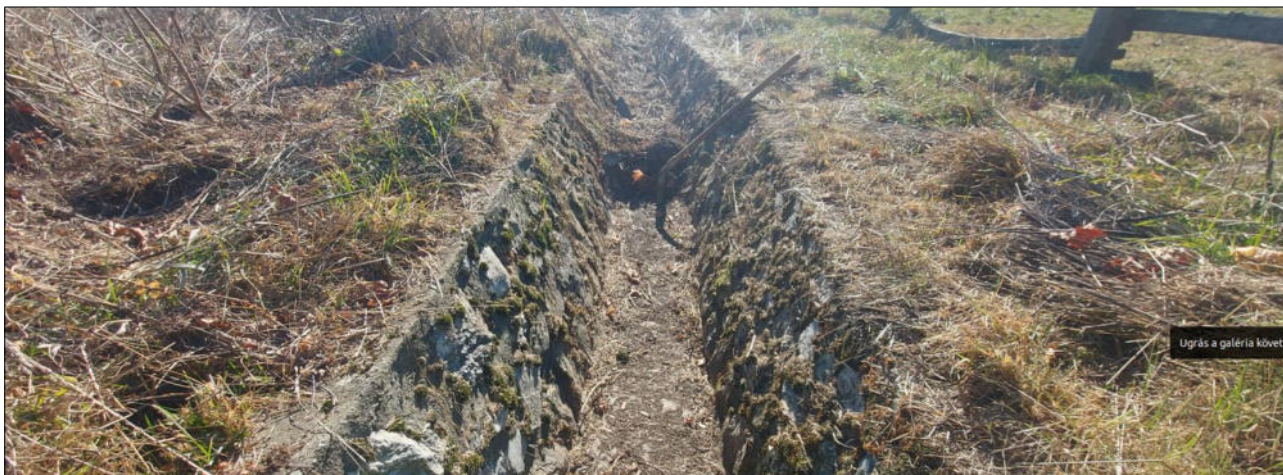
1. számú kép: A forrás védelmét szolgáló gyepes puffer területen készített kibetonozott sekély vízlevezető árok a kerítéstől félkörívet ír le a vízműházig.

2. számú kép: Az ismeretlen időben készített, az areális eróziótól védő kibetonozott sekély vízlevezető árok a kerítéstől a kijelölt puffer területen át félkörívet írt le a vízműházig. Ez a vízlevezető csatorna az évek során betemetődött, az évek során tönkrement, tisztítása és javítása nem történt meg.

3. számú kép: A telep létesítésekor készített kibetonozott sekély vízlevezető árok romjai.

4. számú kép: A lekerített forrásláp kerítésén belül nem ismert időpontban létesített markáns árok, mely évtizedek óta nem volt tisztítva, azonban a jelenlegi pozitív telepvezetés alatt ez elkezdődött, mint azt az ásó és lapát nyelvek is jelzik (2024.11.17.).

5. számú kép: A forrásláp elkerített részén ismeretlen időpontban létesített igazán markáns árok bármely víz levezetésére alkalmas, s mely sajnálatosan a "Kis-Csipkésút" közvetlen vizét is elvezeti a forráslápról. A kulturált tervezőnek köszönhetően ezek a vizek legalább a Csipkésúti kifolyó alatt visszakerülhetnek a lápszélére.

6. számú kép: Molnárfecskék fészkei az istálló eresze alatt.

7. számú kép: A forrásláp épen megmaradt része háttérben nem kívánt magaskóróssal.

8. számú kép: A lovak által devasztált rész, előtérben a forrás védelmét biztosító a "puffer területtel".

Táblázatok

No.	Fajnév	Magyar_ név
1.	Acer platanoides L.	Korai juhar
2.	Acer pseudoplatanus L.	Hegyi juhar
3.	Achillea millefolium L.	Közönséges cickafark
4.	Actaea spicata L.	Fekete békabogyó
5.	Aegopodium podagraria L.	Podagrafü
6.	Agrostis stolonifera L.	Fehér tippán
7.	Ajuga genevensis L.	Közönséges ínfű
8.	Alchemilla monticola Opiz	Közönséges palástfű
9.	Arctium lappa L.	Közönséges bojtorján
10.	Arrhenatherum elatius (L.) P. Beauv. ex J. Presl et C. Presl	Franciaperje
11.	Arum orientale M. Bieb.	Keleti kontyvirág
12.	Blysmus compressus (L.) Panz.	Lapos kétsoroskák
13.	Brachypodium sylvaticum (Huds.) P. Beauv.	Erdei szálkaperje
14.	Briza media L.	Közepes rezgőfű
15.	Calamagrostis epigeios (L.) Roth	Siska nádtippán
16.	Caltha palustris L.	Mocsári gólyahír
17.	Campanula patula L.	Terebélyes harangvirág
18.	Campanula trachelium L.	Csalánlevelű harangvirág
19.	Cardamine bulbifera (L.) Crantz	Hagymás fogasír
20.	Carex flava L.	Sárga sás
21.	Carex hirta L.	Borzas sás
22.	Carex nigra (L.) Reichard	Fekete sás
23.	Carex panicea L.	Muharsás
24.	Carex spicata Huds.	Sulymos sás
25.	Carex sylvatica Huds.	Erdei sás
26.	Carpinus betulus L.	Közönséges gyertyán
27.	Chaerophyllum aromaticum L.	Fűszeres baraboly
28.	Chelidonium majus L.	Vérehulló fecskefű
29.	Circaea lutetiana L.	Erdei varázslófű
30.	Cirsium arvense (L.) Scop.	Mezei aszat
31.	Cirsium oleraceum (L.) Scop.	Halovány aszat
32.	Cirsium palustre (L.) Scop.	Mocsári aszat
33.	Clematis vitalba L.	Erdei iszalag
34.	Clinopodium vulgare L.	Közönséges borsfű
35.	Colchicum autumnale L.	Őszi kikerics
36.	Convolvulus arvensis L.	Apró szulák
37.	Dactylis glomerata L.	Csomós ebír

No.	Fajnév	Magyar_ név
38.	<i>Dactylis polygama</i> Horv.	Erdei ebír
39.	<i>Dactylorhiza majalis</i> (Rchb.) P.F. Hunt et Summerh.	Széleslevelű ujjaskosbor
40.	<i>Daphne mezereum</i> L.	Farkasboroszlán
41.	<i>Dryopteris filix-mas</i> (L.) Schott	Erdei pajzsika
42.	<i>Elymus repens</i> (L.) Gould	Közönséges tarackbúza
43.	<i>Epilobium parviflorum</i> Schreb.	Kisvirágú füzike
44.	<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz	Széleslevelű nőszőfű
45.	<i>Epipactis leptochila</i> (Godfery) Godfery subsp. <i>neglecta</i> (Kümpel) Kümpel	Keskenyajkú nőszőfű
46.	<i>Equisetum arvense</i> L.	Mezei zsurló
47.	<i>Erigeron annuus</i> (L.) Pers.	Egynyári seprence
48.	<i>Eriophorum latifolium</i> Hoppe	Széleslevelű gyapjúsás
49.	<i>Fagus sylvatica</i> L.	Közönséges bükk
50.	<i>Festuca pratensis</i> Huds.	Réti csenkesz
51.	<i>Festuca rubra</i> L.	Veres csenkesz
52.	<i>Fraxinus excelsior</i> L.	Magas kőris
53.	<i>Galeopsis pubescens</i> Besser	Pelyhes kenderkefű
54.	<i>Galium mollugo</i> L.	Közönséges galaj
55.	<i>Galium odoratum</i> (L.) Scop.	Szagos müge
56.	<i>Galium palustre</i> L.	Mocsári galaj
57.	<i>Galium rivale</i> (Sibth. et Sm.) Griseb.	Kapaszkodó galaj
58.	<i>Geranium phaeum</i> L.	Fodros gólyaorr
59.	<i>Geranium robertianum</i> L.	Nehézszagú gólyaorr
60.	<i>Geum urbanum</i> L.	Erdei gyömbérgyökér
61.	<i>Glechoma hederacea</i> L.	Kerek repkény
62.	<i>Hordelymus europaeus</i> (L.) Less. ex Harz	Erdei hajperje
63.	<i>Hypericum perforatum</i> L.	Közönséges orbáncfű
64.	<i>Juncus articulatus</i> L.	Fülemüleszittyó
65.	<i>Juncus effusus</i> L.	Békaszittyó
66.	<i>Juncus inflexus</i> L.	Deres szittyó
67.	<i>Lathyrus pratensis</i> L.	Réti lednek
68.	<i>Linaria angustissima</i> (Loisel.) Borbás	Keskenylevelű gyújtóványfű
69.	<i>Linum catharticum</i> L.	Békalen
70.	<i>Lotus corniculatus</i> L.	Szarvas kerep
71.	<i>Lunaria rediviva</i> L.	Erdei holdviola
72.	<i>Lysimachia nummularia</i> L.	Pénzlevelű lizinka
73.	<i>Mentha × verticillata</i> L.	Örvös menta
74.	<i>Mercurialis perennis</i> L.	Erdei szélfű
75.	<i>Mycelis muralis</i> (L.) Dumort.	Közönséges kakicsvirág

No.	Fajnév	Magyar_ név
76.	<i>Paris quadrifolia</i> L.	Négylevelű farkasszőlő
77.	<i>Picris hieracioides</i> L.	Közönséges keserűgyökér
78.	<i>Piptatherum virescens</i> (Trin.) Boiss.	Zöldvirágú bajuszoskásafű
79.	<i>Poa compressa</i> L.	Laposszárú perje
80.	<i>Poa trivialis</i> L.	Sovány perje
81.	<i>Populus tremula</i> L.	Rezgő nyár
82.	<i>Potentilla argentea</i> L.	Ezüst pimpó
83.	<i>Potentilla erecta</i> (L.) Rausch	Vérontófű pimpó
84.	<i>Potentilla reptans</i> L.	Indás pimpó
85.	<i>Primula elatior</i> (L.) Hill	Sudár kankalin
86.	<i>Prunella vulgaris</i> L.	Közönséges gyíkfű
87.	<i>Pulmonaria officinalis</i> L.	Orvosi tüdőfű
88.	<i>Ranunculus acris</i> L.	Réti boglárka
89.	<i>Rumex acetosa</i> L.	Mezei sóska
90.	<i>Sambucus nigra</i> L.	Fekete bodza
91.	<i>Scirpus sylvaticus</i> L.	Közönséges erdekáka
92.	<i>Scopolia carniolica</i> Jacq.	Krajnai farkasbogyó
93.	<i>Scutellaria galericulata</i> L.	Vízmelléki csukóka
94.	<i>Solidago canadensis</i> L.	Kanadai aranyvessző
95.	<i>Stachys sylvatica</i> L.	Erdei tisztessű
96.	<i>Stellaria graminea</i> L.	Réti csillaghúr
97.	<i>Taraxacum officinale</i> agg.	Pongyola pitypang
98.	<i>Tilia cordata</i> Mill.	Kislevelű hárs
99.	<i>Trifolium dubium</i> Sibth.	Apró here
100.	<i>Trifolium pratense</i> L.	Réti here
101.	<i>Trisetum flavescens</i> (L.) P. Beauv.	Sárgás aranyzab
102.	<i>Ulmus glabra</i> Huds.	Hegyi szil
103.	<i>Urtica dioica</i> L.	Nagy csalán
104.	<i>Veronica chamaedrys</i> L.	Ősztörűs veronika
105.	<i>Vicia sepium</i> L.	Gyepű bükköny
106.	<i>Viola reichenbachiana</i> Jord.	Erdei ibolya
107.	<i>Viscum album</i> L.	Fehér fagyöngy

1. számú táblázat: A területen felvett növényfajok

Dátum	Fajnév	Egyed	X	Y	Z	Felvétel	Megj.	Adat
2024.07.05	Epipactis leptochila ssp. neglecta	1	758 176	306654	806	GPS		PVG
2024.07.05	Primula elatior	5	758 179	306643	805	GPS		PVG
2024.07.05	Primula elatior	6	758 186	306637	804	GPS		PVG
2024.07.05	Primula elatior	3	758 190	306621	797	GPS		PVG
2024.07.05	Lunaria rediviva	21	758 207	306601	796	GPS		PVG
2024.07.05	Lunaria rediviva	17	758 219	306598	802	GPS		PVG
2024.07.05	Lunaria rediviva	34	758 225	306600	803	GPS		PVG
2024.07.05	Lunaria rediviva	5	758 232	306608	796	GPS		PVG
2024.07.05	Lunaria rediviva	7	758 240	306608	798	GPS		PVG
2024.07.05	Lunaria rediviva	6	758 254	306614	795	GPS		PVG
2024.07.05	Lunaria rediviva	3	758 259	306617	795	GPS		PVG
2024.07.05	Primula elatior	2	758 261	306616	795	GPS		PVG
2024.07.05	Primula elatior	4	758 284	306628	792	GPS		PVG
2024.07.05	Primula elatior	7	758 312	306640	790	GPS		PVG
2024.07.05	Primula elatior	9	758 318	306641	788	GPS		PVG
2024.07.05	Lunaria rediviva	1	758 370	306661	788	GPS		PVG
2024.07.05	Primula elatior	4	758 377	306666	784	GPS		PVG
2024.07.05	Primula elatior	5	758 385	306667	785	GPS		PVG
2024.07.05	Primula elatior	6	758 390	306668	784	GPS		PVG
2024.07.05	Primula elatior	11	758 393	306671	783	GPS		PVG
2024.07.05	Primula elatior	14	758 397	306673	784	GPS		PVG
2024.07.05	Primula elatior	8	758 400	306673	785	GPS		PVG
2024.07.05	Primula elatior	4	758 403	306674	784	GPS		PVG
2024.07.05	Primula elatior	2	758 413	306672	785	GPS		PVG
2024.07.05	Primula elatior	4	758 422	306679	782	GPS		PVG
2024.07.05	Epipactis helleborine agg.	10	758 438	306684	781	GPS		PVG
2024.07.05	Epipactis helleborine agg.	3	758 436	306679	778	GPS		PVG
2024.07.05	Epipactis helleborine agg.	1	758 443	306680	777	GPS		PVG
2024.07.05	Primula elatior	3	758 439	306673	776	GPS		PVG
2024.07.05	Primula elatior	2	758 433	306676	778	GPS		PVG
2024.07.05	Primula elatior	1	758 425	306673	779	GPS		PVG
2024.07.05	Primula elatior	2	758 411	306664	780	GPS		PVG
2024.07.05	Primula elatior	1	758 400	306660	781	GPS		PVG
2024.07.05	Primula elatior	1	758 379	306656	783	GPS		PVG
2024.07.05	Lunaria rediviva	2	758 409	306638	785	GPS		PVG
2024.07.05	Lunaria rediviva	1	758 394	306639	785	GPS		PVG
2024.07.05	Primula elatior	1	758 386	306643	787	GPS		PVG
2024.07.05	Primula elatior	1	758 380	306648	788	GPS		PVG

Dátum	Fajnév	Egyed	X	Y	Z	Felvétel	Megj.	Adat
2024.07.05	Lunaria rediviva	5	758 369	306647	786	GPS		PVG
2024.07.05	Lunaria rediviva	17	758 365	306646	788	GPS		PVG
2024.07.05	Lunaria rediviva	100	758 347	306640	787	GPS		PVG
2024.07.05	Primula elatior	1	758 347	306630	787	GPS		PVG
2024.07.05	Primula elatior	2	758 337	306638	788	GPS		PVG
2024.07.05	Primula elatior	1	758 333	306634	788	GPS		PVG
2024.07.05	Primula elatior	1	758 291	306618	793	GPS		PVG
2024.07.05	Primula elatior	3	758 280	306615	797	GPS		PVG
2024.07.05	Lunaria rediviva	7	758 275	306609	798	GPS		PVG
2024.07.05	Lunaria rediviva	300	758 284	306600	800	GPS		PVG
2024.07.05	Daphne mezereum	1	758 259	306607	797	GPS		PVG
2024.07.05	Primula elatior	1	758 245	306606	799	GPS		PVG
2024.07.05	Lunaria rediviva	31	758 242	306603	799	GPS		PVG
2024.07.05	Lunaria rediviva	2	758 235	306599	799	GPS		PVG
2024.07.05	Lunaria rediviva	500	758 235	306586	800	GPS		PVG
2024.07.05	Lunaria rediviva	500	758 209	306575	806	GPS		PVG
2024.07.05	Epipactis helleborine agg.	2	758 379	306792	784	GPS		PVG
2024.07.05	Daphne mezereum	1	758 464	306708	780	GPS		PVG
2024.07.05	Actaea spicata	1	758 470	306714	782	GPS		PVG
2024.07.05	Daphne mezereum	1	758 474	306719	782	GPS		PVG
2024.07.05	Lunaria rediviva	23	758 515	306675	781	GPS		PVG
2024.07.05	Lunaria rediviva	11	758 516	306666	780	GPS		PVG
2024.07.05	Lunaria rediviva	6	758 521	306658	780	GPS		PVG
2024.07.05	Primula elatior	5	758 486	306736	781	GPS		PVG
2024.07.05	Alchemilla monticola	8	758 343	306 754		GPS		PG
2024.07.05	Alchemilla monticola	9	758 375	306 737		GPS		PG
2024.07.05	Blysmus compressus	1	758 361	306 736		GPS	8 m2	PG
2024.07.05	Blysmus compressus	1	758 357	306 749		GPS		PG
2024.07.05	Eriophorum latifolium	1	758 362	306 735		GPS	50 m2	PG
2024.07.05	Eriophorum latifolium	1	758 351	306 749		GPS	70 m2	PG
2024.07.05	Eriophorum latifolium	1	758 363	306 750		GPS	12 m2	PG
2024.07.05	Eriophorum latifolium	1	758 341	306 742		GPS	10 m2	PG
2024.07.05	Dactylorhiza majalis	1	758 362	306 742		GPS		PG

2. számú táblázat: A területen felvett védett növényfajok pontjai egyedszám adatokkal